

Status for
**Det Boligsociale
Fællessekretariat**

2007-2009

Det Boligsociale Fællessekretariat

statusrapport 2007-2009

Statusrapport og et notat om BoSocData	s. 3
Fundraisingoversigt 2009	s. 25
Udviklingspuljen - oversigt over bevillinger	s. 27
8210 Rap Dance Center	s. 28
Sporttrack status 2008-2009	s. 52
Gellerup Højskole status 2007-2009	s. 59
Kvindehuset status december 2009	s. 61
Evaluering af borgerportalen www.aarhusvest.dk	s. 67
Afslutningrapport for Nyvirk	s. 79
Evaluering af College Århus	s. 92
Børn og Unges fritidsliv i udsatte boligområder i Århus	s. 96
Beboerundersøgelser	s. 100
30 + 30 Evaluering af en børn- og ungeindsats i Bispehaven	s. 120
Fællesansøgningen (Revideret oktober 2008)	s. 124
Udvalgte presseklip 2007-2010	s. 152

Status for Det Boligsociale Fællessekretariat 2007-09

Marts 2010

Indhold

1. Indledning	2
2. Fællesansøgningen og Finansiering	2
3. FS's fire hovedopgaver	3
4. De bydækkende projekter	6
5. Udviklingspuljen	7
6. Mål og milepæle	8
7. Indsatsen 2010 og frem – hvor peger pilen hen?	13
8. Oversigt over, hvem FS har hjulpet i 2009	14

1. Indledning

Fællessekretariatet (FS) har nu eksisteret siden sommeren 2007. Baggrunden for oprettelsen af FS var flere sociale problemer i de århusianske boligområder. Derfor havde boligorganisationerne et ønske om:

- En styrket boligsocial indsats
- Et tættere samarbejde og en bedre koordinering på tværs af boligorganisationer og boligområder
- En bedre forebyggende/tidligere indsats
- En bedre effektmåling eller viden om hvor pengene bruges bedst muligt

Fællessekretariatet er det første af sin slags i landet og siden har byer som Randers, Vejle og Esbjerg også oprettet fællessekretariater.

FS er finansieret af Landsbyggefonden, boligorganisationerne og Århus Kommune i perioden 2007-12 og er placeret på samme adresse som BL med fire faste medarbejdere. Dertil kommer fire projektledere (indtil 1.januar 2010 fem projektledere), som har til huse i boligområderne. FS's styregruppe består af fire boligforeningsdirektører samt afdelingschefen i BL Århus.

Eftersom FS nu har eksisteret i knapt halvdelen af den første bevillingsperiode 2007-12, er det passende at foretage en halvvejs-status. Hvilke resultater har FS opnået, og hvilke opgaver vil der være fokus på i den næste periode?

Statussen gennemgår de mål og milepæle, som FS er forpligtet på i forhold til bevillingen fra Landsbyggefonden. Derudover er der foretaget evalueringer af samtlige bydækkende projekter, som er vedlagt som bilag. I bilagene findes også flere af de analyser og undersøgelser, som FS har foretaget. Den valgte form er så vidt muligt kortfattet og i punktform, så læseren hurtigt kan danne sig et overblik.

FS udgav sin årsrapport 2009 som DVD – den kan bestilles i FS eller ses på vores hjemmeside www.bydele.dk

Denne status viser, at FS har levet op til stort set alle mål og milepæle siden 2007. Dertil kommer så de "ekstraopgaver", som ikke fremgår af fællesansøgningen, men som også er blevet løst. En oversigt over disse opgaver er at finde sidst i statusrapporten.

2. Fællesansøgningen og Finansiering

FS er i indværende periode 2007-12 finansieret via fællesansøgningen fra 5. Kreds til Landsbyggefonden. Finansieringen af fællesansøgningen med et samlet budget på 38 mio. kr. er som følger:

- Landsbyggefonden 28,5 mio. kr.
- Boligorganisationerne i 5. Kreds 5 mio. kr.
- Århus Kommune 4,5 mio. kr.

Boligorganisationernes andel er finansieret vha. en fordelingsnøgle svarende til 25 kr. årligt pr. lejemål.

De 38 mio. kr. fordeles på tre hovedposter:

	2007-12	Årligt
• Fællessekretariatet	14 mio. kr.	2,7 mio. kr.
• Bydækkende projekter ("i marken")	16 mio. kr.	3,0 mio. kr.
• Udviklingspuljen (nedlagt ultimo 2009)	8 mio. kr.	0

Fra og med 2010 er udviklingspuljen nedlagt og omprioriteret af styregruppen. De bydækkende projekter er større projekter, som er åbne tilbud til alle beboere, og som er til gavn for alle boligområder (se nedenfor). Fællesansøgningen blev revideret og godkendt af Landsbyggefonden i efteråret 2008.

3. FS's fire hovedopgaver

FS fik fra start fire hovedopgaver, som fremgår af fællesansøgningen:

1. Analyser af udviklingen i boligområderne
2. Koordinering og faglig udvikling af de boligsociale medarbejdere
3. Projektstyring af de bydækkende projekter og fundraising
4. Samarbejde med Århus Kommune

Ad. 1. Analyser af udviklingen i boligområderne

BoSocData:

Boligorganisationerne har længe haft et ønske om bedre at kunne følge udviklingen i beboersammensætningen i boligområderne. Dels for at kunne iværksætte en tidlig indsats i områder, som er ved at udvikle sig i en uheldig retning og dels for at kunne måle effekten af de mange tiltag, som allerede er sat i gang i områderne. Sammen med Århus Kommune har FS udviklet et avanceret monitoreringssystem kaldet "BoSocData" (Boligsociale data). I denne database kan bl.a. udviklingen inden for beskæftigelse, børn

og unge, kriminalitet, hærværk og meget mere følges månedligt i foreløbigt 22 udvalgte områder (se nedenfor for mere udførlig beskrivelse).

Beboerundersøgelser:

FS har i samarbejdet med en række boligområder/boligorganisationer gennemført beboerundersøgelser i følgende afdelinger:

- Viby Syd (Søndervangen 1 og 2, Kjærslund og Rosenhøj)
- Gellerup-Toveshøj
- Kridthøjparken (referenceområde)
- Vandtårnsområdet (seks afdelinger)

Hovedessensen af undersøgelserne kan findes i bilag 12.

Børn og unges fritidsliv i udsatte boligområder:

FS satte med en rapport i sommeren 2009 fokus på børn og unges fritidsliv i fire udsatte boligområder – en rapport, som fik meget medieomtale og skabte en del debat. Rapporten slår fast, at der mangler tilbud til de mange børn og unge i områderne og én af rapportens anbefalinger om at sænke klubkontingentet i områderne behandles nu i Byrådet (se bilag 11).

Evaluerings af "30+30":

Bispehaven gennemførte i forsommeren 2009 et projekt, hvor 30 børn og unge fik tilknyttet en voksen frivillig kontaktperson i 30 dage. Formålet var at give de unge tiltrængt voksenkontakt og at involvere de voksne mere i boligområdet for på den måde at sikre en fredelig og god sommer uden hærværk osv. FS fulgte projektet tæt og udarbejdede evalueringsrapporten, som kan inspirere andre boligområder, der vil i gang med lignende indsatser (se bilag 13). Bispehaven kører i forsommeren 2010 "30+30 sæson 2".

Ad. 2. Koordinering og faglig udvikling

Boligorganisationerne har længe haft et ønske om en bedre koordinering af aktiviteterne i områderne samt et fælles, fagligt netværk for de ca. 30 boligsociale medarbejdere, som arbejder i boligområderne. Derfor er denne opgave placeret hos FS.

Fagligt netværk for alle boligsociale medarbejdere i Århus:

FS har oprettet et fagligt netværk for de ca. 30 boligsociale medarbejdere, som arbejder i boligområderne, og for de fire (fem) projektledere tilknyttet FS. De boligsociale medarbejdere er selv med til at planlægge aktiviteterne, som bl.a. er fyraftensmøder, mindre studieture i Danmark, supervision i mindre grupper og én årlig studietur til udlandet. På denne måde sikres det, at der skabes udvikling og samarbejde på tværs af boligområderne.

Koordinering af aktiviteter og projekter på tværs af boligområder:

Der har tidligere været en tendens til, at der blev sat mange projekter i gang samtidig i boligområderne

med det resultat, at projekterne overlappede hinanden, og at der ikke var et fælles mål for indsatsen. Derfor arbejder FS kontinuerligt med at skabe overblik over, hvilke projekter der er i gang i områderne, og hvor der er behov for nye initiativer. En del af denne indsats består også i at koordinere de mange eksterne parter, der er aktive i områderne (frivillige organisationer, foreninger, kommune osv.) – således at alle trækker i samme retning, og så projektmidlerne bliver brugt så effektivt som muligt.

Projektdatabase ("Fidusbanken"):

FS har oprettet en fidusbank på hjemmesiden (www.bydele.dk), hvor man kan få et overblik over, hvem der har erfaring med hvilken type af projekter. Står man fx og skal i gang med at starte en lektiecafé i et område, kan man gå ind i fidusbanken og se, hvem der har erfaringer med at starte et sådant tilbud op – således at ikke alle skal "opfinde den dybe tallerken".

Beboeraktive på tværs:

Ligesom FS har etableret et netværk for de boligsociale medarbejdere, er der også etableret et netværk for de aktive beboere, som er involveret i deres eget boligområde. Her kan de mødes på tværs af boligområder og inspirere hinanden samt få nyt input gennem de foredrag/debatter, der afholdes ca. en gang i kvartalet. I efteråret 2009 deltog godt 50 beboere til en temaaften om psykisk syge i boligområderne. Herudover har der været arrangementer om *Få fat i de frivillige*, *Utilpassede unge i et boligområde* og *Videoovervågning i en boligafdeling*.

Der deltager beboere fra stort set hele byen: Kolind, Skødstrup, Møllevangen, Tilst, Trige, Gellerup, Holmstrup, Rosenhøj, Risskov osv. Der deltager også ansatte fra boligforeningernes administrationer.

Der er godt 50 på netværkets mailingliste, dvs. deltagere, som på møderne har tilkendegivet, at de gerne vil holdes orienteret om kommende aktiviteter.

Fem af de aktive beboere danner styregruppe og er således selv med til at planlægge aktiviteterne i samarbejde med en af FS' ansatte.

Ad. 3. Projektstyring og fundraising

I fællesansøgningen er der en række fælles bydækkende projekter, som skal lave aktiviteter målrettet beboere fra alle områder i Århus (Kvindehuset, Rapskolerne, Gellerup Højskole, Sporttrack, Borgerportalerne). FS deltager aktivt i de nedsatte styregrupper/bestyrelser, der er nedsat for hvert enkelt projekt, og de fire (fem) projektledere er også ansat i FS med reference til lederen af FS.

Flere af områderne og boligorganisationerne har efterlyst sparring i forbindelse med fundraising af midler til projekter i områderne. I 2008 ansatte FS derfor en medarbejder med ansvaret for fundraising. Mange af områderne har fået hjælp til ansøgninger, og i 2009 blev der hentet 5 mio. kr. hjem til boligområderne foruden bevillinger fra Landsbyggefonden. Udover at hjælpe med selve ansøgningen rådgiver FS også om, hvordan projektet tilrettelægges bedst muligt samt hvilke samarbejdspartnere, der kunne være relevante at inddrage.

Ad. 4. Samarbejde med Århus Kommune

Boligorganisationerne har via FS lavet én samlet indgang til boligorganisationerne vedr. det boligsociale område. Århus Kommune har nu også samlet koordineringen ift. det boligsociale i et sekretariat i borgmesterens afdeling.

FS deltager således i diverse arbejdsgrupper i kommunalt regi – bl.a. de to store områdeplaner for Gellerup-Toveshøj og Viby Syd. Derudover deltager FS i samarbejdsfora vedr. forskellige SATS-pulje projekter, som skal igangsættes i boligområderne samt en ny hjemløseindsats i Århus Kommune. FS er netop trådt ind i det nye folkeoplysningsudvalg på vegne af boligorganisationerne. En medarbejder er i skrivende stund udpeget som 5. kreds' repræsentant i Århus Kommunes Integrationsråd, og en anden er opstillet til Frivilligcenter Århus' bestyrelse.

4. De bydækkende projekter

I dette afsnit følger en kort status på de bydækkende projekter, som er skrevet ind i fællesansøgningen, og som FS er involveret i. For en mere uddybende status henvises til bilagene.

Projektitel samt periode for FS' involvering	Indhold	Status	Samarbejde med	Forankring
College Århus 2007-08	Intensiv støtte til unge så de kan gennemføre en ungdomsuddannelse.	Projektet er fungerende og er blevet videreført.	Produktionsskolen, VUC, FO og UU-vejledningen.	Parterne er i gang med en forankringsproces.
Borgerportalerne 2007 -	Borgerjournalist-uddannelse til beboere samt drift af lokale borgerportaler med nyhedsartikler samt kalender og foreningsoversigt. Derudover er der i 2009 igangsat to ungdoms-portaler westcity.dk og southcity.dk i samarbejde med henholdsvis Tovshøjskolen og Søndervangskolen.	3 fungerende portaler aarhusvest.dk, vibysyd.dk, 8380.dk samt to junior-journalistportaler på Søndervangskolen og Tovshøjskolen.	Boligområderne, AAB, JP Århus.	Trige er forankret i helhedsplanen for området. aarhusvest.dk er i gang med lokal forankring. Vibysyd.dk er endnu uafklaret. Juniorportalerne forsøges videreført i samarbejde med skolerne.
Gellerup Højskole	Fælles højskole for alle	Aftale om overtagelse af	Boligområderne,	Opstartsbevilling fra

2007-	boligområderne beliggende i Gellerup. Fokus på naturvidenskab. Planlagt start sommer 2010.	3 blokke på Hejredalskollegiet er indgået. Mangler endelig godkendelse fra Undervisningsministeriet.	Repræsentantskabet, Brabrand Erhvervsforening.	Integrationsministeriet på 6 mio. kr. Forventet godkendelse fra Undervisningsministeriet udløser statstilskud.
Kvindehuset 2007-	Samlingssted for primært etniske kvinder fra boligområderne. Fritidsaktiviteter, rådgivning, lektiehjælp, aktivering m.m.	Kvindehuset har nu aktiviteter næsten alle ugens dage og mange kvinder, som deltager.	Boligområderne, FO, diverse kvindeforeninger og andre aktive.	Forankringsproces er i gang med Århus Kommune med henblik på drift fra 2011 og frem.
Nyvirksomhedsrådgivning 2007-2009	Iværksætterrådgivning og afklaring af primært kontanthjælpsmodtagere med henblik på at øge antallet af virksomheder og arbejdspladser.	FS trådte pr. 31.08.09 ud af projektet, som videreføres i andet regi.	Boligområderne og Århus Kommune.	Videreføres i andet regi.
Sporttrack 2008 -	Træner/lederveduddannelse til børn og unge fra boligområderne mhp. at få uddannet og engageret unge til at igangsætte flere aktiviteter i boligområderne.	Der er højt aktivitetsniveau, og mange unge har fået uddannelsen. Nu fokus på praktik i etablerede foreninger og på lektiehjælps-projekt.	DGI (driftsansvarlig), Århus Kommune, Idrætssamvirket, boligområderne og foreninger.	Ansøgninger sendt til diverse fonde mhp. videreførelse.
8210 Rap Dance Center 2008 -	Rapskoler i områderne for børn og unge samt etablering af rapcenter med studieteknik i Bispehaven.	Lokale rapskoler med mange deltagere i fem boligområder, udgivelse af cd samt koncerter. Rapcenteret indvies i foråret 2010.	Fritids-områderne, B&U forvaltningen i Århus Kommune, FO, boligområderne m.fl.	Bevilling fra Integrationsministeriet og Det Lokale Beskæftigelsesråd sikrer et par års drift. Forventet samdrift på sigt med Århus Kommune.

5. Udviklingspuljen

Som en del af fællesansøgningen oprettede FS en udviklingspulje, der kunne støtte lokale aktiviteter i boligområderne med midler. Puljen delte midler ud én gang i 2007 og to gange årligt i 2008 og 2009. På grund af begrænset søgning samt manglende kvalitet i ansøgningerne besluttede styregruppen i efteråret 2009 at omprioritere midlerne. Landsbyggefonden er i skrivende stund ved at behandle ansøgning om omprioritering.

I bilag 3 findes en oversigt over de områder og projekter, som har fået bevilling fra udviklingspuljen. Når alle projekterne er afsluttet med udgangen af 2010, vil der blive udarbejdet en slutevaluering.

6. Mål og milepæle

FS har i fællesansøgningen forpligtet sig på en række mål og milepæle, som skal nås i projektperioden. Nedenfor ses en skematisk opgørelse over disse.

Milepæle 2007	Målopfyldelse
Helhedsplanen godkendes i Landsbyggefonden	✓
Fællessekretariatet etableres	✓
Fællessekretariatet præsenteres for samtlige boligorganisationer i Århus	✓
Fællessekretariatet forbereder analyser af boligområderne	✓ – Udvikling af BoSocData starter
Samarbejdsaftale med Århus kommune udarbejdes	✓ (aftale om organisering af samarbejde er indgået)
Fællesansøgning 2 til Landsbyggefonden udarbejdes (frist 1. november)	Det fælles sundhedsprojekt for 5 boligområder
Fællessekretariatet deltager i iværksættelsen af helhedsplanen for Gellerup/Toveshøj	✓ – tværmagistratslig arbejdsgruppe
Kvindehus/Kvinder i job igangsættes	✓ – frivilliggruppe etableres
College Århus igangsættes	✓
Højskole igangsættes (fase 1 - forberedelse)	✓
Lektiehjælp igangsættes i et område	✓ Herredsvang. Endvidere støttes lektiecafeer økonomisk i Bispehaven og Rundhøj. I 09 er en lektiecafé i Kalmargade kommet til.
Borgerportal igangsættes og bydelsportal for Gellerup/Toveshøj	✓ – www.aarhusvest.dk

og Fællessekretariatet præsenteres	
8210 Rap Dance Center (fase 1) igangsættes	✓ – 2008
Milepæle 2008 (revideret oktober 2008)	
Nyvirksomhed igangsættes	✓
Kvindehuset udvikles og videreføres	✓ – Kvindehuset etableres på Myrholmsvej, Viby
Flere frivillige og ledere igangsættes	✓ – Sporttrack startes sammen med DGI, Idrætssamvirket og Århus Kommune
Højskole fase 1 fortsættes	✓ – Forberedelse af egentlig højskole – familie- og ferieaktiviteter i samarbejde med Århus Kommune
College Århus udvikles og planlægges videreført i 2009	✓ (udgik 31.12.08)
Bydelsportaler igangsættes i et af områderne	✓ – Vibysyd.dk + Uddannelse af et hold for at styrke de to eksisterende portaler
8210 Rap Dance Center (fase 1) igangsættes	✓ – Rapskoler i fem områder i samarbejde med Århus Kommune (2009)
Studietur for boligsociale medarbejdere afholdes	✓ - Utrecht
Netværk for boligsociale medarbejdere etableres	✓ - fagligt netværk samt styregruppe bestående af tre boligsociale medarbejdere og én projektleder
Fællessekretariatet får fuld bemanning	✓ – fire medarbejdere
Beboeraktive på tværs igangsættes	✓- styregruppe nedsat og to arrangementer afholdt
Der gennemføres beboerundersøgelser i to områder	✓ – Søndervangen (4 afdelinger), Gellerup-Toveshøj og Kridthøj

Milepæle 2009	
Nyvirksomhed udvikles og videreføres	✓ – Afsluttet august 2009 – videreføres i andet regi
Kvindehuset udvikles og videreføres (forankringsplan)	✓ – Forhandling med kommunen påbegyndt december 2009
College Århus videreføres i ny organisering	✓ (Produktionsskolen, FO og VUC)
Bydelsportaler igangsættes i et af områderne og indsatsen udvikles (forankringsplan)	✓ – Trige portalen 8380.dk Forankringsplan vedtaget ultimo 2009
Flere frivillige og ledere videreføres og udvikles – Sporttrack	✓ – nye fondsansøgninger sendt af sted
Højskolen starter fase 2 – drift af højskolen	✓ – Aftale med Hejredalskollegiet om overtagelse af tre bygninger – forventet start sommer 2010
8210 Rap Dance Center i gang (fase 2)	✓ – Centeret åbner primo 2010 i nye lokaler i Bispehaven. Nye rapskoler igangsat i Trige og i Kalmargade.
Beskæftigelsesindsats igangsættes	✓ – Arbejdsgruppe nedsat - igangsættes forår 2010 i Søndervangen
Kompetenceevaluering gennemføres i Fællessekretariatet	Midtvejs-status
Studietur for boligsociale medarbejdere afholdes	✓ – Oslo ✓ – Dublin (2010 - planlægning er i gang)
Fællessekretariatet udgiver første analyse af boligområderne på baggrund af BoSocData	1. Kvartal 2010
Fællessekretariatet gennemfører beboerundersøgelser i to boligområder	Temaanalyser – bl.a. børn og unge
Beboeraktive på tværs udvikles og videreføres	✓ – Ny bevilling fra Bikuben Fonden til aktiviteter

Mål:

De overordnede mål for helhedsplanen relaterer sig til indsatsområderne, som beskrevet ovenfor. For mere detaljerede mål for de enkelte projekter henvises til bilagene.

Fællessekretariatet:

- At der en gang årligt udgives en analyse af udviklingen i de problemramte boligområder
BoSocData er udviklet - 1. Analyse udarbejdet 1. Kvartal 2010
- At der skabes et samlet overblik over den boligsociale indsats i Århus inden 2010.
Fidusbanken
- At der skabes et fagligt netværk for beboerrådgivere og aktivitetsmedarbejdere, samt at der sikres videndeling samt faglig udvikling (fagligt netværk skal være etableret i 2008).
Fagligt netværk og styregruppe bestående af boligsociale medarbejdere etableret
- At der sikres fundraising af minimum 10 fremtidige projekter.
Er nået alene i 2009 (se oversigt i bilag 2)
- At der etableres et løbende samarbejde med Århus Kommune på baggrund af en samarbejdsaftale.
Aftale om organisering
- At der årligt afholdes en studietur for de boligsociale medarbejdere i perioden 2008-11.
Utrecht 2008, Oslo 2009, Dublin 2010.

Beskæftigelse:

- At der igangsættes en beskæftigelsesindsats (konkrete mål følger, når den er fastlagt)
Igangsættes i foråret 2010 i Viby Syd
- At der etableres 75 nye virksomheder i de problemramte områder.
48 virksomheder (men i en kortere periode)
- At 20% af de kvinder, som kommer i Kvindehuset, starter uddannelse/beskæftigelse eller opnår anden form for afklaring i forhold til arbejdsmarkedet.
12 kvinder i aktivering indtil december 09. Lektiehjælp, rådgivning, danskundervisning m.m.
- At 2/3 af brugerne i Kvindehusets lektiehjælp for voksne gennemfører deres uddannelse som følge af blandt andet lektiehjælpens 1:1 undervisning
Mangler endnu registrering.

Uddannelse:

- At 100 unge under 26 år fra de problemramte områder hjælpes i gang med og fastholdes i et ungdomsuddannelsesforløb
116 unge optaget på College Århus og 48% stadig tilknyttet ved udgangen af 2008 (Mange af de resterende 52% er sendt videre til andre uddannelser).
- At College Århus forankres i Århus Kommune inden 1. februar 2010
Er i gang med forankring
- At 250 børn og unge deltager i lektiecafe-tilbud i boligområderne.

Opgørelse mangler endnu – men antallet er langt over.

Der er lektiecafeer i Rundhøj, Rosenhøj, Herredsvang, Bispehaven, Trige, Kalmargade, Vejlbj Vest.

Fritid og Kultur:

- At 120 unge vil gennemgå en Unglederuddannelse og på den måde kvalificere sig til leder- eller trænergerningen i en idrætsforening eller i en anden social forening
194 deltagere i 2008-09
- Ud af disse forventes det, at ca. 50% vil agere som idrætsinstruktører og ledere i foreninger og ifm. aktiviteter i boligområderne
22 ungeledere i praktik, pt. 7 nye foreninger opstartet. 830 personer igennem aktiviteter, events m.m.
- At 200 personer deltager på medborgerkurser med fokus på foreningslære, herunder ledelse og organisering af foreninger, tilskudsmuligheder mv.
92 voksne i 2008-09.
- At fritids- og kulturkapaciteten i de problemramte områder øges og bringes tættere på gennemsnittet for Århus Kommune som helhed – eller at der er konkrete planer herom, som er vedtaget af byrådet.
Ny indstilling til Århus Byråd vedr. de kommunale klubber.

Forbedret image og borgerinddragelse

- At antallet af positivt vinklede artikler i dagspressen om boligområderne øges. Dette sker bl.a. ved, at de etablerede medier optager historier fra borgerportalerne og enten kopierer dem direkte eller selv arbejder videre med historien. Den øgede positive vinkling kan måles vha. en indholdsanalyse af en kørsel i Infomedia.
Ifølge foreløbig evaluering er der kun en marginal ændring (Bilag 8).
- At antallet af aktive borgere i områderne øges med 10 %. Målingen sker i forbindelse med beboerundersøgelser (med et par års mellemrum) i udvalgte områder
Nye undersøgelser skal foretages.
- At medvirke til borgerinddragelse i formidling af helhedsplanen for Gellerup/Toveshøj ved at uddanne et hold borgerjournalister, som skal have fokus på helhedsplanen, bl.a. ved at køre en blog på Brabrand Boligforenings hjemmeside
Nyt hold på aarhusvest.dk færdiguddannet. Samarbejde med Skræppen (Beboerbladet i Brabrand Boligforening).
- At indgå i et samarbejde med trykt dagspresse, hvor borgerjournalisterne leverer historien, og avisen sørger for, at den kommer ud til den brede offentlighed. Samarbejdet munder ud i en tryksag, som distribueres til alle husstande i Århus Vest og/eller Viby Syd.
Fast ugentlig artikel i JP Århus.

7. Indsatsen 2010 og frem – hvor peger pilen hen?

FS's styregruppe har netop taget hul på en diskussion om en eventuel forankring af FS (primo 2010). FS vil i de kommende år bl.a. sætte fokus på:

- Mere koordinering af indsatsen (hvad sættes i gang hvornår, hvordan og af hvem)
- Mere kvalitet i den boligsociale indsats og i projekterne (bl.a. via fundraising)
- Mere viden om områderne (og effektmåling) – fortsat udvikling af BoSocData i samarbejde med Århus Kommune
- Flere temaanalyser, som sætter fokus på udvalgte udfordringer i boligområderne - bl.a. børn og unge
- Sundhed som tema – fællesprojekt med Århus Kommune og fem boligområder om sundhedsaktiviteter i boligområderne
- Fritidsjobprojekt i Viby Syd i samarbejde med lokale aktører
- Udvikling af det faglige netværk for de boligsociale medarbejdere
- Fortsætte den gode udvikling med øget fundraising til områderne
- Fortsat udvikling af samarbejdet med Århus Kommune

8. Oversigt over, hvem FS har hjulpet i 2009

Udover de løbende driftsopgaver har FS deltaget i følgende:

Hvem hjalp vi?	Hvad dækkede vores hjælp over?	Hvornår skete det?
Analyse:		
Organisation for vedvarende energi	Byfornyelsesprojekt: Gæster fra Hanoi, som skulle se et udsat område. Arrangeret og deltaget i besøg i Bispehaven.	Marts 2009
Lektier Online	Overblik over eksisterende lektiecafeer i vores områder.	August 2009
Boligkontoret i Århus (Højbo, Vesterbo, Fagbo og BO'83)	Beboerundersøgelse i Vandtårnsområdet. Forberedelse, gennemførelse, bearbejdning af data samt rapport.	Oktober 2009 til slut januar 2010
Boligorganisationer i Århus, der arbejder med imageløft af problemramte boligområder	Ansøgning til metodeudviklingsprojekt om imageudvikling i udsatte bydele (tilsagn om 450.000 kroner).	September 09. Metodeudviklingsprojektet gennemføres i 2010.
Boligorganisationerne	Bestilling af diverse KÅS-tabeller hos Danmarks Statistik samt analyse af udviklingen i områderne.	2009
Præstehaven	Evaluerings af kontakt-person-projekt i Bispehaven sommeren 2009 – herunder udarbejdelse af rapport.	Sommer-efterår 2009.
Drift af/Hjælp til projekter:		
Kvindehuset i Århus	Opdatere hjemmeside.	Løbende
Beboeraktive på Tværs	Fyraftensmøde om videoovervågning.	Juni 2009
Beboeraktive på Tværs	Fyraftensmøde om psykisk syge.	November 2009
Viby syd, Gellerup, Toveshøj, Herredsvang, Bispehaven, Trigeparken	Udarbejdelse af projektbeskrivelse og ansøgning til projektet Sundhedscafeerne på vegne af 6 boligområder (tilsagn om i alt 4.300.000 kroner).	April 09. Sundhedscafeerne etableres i 2010.
Unge fra de almene boligområder med forhøjet risiko for at falde fra en ungdomsuddannelse	Deltagelse i College Århus' styregruppe.	2007-2009
VABO, HAB, Præstehaven m.fl. områder	Ansøgning og projektbeskrivelse "En kompetencebro for potentielle ejendomsfunktionærer" til LBR (svar afventes).	November-december 2009
Natteravnene	Deltagelse i styregruppen for Natteravnenes Århus-projekt.	2009
Rundhøj og Rosenvang	Udformning af projektbeskrivelse og ansøgning til bokseaktiviteter i Rundhøj og Rosenvang.	September 2009
Byens boligorganisationer generelt	Udarbejdelse af projektbeskrivelse og ansøgning til analyseprojekt om sammenhængen mellem	September 2009

	beboersammensætning og beskæftigelsesudviklingen i udvalgte boligområder i Århus.	
Beboeraktive på tværs	Ansøgning på vegne af Beboeraktive på Tværs til Social- og Indenrigsministeriet (afslag) og Bikubenfonden (tilsagn om 100.000 kroner).	September 2009
Opgang 2 og unge fra boligområderne	Dialog med Opgang 2 om teaterforestillinger med deltagelse af unge fra de udsatte bydele.	Efteråret 2009
Vejledningscenteret	Deltagelse i Vejledningscentrets styregruppe.	2009
Shaqo junior	Deltagelse i Shaqo juniors følgegruppe.	2009
Bispehaven	Fundraising i forbindelse med etablering af multibane i Bispehaven (tilsagn om 15.000 kroner).	Foråret 2009
Kollegiekontoret	Udformning af projektbeskrivelse og ansøgning til finansiering af social vicevært på Skjoldhøj-kollegiet (tilsagn om 2.400.000 kroner).	2008-2009
AAB og Højbo m.fl.	Samarbejde omkring festugearrangementet "Rap & Kaffe" med unge rappere og kaffedamer fra AAB.	Forår og sommer
Ringgården	Deltagelse i Trigeparkens boligsociale styregruppe.	2009
Brabrand Boligforening	Deltagelse i ad hoc udvalg vedr. helhedsplanen.	2009
Århus Omegn og ALboa	Møde med beskæftigelsesforvaltningen vedr. refusion af kontanthjælp ift. systuen i Rosenhøj.	November
Boligselskabernes Landsforening	Deltagelse i planlægningsgruppe vedr. boligsocial landskonference 2010.	2009-
Foreningernes Hus i Gellerup	Hjælp til at finde evaluator.	December
Helhedsplan/Fundraising:		
Rundhøj	Udarbejdelse af Rundhøjs helhedsplan til Landsbyggefonden.	2009 -
Toveshøj	Udformning af projektbeskrivelse og ansøgning til motionsområde og ny pigeclub i Toveshøj (tilsagn om 100.000 kroner).	September 2009
Søndervangen, Kjærslund og Rosenhøj	Udformning af projektbeskrivelse og ansøgning til etablering af ny forening i Viby syd (tilsagn om 100.000 kroner).	September 2009
Brabrand Boligforening	Bistand ved Gellerup-Toveshøjs endelige indsendelse af helhedsplan til Landsbyggefonden.	Sommeren 2009
Bispehaven	Bistand ved Bispehavens endelige indsendelse af	Foråret 2009

	helhedsplan til Landsbyggefonden.	
Vejlby Vest	Bistand i forbindelse med udarbejdelsen af Vejlbys Vests helhedsplan til Landsbyggefonden.	April 2009
Brabrand Boligforening	Bistand i forbindelse med udarbejdelsen af Brabrand Boligforenings organiseringsprojekt til Landsbyggefonden.	April 2009
Rap and Dance-centret	Hjælp til fundraising (tilsagn om 850.000 kroner).	Maj 2009
Kvindehuset i Viby	Hjælp til fundraising (tilsagn om 450.000 kroner).	August 2009
Kommunikation:		
Boligorganisationernes ejendomsfunktionærer	Layout og omformulering af folder til ejendomsservicefunktionærer.	April 2009
VABO	Informationsfolder om helhedsplan (udarbejdet i samarbejde med Birger Agergaard, Borgerportalerne).	Februar 2009
Journaliststuderende	Henvielse til hvor man kan finde tal omkring udsatte boligområder på nettet (programbestyrelsen).	November
Skræppebladet	Hjælpet med måling af psykisk syge i udsatte boligområder.	Oktober
Socialrådgiveruddannelsen	Gæsteundervisning om boligsocialt arbejde på socialrådgiveruddannelsen.	August 2009
Socialrådgiveruddannelsen	Formidling af socialrådgiver-praktikpladser.	August 2009
Indsats over for boligsociale medarbejdere:		
Boligsociale medarbejdere	Studietur til Oslo.	Løbende frem til september 09
Boligsociale medarbejdere	Sammensætning af et supervisorsforløb.	Forår 2009
Boligsocial arbejdsgruppe	Planlægning af Boligsocial konference 10.	September 2009
Herredsvang	Besøg fra Holland – fortælle om samarbejde mellem kommune/FS.	2 gange i november 2009
Århus Kommune:		
Århus Kommune	Deltagelse i udformningen af Århus Kommunes hjemløsestrategi.	2009 -
Århus Kommune	Deltagelse i Århus Kommunes tværgående områdesekretariat på B&U-området.	2009 -
Århus Kommune	Samarbejde med Århus kommune om rygestop-kampagne.	Efteråret 2009
Århus Kommune/Århus Politi	Samarbejde med Århus Politi og Århus Kommune om antiradikaliseringekampagne.	August 2009
Århus Kommune	Konsulentrolle i relation til kommunens boligsociale aktivitetsmidler.	December 2009
Århus Kommune	Deltagelse i Folkeoplysningsudvalget på vegne af 5. Kreds.	November 2009 -

Århus Kommune	Deltagelse i tværgående integrationsudvalg.	2009-
Århus Kommune	Fælles møder mellem den kommunale styregruppe for udsatte bydele og FS's styregruppe.	2009
Inspirationsbesøg i Fællessekretariatet:		
Bysekretariatet i Vejle		December 2009
Center for Boligsocial udvikling		April 2009
Bysekretariatet i Randers		November 2009
Sundhedshuset i Esbjerg		Januar 2009

Notat om BoSocData

BoSocData er et analyseredskab, der er blevet til i samarbejde mellem boligorganisationerne i 5. kreds og Århus Kommune som en del af boligforeningernes fællesansøgning til Landsbyggefonden. BoSocData kan overvåge den sociale situation i de almene boligområder i Århus Kommune på en række forskellige områder. Det er bl.a. muligt at måle på beskæftigelsesområdet, børn og unge-området samt demografiske beskrivelser og indikatorer for hærverk i området. BoSocData bliver løbende udviklet. På den måde sikres, at den sociale situation i områderne kan følges bedst mulig. Dette gøres i samarbejde mellem Fællessekretariatet og Århus Kommune.

Sammenhængen til KÅS-statistikkerne

BoSocData er en erstatning for KÅS-statistikker fra Danmarks Statistik. Mange af de data, som indgår i KÅS-tallene, er således data, som kommunen ligger inde med, men som boligforeningerne tidligere via Danmarks Statistik har skullet betale for, og i øvrigt har modtaget med stor forsinkelse.

BoSocData følger desuden boligområderne på flere områder end der var mulighed for i KÅS-tallene, f.eks. børn og unge-området. Samtidig er BoSocData, som nævnt, et samarbejdsprojekt mellem Århus Kommune og Det Boligsociale Fællessekretariat på vegne af boligforeningerne i 5. kreds, hvilket naturligt giver store indflydelsesmuligheder i udviklingen af systemet. Det skal dog bemærkes, at der kan være nogle afvigelser i forhold til opgørelsesmetoder og indikatorer. Nogle indikatorer er (endnu) ikke med i BoSocData.

Systemet er godkendt af Datatilsynet, så der undgås problemer med personhenførbare oplysninger. Nedenstående er en nærmere beskrivelse af de enkelte indikatorer i BoSocData beskrevet i fire dataområder.

Opgørelsesmetoder i BoSocData

Generelt opgøres indikatorerne på nuværende tidspunkt på månedsbasis. Dog opgøres enkelte indikatorer kvartalsvis. Indikatorerne vil senere også blive opgørt på årsbasis baseret på 12-måneders glidende totalsum. De medsendte data er således fra december 2009. Indikatorer opgøres både som antal og andel (%) i forhold til en defineret målgruppe, nærmere beskrevet i tabel 1 i dette dokument.

Opgørelsesmåder:

- *Månedssdata:* Det vil sige, at der refereres til antallet/andelen i den pågældende måned.
- *Kvartalsvis:* Det vil sige, antallet/andelen referer til en total baseret for det seneste kvartal.

Dataområde 1: Demografisk beskrivelse af området samt stamdata:

- *Antal beboere i boligområdet.*
- *Alder:* I aldersgrupperne: 0-5 år, 6-10 år, 11-14 år, 15-17 år, 18-24 år, 25-34 år, 35-49 år, 50-64 år og 65 år og ældre.

- *Herkomst:* Her er der tre herkomstinddelinger: 1) dansk oprindelse, 2) udenlandsk oprindelse med ikke-vestlig baggrund og 3) udenlandsk oprindelse med vestlig baggrund. Vestlige lande dækker over: de 27 EU-lande, Island, Norge, Andorra, Liechtenstein, Monaco, San Marino, Schweiz, Vatikanstaten, Canada, USA, Australien og New Zealand. Ikke-vestlige lande er således alle andre lande.

Dataområde 2: Beskæftigelse

- *Modtagere af førtidspension i arbejdsstyrken (16-64 år).*
- *Modtagere af kontanthjælpsydelse i arbejdsstyrken (16-64 år), herunder starthjælp, introduktionsydelse, forrevalidering eller revalideringsydelse samt personer i virksomhedspraktik og løntilskud.*

I forhold til beskæftigelsessituationen, mangler der i BoSocData nogle indikatorer opgjort i KÅS-statistikkerne. Udviklingen af beskæftigelsesindikatorer er dog noget, som prioriteres meget højt i den kommende udviklingsfase af BoSocData. Der arbejdes f.eks. på et beskæftigelsesmål, der benytter sig af definitionen for kombineret udlejning. Den kombinerede udlejning er Socialministeriets definition af udsatte boligområder, som beregnes på baggrund af andelen udenfor arbejdsmarkedet, hvor der ses på fuldtidspersoner på bl.a. dagpenge, kontanthjælp og førtidspension.

Dataområde 3: Børn og unge.

- *Kriminalitetssigtede unge (10-17 år):* Viser antallet af børn og unge med en eller flere sigtelser(r). Vær opmærksom på, at dette ikke siger noget om den pågældende er dømt eller ej.
- *Kriminalitetssigtelser overfor unge (10-17 år):* Viser antallet af sigtelser i den pågældende måned. Ved at sammenholde *kriminalitetssigtelser overfor unge* med *kriminalitetssigtede unge* får man et indblik i, hvor "hårde" de kriminalitetssigtede unge er.
- *Børn og unge (under 18 år) med dag- eller døgnforanstaltninger:* Viser børn og unge, der i den pågældende måned har en foranstaltning efter servicelovens § 52. Indholdet af servicelovens § 52 kan kort beskrives som følger: Kommunen kan iværksætte en foranstaltning, når det må anses for at være af væsentlig betydning af hensyn til barnets eller den unges særlige behov for støtte. Der skal som udgangspunkt være en undersøgelse forud for foranstaltningen. Endelig skal der som hovedregel være tale om samtykke fra indehaver af forældremyndigheden. En foranstaltning kan f.eks. være støtte i hjemmet, døgnophold eller kontaktperson.
Kilde: <http://www.socialjura.dk/index.php?id=9249#43389> (kapitel 12).
- *Børn med friplads i daginstitution/ SFO:* Viser antallet af børn og unge, der har hel eller delvis friplads i forhold til alle de børn, der går i institution/SFO. Antallet beregnes som fuldtidsfriplads forstået på den måde, at det enkelte barn vægter med dets fripladsandel. Har vi f.eks. to børn, der med hver 50 %-friplads, tæller de som 1 person. Fripladsandel beregnes på baggrund af husstandsindkomst, hvor en årlig husstandsindkomst under 148.701 udløser 100 % friplads. Herudover kan man få friplads af socialpædagogiske årsager, hvilket beror på vurdering uafhængig af økonomiske forhold.
- *Børn og unge i fritidsinstitutioner:* Viser antallet af børn og unge, der er registreret i et kommunalt fritidstilbud.

- *Børn og unge, der pendler til skole:* Viser antallet af børn og unge, der pendler til skole. Det vil sige børn og unge, som går på en anden skole end distriktsskolen enten via eget valg eller via sprogscreening.

Børn og unge er ikke et område, som har indgået i KÅS-Statistikkerne. BoSocData giver således muligheden for at følge en række forhold, der kan bidrage til at beskrive situationen for de mange børn og unge i boligområderne. Dette er endvidere et område, der videreudvikles i den kommende fase af BoSocData.

Kriminalitetssigtede unge og børn og unge med dag/døgnforanstaltninger giver en indikation af *graden af udsathed blandt børn og unge* i boligafdelingen. Er man således sigtet eller har en dag- og døgnforanstaltning betragtes man som udsat og jo flere udsatte børn og unge, jo mere belastet kan boligafdelingen siges at være.

Børn og unge med fripladser i daginstitution/ SFO giver en indikation af det økonomiske grundlag blandt børnefamilierne med børn i daginstitution/SFO.

Børn og unge i fritidsinstitution måler graden af kontakt til offentlige fritidstilbud. Det er tanken, at deltagelse i fritidstilbud fremmer integration og medborgerskab.

Børn og unge, der pendler til skole viser, hvor mange, der ikke har naturlig adgang til det traditionelle samlingssted, som en skole udgør i lokalområdet.

Dataområde 4: Stabilitet i boligområdet

- *Hærværksepisoder:* Viser antallet af hærværksepisoder og indbrud/ forsøg på indbrud i boligafdelingen i det seneste kvartal.
- *Fraflyttede husstande:* Viser antallet af fraflyttede husstande i det seneste kvartal.

Stabilitetsindikatorerne opgøres kvartalsvis. Det vil sige, at de medsendte data er fra 4. Kvartal 2009.

Modsat indikatorerne i de øvrige dataområder, der måler på beboerne i boligområderne, måler stabilitetsindikatorerne selve boligområdet. Disse data er således ikke opgjort på baggrund af beboere, men på baggrund af situationen i boligområdet. Boligområder med mange hærværksepisoder samt mange fraflyttede husstande angiver boligområder med utryghed og utilfredshed.

Sammenligningsmuligheder

I BoSocData er der mulighed både for at sammenligne de enkelte indikatorer med den samlede almene sektor i Århus Kommune og Århus Kommune i alt og det giver dermed mulighed for et mere nuanceret billede af den enkelte boligafdelings placering end KÅS-tallene giver mulighed for.

Indenfor den almene sektor, er der endvidere tre sammenligningsmuligheder:

- Udsatte boligområder: Viser den samlede antal/ andel for de 22 områder, der indgår i BoSocData.
- Alle almene boligområder: Viser den samlede antal/andel for alle beboere i almene boligområder i Århus Kommune.

- Ikke udsatte boligområder: Viser den samlede antal/andel for alle beboere i den almene sektor minus beboerne i de 22 områder.

Tabel 1: Samlet oversigt over nuværende indikatorer i BoSocData.

Dataområde	Indikator	Procenten i de medsendte tabeller vises indikatorens antal som andel af...	Opgørelsesmetode
Demografi og stamdata	Antal beboere	Alle beboere i boligområdet	Månedssdata
	Aldersgrupper		
	Herkomst		
Beskæftigelse	Modtagere af førtidspension	Arbejdsstyrken (16-64 år)	
	Modtagere af kontanthjælpsydelse		
Børn og unge	Kriminalitetssigtede unge	Børn og unge 10-17 år.	
	Kriminalitetssigtelser over for unge		
	Børn og unge med foranstaltninger	Børn og unge under 18 år	
	Børn og unge med friplads i Institution/SFO beregnet som fuldtidspersoner på baggrund af ens fripladsandel.	Børn og unge i daginstitution/SFO.	
	Børn og unge, der pendler til skole.	Børn og unge, der går i skole	
	Børn og unge i fritidsinstitutioner	Alle potentielle brugere af fritidsinstitutioner (dvs. børn og unge i 5.-10. klasse)	
Stabilitet	Hærværksepisoder	Alle husstande i boligområdet	Kvartalsdata
	Fraflyttede husstande		

Den kommende udvikling i BoSocData

I den kommende fase af BoSocData arbejdes både på videreudvikling samt tilføjelse af forskellige indikatorer. Nedenfor er højtprioriterede arbejdsopgaver inden for de fire data områder beskrevet.

Demografi og stamdata:

- Husstandstyper: Der arbejdes således på opdeling af husstande i forskellige husstandstyper.

Beskæftigelse:

- Beskæftigelse målt ved definition for kombineret udlejning, der ser på den samlede andel udenfor arbejdsmarkedet målt ved en række indkomsterstøttende ydelser, som dagpengemodtagere, kontanthjælpsmodtager og førtidspensionsmodtagere i fuldtidspersoner.
- Mulighed for at se flere forskellige indkomsterstøttende ydelser ud over nuværende førtidspension og kontanthjælpsydelse.

Børn og unge:

- Unge udenfor uddannelse og beskæftigelse

Stabilitet

- Videreudvikling af fraflytningsindikatoren i forhold til se nærmere på fraflytteres socioøkonomiske status og interne og eksterne fraflytninger.
- Anmeldelser i boligområdet.

Fundraising ultimo 2008 + 2009

Tilsagn

- Tilsagn om 453.000 kroner fra Indenrigs- og socialministeriet til metodeudviklingsprojekt om imageudvikling i udsatte bydele (dataindsamling i Gellerup, Toveshøj og Trigeparken)
- Tilsagn om 3.000.000 kroner fra Landsbyggefonden + 1.300.000 kroner fra Århus Kommune til Sundhedscafeerne (sundhedsaktiviteter i Viby Syd, Gellerup-Toveshøj, Bispehaven, Herredsvang og Trigeparken)
- Tilsagn om 100.000 kroner fra Bikubenfonden til Beboeraktive på tværs (bydækkende)
- Tilsagn om 15.000 kroner fra Friluftsrådet til multibane og grillområde i Bispehaven (Bispehaven)
- Tilsagn om 25.000 kroner fra 3F's Medie- og Kulturfond til bogen "Det andet Århus" om fællesskaber i almene Århus (bydækkende)
- Tilsagn 2.400.000 kroner fra Indenrigs- og socialministeriet + kommunal medfinansiering til social vicevært på Skjoldhøj-kollegiet (Kollegiekontoret)
- Tilsagn om 100.000 kroner fra Bikubenfonden til motionsområde og ny pigeclub i Toveshøj (Toveshøj)
- Tilsagn om 100.000 kroner fra Bikubenfonden til etablering af ny forening i Viby syd
- Tilsagn om 850.000 kroner fra Integrationsministeriet til Rap og dance-centret
- Tilsagn om 450.000 kroner fra Integrationsministeriet til Kvindehuset i Viby

I alt 8.793.000 kroner

I opgørelsen er ikke medtaget de beløb, de bydækkende projekter har søgt hjem uden min hjælp og heller ikke ansøgninger, hvor jeg har spillet en mindre konsulentrolle.

Svar afventes og igangværende

Afventer:

Ansøgning (2.439.000 kroner) til LBR angående "En kompetencebro for potentielle ejendomsfunktionærer" (VABO, HAB, Præstehaven m.fl.)

Ansøgning (98.000 kroner) til Århus Kommune om bokseaktiviteter i Rundhøj og Rosenvang (Rundhøj og Rosenvang)

Igangværende:

Der arbejdes i øjeblikket på en fællesansøgning for Herredsvang og Bispehaven

Og på en ansøgning om finansiering af fritidsaktiviteter i Rosenvang

Afslag

Ansøgning til Arbejdsmarkedsstyrelsen (785.000 kroner) til analyseprojekt om sammenhængen mellem beboersammensætning og beskæftigelsesudviklingen i udvalgte boligområder i Århus (primært vandtårnsområdet)

Herudover konsulentbistand på en række helhedsplaner (herunder Herredsvang, Rundhøj, Gellerup-Toveshøj, Vejlbj Vest, Frydenlund, Kalmargade og Møllevangen)

Januar 2010

Det Boligsociale Fællessekretariat

Oversigt over bevillinger fra Udviklingspuljen til områderne

Projekt	Bevilliget beløb	Bevillingsperiode
Kunstprojekt Herredsvang	300.000 kr.	1.1.08-30.6.08
Tekstilværkstedet Herredsvang	300.000 kr.	1.11.07-31.10.09
Lekti café Bispehaven	173.500 kr.	1.1.08-31.12.09
Systuen Rosenhøj	100.000 kr.	1.5.08-31.12.11
Kreativt værksted Gellerup	88.000 kr.	1.5.08-31.12.09
Systuen Søndervangen	34.000 kr.	1.5.08-1.5.09
Lekti café Rundhøj	60.000 kr.	1.8.08-31.7.09
Lekti café Kalmargade	68.000 kr.	1.5.08-31.10.09 (evt. forlænges til 31.7.10 pga. forsinket opstart)
Motorværkstedet 8260	52.200 kr.	1.11.08-1.11.10
Kildehøjens aktivitetskælder	25.000 kr.	1.11.08-31.10.09
Spisestuen Oasen Trige	25.000 kr.	1.11.08-1.3.09
Fleksibelt værksted Trivselshuset Bispehaven	150.000 kr.	1.11.08-31.8.2010
Elstedhøj fodbold	15.000 kr.	1.11.08-1.11.2009
Ny pigeklub i Toveshøj	25.000 kr.	1.11.09-1.3.2010
Det kreative værksted i Gellerup	12.500 kr.	1.11.09-1.12.09
I alt	1.428.200 kr.	

8210

Det Boligsociale Fællessekretariat

Denne folder er udarbejdet af Det Boligsociale Fællessekretariat i januar 2010. Folderen kan rekvireres ved henvendelse til:

Det Boligsociale Fællessekretariat

Saralyst Allé 55
8270 Højbjerg
fs@fs-bydele.dk
tlf. 8734 0002

“Det første folk tænker om mig er en beskidt perker.
Hvorfor er det kun mig, der er uskyldig dømt til undergrunden?
Men sådan nogle som mig kæmper for ikke at ramme bunden.”

‘De Andre’ er navnet på 8210 Rap Dance Centers rapskole i Gellerup. Kejser A er rapskolens lærer, og i løbet af efteråret har han sammen med ti unge fra Gellerup skrevet og komponeret tretten rapnumre.

Citaterne her i folderen er fra De Andres CD ‘Ghettoens Perspektiv’.

Hvor andet ikke er nævnt, er de anvendte fotos i evalueringen fra release party januar 2010 og venligst udlånt af Peter Svendsen.

Forord

8210 Rap Dance Center udspringer af, at Århus V har fostret nogle af Danmarks mest kendte og respekterede rapstjerner, herunder LOC, U\$O, Marwan og mange flere. I Århus V er der en stor interesse blandt de unge for at udtrykke sig positivt og vise, at bydelen er andet end bandekriminalitet, afbrændinger og uroligheder.

Disse unge har traditionelt været svære at engagere i aktiviteter i boligområderne. Med 8210 Rap Dance Center er der blevet etableret et tilbud, som kan fange og rumme denne gruppe.

Henning Winther

Henning Winther er ansat i Det Boligsociale Fællessekretariat som projektleder for 8210 Rap Dance Center. Han var i 2000 med til at starte hiphop-festivalen "Aarhus Took It" og har lige siden tegnet festivalen udadtil. Tilknytningen til rap har Henning altid haft, og han var tidligere frontfigur i rap-gruppen Kongehuset. I sit arbejde med 8210 Rap Dance Center trækker Henning løbende på sit store netværk inden for den danske rap-verden. Bl.a. har han tiltrukket kendte, danske rappere som undervisere til rapskolerne.

8210 Rap Dance Center er søsat af boligforeningerne i Århus via Det Boligsociale Fællessekretariat. I dag styres projektet i et godt samarbejde med Fritidscentrene i Århus.

I styregruppen for projektet sidder:

Henning Winther | Projektleder

Jens Møller | Sekretariatschef, Det Boligsociale Fællessekretariat

Pia Mortensen | Leder af det boligsociale arbejde i Biespehaven

Michel Larsen | FU-leder, område 13

Bassam El-Daoud | Leder af klubben i Bispehaven

Mohamed Amcha | Lokal-Bispehaven-aktivist

Mohamad Rachid | Lokal rapper

Projektet er finansieret af Det Boligsociale Fællessekretariat, Integrationsministeriet og Århus Kommune.

RAP & KAFFE

Bentha og Bente

The Boys

I Festugen 2009 optrådte rapskolerne fra Herredsvang og Bispehaven foran Musikhuset i Århus til arrangementet 'Rap & kaffe'. Et arrangement som bl.a. Det Bolig-sociale Fællessekretariat og AAB stod bag. To beboere ('kaffedamer') fra AAB sørgede for kaffe og kage, mens de unge rappede deres egne sange.

„Mine forældre er ik' hjemm', så jeg holder fest.
Og du kommer kun ind, hvis du ikke er grim”

RAP & KAFFE

8210 Rap Dance Center

De første aktiviteter fra 8210 Rap Dance Center er fire rapskoler, som i februar 2009 åbnede i Rosenhøj, Bispehaven, Herredsvang og Skjoldhøj/Gellerup. Her underviser professionelle rappere unge mellem 10 og 16 år i at skrive tekster, rappe, optræde og indspille. De unge kommer ud at optræde forskellige steder med deres sange, og de får de indspillede numre med hjem, så de kan spille dem for kammerater og familie.

Målet med 8210 Rap Dance Center er at skabe et fritidstilbud til unge, der interesserer sig for musik og bruge denne interesse som indgangsvinkel til at komme nærmere på dem. Projektet er ikke bare ment som et hygge-tilbud, der stilles også krav til børnene, der dels får lektier for, dels skal være aktivt deltagende i projektet for ikke at ryge ud. Udover at have fokus på børnene har projektet også fokus på at inspirere andre boligso- ciale indsatser på landsplan.

I forlængelse af rapskolerne står der i marts 2010 et nyt rapcenter klar i Bispehaven med undervisnings- og indspilningsfaciliteter.

Denne folder er bygget op omkring en række interviews med personer, der på den ene eller anden måde er involverede i 8210 Rap Dance Center. De fortæller hver især om deres oplevelser af projektet.

Følgende personer er blevet interviewet:

- Susanne Bøgelund | Leder af det boligsociale arbejde i Herredsvang
- Jane Riddermann Christiansen | Børn og Unge medarbejder, Århus Kommune
- Mogens Bennekov | FU-leder i område 2 (Møllevangen og Hasle)
- Pernille Refstrup Lauridsen | Fritidskonsulent for FU i område 2
- Andreas Abildlund | Underviser i rapskolen, Gellerup
- 3 elever i rapskolerne i henholdsvis Gellerup og Herredsvang
- Jørn Hansen | Folkeskolelærer på N. J. Fjordsgades Skole
- Ulrik Lehrskov-Schmidt | Afdelingsleder af ungdomsskolen i område 11
- Henning Winther | Projektleder 8210 Rap Dance Center

Antal elever i 8210 Rap Dance Center i 2009

Rapskolerne er for nye og for små til, at der kan effektmåles på dem i eksempelvis KÅS-tal og politiets statistikker. Den eneste måling, der indtil videre kan foretages, er en opgørelse over, hvor mange børn og unge, der gør brug af rapskolerne.

Nedenfor er børnene fordelt på områder:

Område	Antal børn
Gellerup og Skjoldhøj	21 børn
Bispehaven	8 børn
Herredsvang	22 børn
Rosenhøj	15-20 børn

“Livet er en gåde,
og jeg løser det på min egen måde”

I Rosenhøj varierer tallet, da der er en del faste elever, og nogle stykker, der kommer en gang imellem. Det samlede billede viser, at omkring 70 elever jævnligt bruger rapskolerne. Herudover åbner der i første halvdel af 2010 endnu to rapskoler i henholdsvis Kalmargade og Trige.

Rapskolerne har en positiv indflydelse på børnene i områderne

Mogens Bennekov, der er FU-leder i Område 2, der dækker Herredsvang, mener, at 8210 Rap Dance Center gør meget godt for de unge i området. Han forklarer:

"Der er ingen tvivl om, at rapskolerne har en positiv indflydelse på de unge, der bliver involveret i projektet, idet projektet kan håndtere og give tilbud til nogle af de unge, der ellers vil gå rundt og kede sig og måske vil kunne komme ud i noget skidt. På rapskolerne arbejder de unge ikke blot med tekster og musik. Gennem skolen møder de rollemodeller, i form af underviseren, som typisk er en, som selv er vokset op i området eller har en baggrund, som kan minde om deres egen. Desuden arbejder de unge også med sig selv gennem deres tekstskrivning og deres opfattelse af samfundet omkring dem. På den måde, har jeg en idé om, at de tænker sig om, inden de laver noget skidt".

Pernille Refstrup Lauridsen, der er fritidskonsulent på FU-området i Område 2, siger:

"Jeg har hørt fra klublederen i området, at de unge engagerer sig. Dem, der engagerer sig mest er godt nok dem, som klubberne i forvejen har fat i. Men fordelene ved det her tilbud er, at det har været med til at udvikle børnene. For der bliver stillet krav til børnene i rapskolen – de skal være seriøse, lave nye tekster, og de skal møde op til undervisningen osv. Og det er der kommet en god social gevinst ud af, idet børnene får nogle kompetencer, som de kan tage med sig videre i deres arbejdsliv og uddannelse. På den front er rapskolen en stor gevinst."

En super indgangsvinkel til de unge og deres forældre

Jane Riddermann Christiansen, der er Børn og Unge medarbejder i Århus Kommune, mener, at rapskolerne har en stor betydning for områderne. Det er et godt middel til at komme i kontakt med de forskellige ungdomsgrupper i området, som ellers har været svære at få engageret i andre tilbud:

”Rap og dance betyder, at vi har fået en rigtig god indgangsvinkel til at komme i kontakt med de unge. De unge brænder for projektet, og gennem rapskolen får de lyst til at komme ude hos os i Kulturhuset (i Herredsvang). Når de løbende kommer hos os, lærer vi dem at kende, og vi får børnene integreret i Kulturhuset. Vi får skabt en dialog med dem. På den måde er samarbejdet med Kulturhuset og rapskolerne rigtig godt, samtidig med de (rapskolen) også har kunnet trække på os og bruge vores netværk”.

“Livet er for hårdt,

men det er fandeme også kort.

Hvorfor skal vi altid bruge tiden på at
skændes?”

Får respekt gennem rap

Men også børnene selv får en masse ud af rapskolerne, forklarer Susanne Bøgelund, leder af det boligsociale arbejde i Herredsvang:

”Børnene får et bredere perspektiv på verden end bare gangsterrap. De bliver gennem underviserne tvunget til at tænke dybere og reflektere over deres liv. Jeg kan mærke, at de unge har fået mere selvværd – jeg vil næsten sige, at de er blevet 10 cm højere. Eksempelvis har en af de unge rappere en familie, hvor alle er ude i noget træls. Han er selv overvægtig, går i specialklasse og

er ordblind. Han har mange ting imod sig, der kan give ham mindre selvværd. Der er mange af sådanne drenge, der kun kan øge deres selvværd ved at stjæle eller lave hærværk – det giver dem mere respekt blandt de hårde drenge. Heldigvis for ham er han en af de dygtigste rappere, og i stedet for at lave en masse ballade i området, får han respekt gennem sin rap og behøver ikke hævde sig på andre måder. Der har rappen ramt en niche for ham, for han vil aldrig kunne få den anerkendelse i eksempelvis fodbold eller andet.”

“Måske har jeg levet livet dårligt,
men jeg har det godt.
Måske tænker du kun på tjald,
men jeg ved, hvad jeg skal.”

Rapskolerne åbner for forældrekontakt

En anden stor gevinst ved rapskolerne er, at den øgede kontakt til børnene gør det nemmere for den boligsociale medarbejder at komme i kontakt med forældrene, forklarer Susanne Bøgelund:

”Det er en god mulighed til at få kontakt med forældrene. Når børnene deltager i mange projekter hos os, er det naturligt at involvere forældrene, fordi der er så mange ting, der i den forbindelse skal koordineres med dem. Den større forældrekontakt har betydet enormt meget, og vi kan bruge den kontakt til at komme mere i dialog med familierne på andre områder. Nogle familier, kan vi se, har problemer, og her har rap og dance i nogle tilfælde været med til at skabe en indgang til familierne. Især har det betydet en del, at vi har kunnet etablere en dialog med forældrene på et positivt grundlag. Typisk er forældrene vant til at få breve fra kommunen og skolen,

der fortæller noget negativt om deres børn. Men i vores dialog med forældrene fortæller vi om, hvor godt det går med deres børn, og hvor gode de rent faktisk er. Denne positive tilbagemelding gør forældrene stolte og engagerede. Samtidig er det med til at skabe nogle synergier, hvor familierne i større grad bakker op om aktiviteter og livet i Kulturhuset.”

Rap er et værktøj

Underviserne på rapskolerne er primært valgt ud fra deres evner inden for rap, som de alle har erfaring med på et mere eller mindre professionelt plan. I deres arbejde fokuserer de primært på at lære børnene at rappe, men der er også en pædagogisk vinkel på det, som Andreas Abildlund, underviser i Gellerup Rapskole forklarer:

”Hvis de her drenge begynder at lugte, at den primære mission er at lave dem om, så kommer de ikke. Derfor skal man ikke gå ind og sige, ‘du må gerne lave rapmusik, men så skal du også ændre dig’ – det vil ikke fungere. Rap skal være et værktøj, de kan bruge i deres liv. Det

giver dem mulighed for at bearbejde alle de ting, de tumler med i dagligdagen, og få nogle af deres ”tunge og væsentlige” tanker ned på papir, hvor de kan forholde sig til dem. Eksempelvis er der en pige i rapskolen, der bor på institution, og forældrene vil ikke se hende. Det har virkelig hjulpet hende, at hun har rappen, fordi hun har haft så mange tanker, som hun kan bearbejde her. Samtidig har hun været meget genert, hvilket hun også har overvundet, når hun har optrådt for de andre osv. Hun har haft en rigtig god udvikling gennem rappen, hvor hun oplever, at folk tager hende seriøst osv.”

“I starten så jeg det som spild af tid,
men må indrømme, det gav mig mere selvtillid.
En ven sagde til mig, at jeg skulle tage det første skridt,
og jeg lover dig, at du vil synes, det er ubeskriveligt.”

Positive budskaber danner positive bølger

Det at skrive raptekster er med til at modne de unge, mener Andreas Abildlund, der også fortæller, at de unges raptekster er en god måde at sprede budskaber til de andre unge uden for rapskolerne:

”Eksempelvis er der en dreng i rapskolen. Han har gået i specialklasse og har været en rigtig rod. Jeg ved jo godt, at han ikke bliver den nye statsminister gennem rapskolen, men man kan høre på hans rap, at han er blevet mere bevidst

om de gode værdier i livet. I en af sine rapsange, fortæller han om, at han blev sigtet for gaderøveri, og sangen handler om, at han reflekterer over, hvad han har gjort og siger undskyld. Det er flot, at han laver så seriøs en tekst. Men en lige så stor værdi er, at alle hans venner hører hans rap på mobil, så det spreder sig lynhurtigt gennem Gellerup. De positive budskaber kan sagtens skabe positive bølger i området, og det kan sådan en sang være med til at gøre.”

Er du klar på at leve livet på eget ansvar?
Jeg har fået attituden tilbage
og lever livet med succes.

Større ordforråd og et 10-tal i dansk

Børnene bruger rapskolerne, fordi det er sjovt, og fordi de i forvejen har interesse for rap. Men mens interessen stiger, bliver seriøsiteten også større på andre områder. En af eleverne på rapskolen forklarer det sådan:

"Rapskolerne har ændret meget for mig. Før rapskolerne gik vi og kedede os, og nogen kunne finde på at lave noget dumt. Men nu går vi altid ned i rapskolen og bruger vores tid på det - vi tænker ikke på andet, vi skal bare derned. Det er hyggeligt, vi har det sjovt, og vi mødes med vores venner. Vi er blevet en slags familie dernede, og vi er altid sammen. Min skolelærer har fortalt mig, at jeg har forbedret mit ordforråd gennem rappen. Jeg er begyndt at skrive noveller. Jeg er blevet bedre til at bruge sætninger og lege med ordene. Folk kan ikke høre på mig, at jeg kun er 14 år. Jeg har bl.a. fået et ti-tal i dansk, så jeg er

blevet lidt bedre i skolen. Jeg har tænkt mig at stramme op i skolen og få skrevet en masse tekster fremover."

Rapskolens fokus på sprogudvikling samt den reelle fremgang for rapskolens elever bliver også hilst velkommen af Jørn Hansen, der er lærer på N. J. Fjordsgadeskole, og som har nogle af de unge rappere til dansk:

"Jeg har sagt til dem, at de gennem deres raptekster viser, hvor stor en "danskviden", de har. Det de kan, skal man være meget sprogligt dygtig for at kunne. Jeg støtter fuldt op om alle metoder for at lære det danskfaglige. Det er fedest, hvis det ikke er målet i sig selv, men en naturlig gevinst ved en hobby. Derfor synes jeg, det er vigtigt at påpege, at rapskolerne faktisk laver danskundervisning på et fremragende, brugbart niveau".

Positionering via musikken

Ulrik Lehrskov-Schmidt, afdelingsleder af ungdomsskolen i område 11 (Gellerup-Toveshøj), fortæller, at rapskolerne har været rigtigt gode til at løfte de ungdomsgrupper, der har en interesse for rap:

"Rapskolen er knaldhamrende godt til at ramme nogle specifikke unge, men kan ikke rumme alle – det er ikke et multi-tool. Har man ikke interessen for rap, vil den unge hurtigt falde fra. Men dem, der brænder for musikken, kan virkelig bruge det til meget - det handler om musik, og det er derfor, de er kommet – ikke for at blive et bedre menneske eller få voksenkontakt. Men i kraft af at de bruger rapskolen, legitimerer det jo også en voksenkontakt, som de unge helt sikkert også tager til sig."

“De mørke gader,
de mørke blokke.
Så hårdt at forklare,
så hårdt at fortolke.”

Ulrik Lehrskov-Schmidt mener desuden, at rapskolerne er med til at holde nogle af børnene ude af kriminalitet:

"Børnene er rigtig stolte af, at de producerer musik. Produktet betyder utrolig meget, og de får en masse street credit for det – så deres sociale positionering ændrer sig i området. Og på den måde er det kriminalitetsforebyggende, fordi de ikke behøver at positionere sig på en anden måde, fordi de har musikken."

Afslutning

8210 Rap Dance Center er først og fremmest et musikprojekt, hvor de unge kan udvikle sig inden for rap-genren. Men gennem sit fokus på musikken har projektet formået at få fat i en række unge, som ellers har vist sig svære at få aktiveret i andre tilbud. Desuden

har projektet den fordel, at bl.a. de boligsociale medarbejdere får kontakt til børnene og en indgangsvinkel til deres familier. 8210 Rap Dance Center har derfor også en klar social vinkel ved siden af dets fokus på musikken.

*Optræden i
Musikhuset i
Århus,
august 2009.
Foto: Pernille
Refslund.*

Efterord

Som man kan erfare her i folderen, videreudvikles rapskolerne nu ved, at der etableres et egentligt rapcenter i Århus Vest (Bispehaven). De enkelte skoler i områderne fortsætter, men nu kan nogle af de bedste elever også blive tilknyttet rap-centeret og få et mere intensivt undervisningsforløb.

Centret kommer til at indeholde undervisningsfaciliteter, projektkontor og et professionelt lydstudie. De unge vil selvfølgelig kunne modtage undervisning og følge forløb i rap og tekstskrivning, men de vil også kunne følge specifikke softwarekurser, musikundervisning, dansk-, matematik/økonomi- og engelskundervisning samt forløb i projektudvikling, fundraising og projektledelse. Se mere på 8210rapdance.dk

Hver enkelt deltager får en personlig handlingsplan, hvor man med overskuelige midler, korte deadlines og massiv støtte sikrer, at alle får en god oplevelse ud af at modtage undervisning i rapcentret. På sigt er målet at motivere de unge til at træffe selvstændige valg om job og uddannelse. Første trin på vejen er, at de unge kommer og vil lave rap - og så oplever, at de kan meget mere end rap, når de går herfra.

Personligt glæder jeg mig meget til at følge 8210 Rap Dance Center de kommende år.

Jens Møller

Sekretariatschef, Det Boligsociale Fællessekretariat

Det Boligsociale Fællessekretariat

8210 Rap Dance Center er et boligsocialt initiativ, som er søsat af Det Boligsociale Fællessekretariat i Århus. Udover 8210 Rap Dance Center er Fællessekretariatet med til at drive fire andre bydækkende projekter:

- Sporttrack
- Gellerup Højskole
- Kvindehuset
- Borgerportalerne

Det Boligsociale Fællessekretariat blev oprettet i 2007 af alle boligforeninger i Århus. Et af formålene med sekretariatet er at få koordineret den sociale indsats i udsatte boligområder. Det sker bl.a. ved at samarbejde med Århus Kommune, ved at lave analyser i områderne, ved at fundraise til projekter/områder og ved at have et godt og tæt samarbejde med byens boligsociale medarbejdere.

Statusrapport 2008-2009

- et samarbejde mellem DGI Østjylland, Det Boligsociale Fællessekretariat, Idrætssamvirket Århus og Århus Kommune (Globus1)

Rapporten er udarbejdet af: Team Sporttrack ☺

INDHOLD

1. PROJEKT SPORTTRACK

- 1.1. Projektets formål
- 1.2. Projektets organisering

2. KURSUSTILBUD

- 2.1. Lederuddannelsen for unge
- 2.2. Medborgerkurser
- 2.3. Rekruttering af deltagere til uddannelse og kurser

3. STATUS FOR SPORTTRACK I FORHOLD TIL MÅLSÆTNINGER

- 3.1. Status for målsætninger
- 3.2. Erfaringer

4. SPORTTRACK FREMOVER

1. PROJEKT SPORTTRACK

Sporttrack havde sin opstart i august 2008 og er udviklet i samarbejde mellem DGI Østjylland, Det Boligsociale Fællessekretariat, Idrætssamvirket i Århus og Århus Kommune. Det er finansieret af Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration, Århus Kommune, Det Boligsociale Fællessekretariat, Idrætssamvirket i Århus og DGI.

Projektet tilbyder borgere i Århus Kommune at tage en lederuddannelse for unge eller deltagelse i et medborgerkursus. Lederuddannelsen for unge retter sig mod personer mellem 14-30 år, mens medborgerkurserne også er målrettet andre. Begge uddannelsesstyper har det til fælles, at de primært henvender sig til borgere med anden etnisk baggrund end dansk.

1.1. Projektets formål

Projektets formål er at fremme integrationen af unge- og borgere med anden etnisk baggrund i samfundet såvel som at styrke det frivillige foreningsliv. Deltagere på projektet introduceres igennem uddannelse og kursus til det frivillige foreningsliv og lærer herigennem basale demokratiske samspilsregler og samarbejdsformer. Uddannelsen og kurserne vil styrke den enkeltes interesse og viden om foreningsliv, idræt og udvikling af samfund og lokalområder. Det er endvidere et af projektets mål at styrke samarbejdet mellem de fire hovedaktører bag projektet.

Projektets delmål:

- at en stor gruppe unge i løbet af projektperioden vil gennemføre lederuddannelsen for unge og herved kvalificere sig til træner/ledergerningen i det lokale foreningsliv.
- at borgere med anden etnisk baggrund end dansk får indsigt i demokrati, ledelse, organisering
- at en stor del af deltagerne vil være foreningsaktive efter 1½ år.
- at der dannes sociale netværk
- at Sporttrack-netværket kan være rollemodeller og trendsættende for lokalområderne
- at borgere med anden etnisk baggrund end dansk får mulighed for selv at tage initiativer i relation til foreninglivet

1.2. Projektets organisering

Parterne bag projekt Sporttrack mødes med fastlagte mellemrum i styregruppen og gruppen af daglig ledelse. Parterne følger her projektets progression og udarbejder en fælles retningslinje og hvis nødvendigt løbende justeringer. I samarbejde med projektlederen udvikles tiltag og fokusfelter, der ligger i tråd med projektets målsætninger. Der udsendes med jævne mellemrum infobreve til parterne om projektets forløb, afholdelse af uddannelse/kurser og der er mellem parterne udarbejdet en samarbejdsaftale, som forpligter parterne i forhold til projektets mål og kriterier.

2. KURSUSTILBUD

2.1. Lederuddannelsen for unge

Målet med lederuddannelsen for unge er at udvikle trænere og ledere til de lokale foreninger samt etablere grundige og forpligtende samarbejdsrelationer mellem unge og foreninger. Uddannelsen tilrettelægges og er under løbende udvikling af Sporttrack og afholdes i lokalområderne i samarbejde med lokale aktører. Målgruppen for Sporttracks lederuddannelse for unge er primært unge med flygtninge-/indvandrerbaggrund i aldersgruppen 14-30 år. Vi rekrutterer primært unge, som er skoleaktive, studieaktive eller aktive i job. De unge skal være motiverede for foreningsliv, aktiviteter og udvikling og ønske sociale relationer, mulighed for selvudvikling samt mulighed for ansvar.

2.2. Medborgerkurser

Målet med medborgerkurserne er at understøtte foreningsaktiviteter i lokalområderne i samarbejde med lokale aktører. Kurserne rettes mod lokalområdernes specifikke behov og involverer både foreninger og borgere med interesse for foreningslivet. Indholdet drejer sig om organisering af foreninger, demokrati, information om kontaktpersoner, tilskudsmuligheder, lovgivning m.m. og hjælp til opstart af nye foreninger.

2.3. Rekruttering af deltagere til uddannelse og kurser

Der rekrutteres via en bred PR-indsats med tæt kontakt til aktører og nøglepersoner i lokalområderne. Sporttrack samarbejder med lokale idræts- og kulturforeninger, boligsociale medarbejdere, FU-ledere, biblioteker, distriktsskoler, ungdomsuddannelser, lokale projekter, brugerråd, boligforeninger, ungdomsskoler, vejledere, Globus1, fællesråd, rollemodelkorps m.fl. Der rekrutteres med henblik på at nå ud til unge/voksne borgere, som matcher Sporttracks målgruppebeskrivelse.

Desuden reklameres for Sporttracks uddannelse/kursus på vores hjemmeside og igennem plakater, flyers, borgerportaler, infomøder, skolearrangementer m.m.

3. STATUS FOR SPORTTRACK I FORHOLD TIL MÅLSÆTNINGER

3.1. Status for målsætninger

Målsætninger:

Målsætningen for Sporttrack er, at der i den samlede 2-årige projektperiode er 120 unge, der gennemfører en lederuddannelse. Ud af disse vil ca. 50% fungere som ledere i foreningslivet ved projektperiodens afslutning. Hertil kommer 200 deltagere på medborgerkurser. Herudover vil vi i løbet af projektet lave 16 idrætsarrangementer for og med beboerne i de århusianske almene boligområder.

Status:

Lederuddannelsen for unge:

194 deltagere. De fleste har gennemført første del af ungelederkurset, mens en mindre andel har gennemført 2. og 3. del.

Sporttrack har etableret samarbejdsaftaler om praktikpladser til færdiguddannede ungeledere med eksisterende foreninger. Endvidere har vi assisteret de unge i at oprette nye foreninger, hvor der var et udækket behov. Der er 22 ungeledere i praktik indtil videre, dels i traditionel træner-praktik i eksisterende idrætsforeninger, dels som ansvarlige ledere og trænere i nystartede foreninger. Andre har været i praktik i forbindelse med afholdelse af vinter-, sommer- og efterårsferieaktiviteter i de almene boligområder.

Geografisk har lederuddannelsen kørt uddannelsesforløb for unge i de almene boligområder i Gellerup, Tovshøj, Bispehaven, Herredsvang, Tilst, Trige og Viby.

Medborgerkursus:

92 voksne har været på medborgerkursus. Som en aflægger af dette har Sporttrack i løbet af de første 1½ år bistået med stiftelsen af 7 nye foreninger.

Andre aktiviteter:

I samarbejde med Red Barnet Ungdom og Center-10 har vi i skoleåret 2009-2010 etableret en kombineret lektielæsnings- og idrætscafé, *Homework Heroes*, hvor 29 elever har deltaget i efteråret 2009.

Vi har aktiveret 830 personer gennem idræt, events og arrangementer, i alt 3800 aktivitetstimer.

Vi har været i kontakt med/besøgt/vejledt:

23 skoler, 58 foreninger, 15 ungdomsklubber/-skoler og kulturhuse.

Vi har derudover afholdt en række forskellige idrætsarrangementer:

- Bowlingtur for ungelederne i efteråret 2008
- Vinterfodboldturnering i julen 2008
- Pige-studietur til København og besøgt Ta´ Rummet i november 2008
- Kick off-event i Globus1 i Gellerup med deltagelse af mere end 150 børn, unge og voksne i marts 2009
- 8 ungeledere var med til gymnastikopvisning i foråret 2009
- 15 deltagere med anden etnisk baggrund end dansk var med 4 dage på DGI Landsstævne 2009 i Holbæk, hvilket afstedkom at 2 af deltagerne valgte at tage på idrætsefterskole i dette skoleår.
- I samarbejde med Globus1 og DGI Østjylland har vi arrangeret sportskole for børn og unge i Gellerup i sommeren 2009
- Fodboldturnering i julen 2009
- 6 ungeledere har været på videregående træner-, kasserer- og formandskurser

Endelig kan vi glæde os over, at Sporttrack i september 2009 blev nomineret til Integrationsprisen 2009 i kategorien "Organisations- og foreningsprisen" af Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration.

3.2. Erfaringer

Kønsfordelingen på deltagerne fra de forskellige lokalområder er meget varierende, men set som helhed er deltagerne ret ligeligt fordelt. Langt de fleste af deltagerne på ungelederkurserne tilhører den nedre ende af aldersspændet 14-30 år, går i skole eller på en ungdomsuddannelse og er hjemmeboende. Det er denne målgruppe det har vist sig lettest at få etableret kontakt med.

Samarbejdet med aktørerne i lokalområderne har fungeret med varierende intensitet og succes. Kontakten til foreninger har været præget af manglende respons på Sporttracks udsendte mails, PR-materiale, telefonopkald m.m. Dette har påvirket rekrutteringen i negativ retning, da vi derved ikke når ud til alle ønskede grupper og yderligere først får "hul igennem" efter gentagne opkald. Til gengæld har samarbejdet med nogle af de boligsociale medarbejdere og skolerne fungeret rigtig godt, og de har været og er en vigtig ressource i arbejdet med at få indsluset de unge.

Der har været svært at få de unge ud i praktik som træner eller leder. En stor udfordring er, at mange af de unge ikke føler, de har tid til at være i praktik. Især skole og arbejde fylder så meget af de unges tid, at de har svært ved at afse tid til at virke i det frivillige foreningsliv – også selvom de har lyst til det. Hvor det kommer til en prioritering sætter de såvel skolen/arbejdet som fritidsjobbet højere. Dette har gjort det svært for Sporttrack at opfylde målsætningen angående andelen af unge, som er i praktik som træner eller leder.

Vi oplever, at de unge har svært ved at afse tid i hverdagen og svært ved at binde sig en fast dag om ugen. De har derimod bedre tid i ferie og i weekender, hvorfor vi har fundet andre metoder til at få de unge i praktik. Bl.a. har de været praktikanter i forbindelse med idrætsaktiviteter i skolernes ferier, ligesom de indgår som bestyrelsesmedlemmer i nye foreninger, hvor de har mulighed for at lægge deres frivillige timer i weekender eller der, hvor de kan finde tid. Altså en mere fleksibel praktikform.

På baggrund af vores henvendelser til foreningerne med tilbud om at få en ungeleder i praktik, har foreningerne til gengæld være meget interesserede i at være med. Over 20 foreninger meldte hurtigt tilbage, da vi startede praktik ved sæsonstart 2009. Nu og fremover prøver vi at tilgodese disse foreninger ved at videreuddanne de unge gennem idrætsspecifikke træner- og hjælpetrænerkurser, så de bliver bedre klædt på og forhåbentlig føler, at de har noget konkret at byde ind med i den lokale forening.

4. SPORTTRACK FREMOVER

Vi har planlagt og gennemfører i januar 2010 uddannelsesforløb for unge tilknyttet Fritidspatruljen i Gellerup i samarbejde med Gordon Roberts, projektleder på Fritidspatruljen.

Vi har planlagt og gennemfører i foråret 2010 uddannelsesforløb for et fodboldhold fra Herredsvang i samarbejde med de boligsociale medarbejdere i området, der har samlet holdet.

Vi har planlagt og gennemfører ligeledes i foråret 2010 et uddannelsesforløb for unge fra Bispehaven i samarbejde med de boligsociale medarbejdere.

Vi planlægger at afholde forældrekurser for forældre til børn i 4 nye idrætsinstitutioner i Bispehaven.

Planlægger arrangementer for 10-15 årige børn og unge i maj på multibanerne rundt om i de århusianske boligområder, hvor ungelederne står for igangsætning af aktiviteter. Inden da planlægges et multi-instruktørkursus for de unge "multi-igangsættere".

Homework-Heroes fortsætter skoleåret ud og vi planlægger idrætsarrangement i Viby Syd området.

Vi modtager mange positive tilkendegivelser fra de unge, som har været på alle 3 Peer Leader kurser. For dem har Sporttrack skabt et socialt netværk og de unge vil fortsat gerne være en del af uddannelsen, hvorfor vi planlægger et Peer Leader 4 forløb som en specialisering af deres kompetencer. Vi håber gennem fortsat uddannelse og dialog med de unge at finde en ny måde at forankre dem i foreningslivet. Andre former for frivilligt arbejde vil blive tænkt ind - f.eks. andre typer foreninger eller humanitære organisationer.

Vi har ansøgt Ministeriet for flygtninge og indvandrere om at kunne fortsætte Sporttrack endnu to år stort set i dets nuværende form.

Projektet startede op pr. 1. september 2007, og ophørte som projekt under Fællessekretariatet pr. 31. december 2009.

Formålet med projektet var at bane vejen for at en egentlig højskole kunne opstå. En egentlig højskole er en højskole, der er godkendt som sådan af Undervisningsministeriet, og som er finansieret fra samme sted via taxametertilskud. Som sådan har projektet været målrettet en varig forankring under stabile økonomiske rammer.

Pr. 1. januar 2010 fungerer Gellerup Højskole som selvejende institution (Fællessekretariatet sidder i højskolens repræsentantskab og bestyrelse). Højskolen er finansieret gennem en bevilling fra sats-puljen under Integrationsministeriet.

Gellerup Højskole forventes godkendt som sådan pr. 1. august 2010. Når højskolen endnu ikke er godkendt hænger det sammen med, at en højskole for at kunne opnå godkendelse skal eje sine egne bygninger. Bygninger hvortil der knytter sig specifikke krav jf. Højskoleloven. Det har undervejs vist sig at være en ikke uanseelig opgave at bringe højskolen i position til at kunne investere i fast ejendom i Gellerupparken.

En væsentlig del af projektets finansielle og tidsmæssige ressourcer har derfor været anvendt på, at skabe forudsætninger for at Gellerup Højskole kan komme til at eje sine egne bygninger.

Disse forudsætninger synes nu tilvejebragt: Der foreligger en aftale med den selvejende institution Hejredalskollegiet om, at Gellerup Højskole køber 3 ud af kollegiets 11 blokke med tilhørende arealer, og et udkast til en købsaftale ligger klar til underskrivelse. Handlen kræver godkendelse fra henholdsvis Århus Kommune og Indenrigs- og Socialministeriet. Førstnævnte er givet og sidstnævnte forventes snarest.

Udover at forsøge at tilvejebringe forudsætningerne for at opnå Undervisningsministeriets godkendelse har projektet arbejdet på at blive kendt dels i nærområdet Gellerup, dels i Århus, og dels nationalt via medieomtale.

Gellerup Højskole har derfor gennemført en række kursusaktiviteter primært målrette børnefamilier i de udsatte boligområder.

Flertallet af disse er gennemført med stor succes, og enkelte har måtte aflyses. Aflysningerne skyldes at målgruppen har været for snævert defineret.

Der er med stor succes gennemført i alt 14 ugekurser i perioden juli 2008 – december 2009. Disse kurser har sammenlagt haft knap 300 deltagere. Deltagerne har været børnefamilier fra udsatte boligområder i Århus Vest (flest fra Gellerup, Viby og Trige). Kurserne er gennemført i samarbejde med Århus Kommune og Velfærdsministeriet (nu Indenrigs- og Socialministeriet), der også har bidraget økonomisk.

Gellerup Højskoles repræsentantskab består af:

Det Boligsociale Fællessekretariat, Brabrand Boligforening, AL2Bolig, Boligselskabet Præstehaven, Arbejdernes Andelsboligforening, Boligforeningen Ringgården, Århus Omegn, Viby Andelsboligforening, ÅrhusBo, Kvindehuset i Århus, Somalisk Forening, Anatolsk Kulturforening, Al Nour Ungdomsforening, Aarhus Stift, LO-Aarhus, Brabrand Erhvervsforening, DGI, Aarhus Tekniske Skole, Aarhus Universitet, Via University College, Testrup Højskole.

I bestyrelsen sidder pt.:

Keld Albrechtsen (formand), Brabrand Boligforening
Lars Bro, Brabrand Boligforening
Helle Lykke Jørgensen, Boligforeningen Ringgården
Jens Møller, Det Boligsociale Fællessekretariat
Maria Arianfar, Kvindehuset i Århus
Anett S. Christiansen, Kvindehuset i Århus
Bodil Selmer, Århus Universitet
Eddy Preben Thomsen, Via University College
Steffen Thomsen, Brabrand Erhvervsforening.

Status på Kvindehuset, december 2009

Opsummering:

Det er nu to år siden vi gik i gang med at bygge Kvindehuset i Århus op fra bunden. De to år har ganske naturligt fortønt sig forskelligt. Det første år var præget af etablering, afprøvning af ideer og opsøgende arbejde. Rammen omkring vores arbejde skulle på plads – både fysisk og på ideplanet. Vi havde her som mål at få ca. 50 kvinder igennem pr måned – kvinder fra hele byen.

Det andet år var Kvindehuset mere kendt blandt både brugere og sociale institutioner, huset blev flittigt brugt og nye kvinder kom til hver uge. Vores aktiviteter tog udgangspunkt i kvindernes ønsker og behov, og matchede således vores målgruppe. Dette gør også at sagsbehandlere visiterer kvinder til huset, så de kan komme i gang med deres liv, med deres uddannelses- eller afklaringsplan. Vi har i dag i gennemsnit 70 kvinder igennem pr uge. Kvinderne kommer fra hele byen

Kvindehuset udfordring har været problematikken "registrering kontra anonymitet". Mange af vores brugere er bange for at udlevere deres cpr.nr., da de tror kommunen vil tage noget fra dem hvis de ved de kommer her i huset. Vi har derfor afprøvet forskellige former for registreringer, der tager hensyn både til vores behov for overblik og kvindernes behov for anonymitet. I efteråret 2009 er vi nået frem til et afkrydsningssystem, der fortæller hvor mange der kommer i Kvindehuset hver dag – og hvor i Århus de kommer fra. Derudover registreringer knyttet til de faste aktiviteter.

Foreningen Kvindehuset i Århus har nu ca. 150 medlemmer og over 25 foreninger og kvindegupper har benyttet huset det sidste år. Kvindehuset er desuden tovholder på et tværfagligt netværk på ca. 30 forskellige aktører for kvindeinitiativer og projekter i Århus, som indsamler og udveksler viden på feltet.

Vi har haft 12 kvinder i virksomhedspraktik/afklaring siden vi åbnede + 2 fra universitet og Den sociale højskole. Kvindehuset er meget efterspurgt som praktiksted for matchgruppe 4 og 5. God kontakt til jobkonsulenter og sagsbehandlere som rekrutterer kvinder og bruger os som praktikplads. (Vil ikke dem sende ud i ensomhed og isolation.)

Generelt om vores brugere:

Da vores overordnede registrering er anonym, kan vi i princippet kun se hvor mange der kommer hver dag og fra hvilke boligområder de kommer (vi har prioriteret det sidste i stedet for deres nationale baggrund, da det har været vigtigt at få konstateret at de kommer fra hele byen). Vi har dog en fornemmelse af den store del af målgruppen som kan beskrives således:

Flere af husets brugere hører til det der officielt kaldes matchgruppe 4 og 5. Kvindehuset bliver således ofte skrevet ind i job og uddannelsesplaner som det første skridt der skal tages, når kvinderne skal komme i gang igen. Her er det især vores tilbud om gymnastik, danskundervisning, kost og sundhed samt computerværksted der bliver prioriteret.

Derudover har vi en stor del førtidspensionister der bruger Kvindehusets og dets aktiviteter som deres faste holdpunkt i hverdagen. Det giver dem noget at stå op til, noget fast der skal 'laves' og en mulighed for at indgå i et kendt og bekræftende fællesskab. Flere har understreget at dette giver dem følelsen af at 'have et liv', at de har fået nye venner og et netværk hvor de har deres plads, og hvor de bliver savnet når de ikke kommer.

Det er tydeligt at de søger Kvindehuset som fællesskab, dvs. at de kommer som enkeltpersoner og ikke som gruppe der bare mangler et sted at afholde deres egne aktiviteter. Dvs. at minoritetskvindeforeninger og grupper endnu ikke bruger Kvindehuset selvstændigt som ramme for egne initiativer, men deltager i vores.

Flere og flere nyankomne flygtninge og indvandrere er i efteråret 2009 begyndt at bruge huset som springbræt til et liv i det danske samfund. De deltager i vores tilbud om 'dansk for nybegyndere', vores bevægelsestilbud der ikke kræver sprogkunderskaber og vores kursus i 'kost og sundhed'. Det sidste tilbyder dem en aktivitet på det felt, hvor de kender

deres ressourcer, altså i køkkenet. Tilbuddet tager udgangspunkt i de forskellige landes nationale retter og således oplever de at de har noget at bidrage med.

Udover de grupper der bruger vores daglige aktiviteter har vi en gruppe kvinder der er under uddannelse og derfor kun kommer i Kvindehuset i weekenden til lektiehjælp og til vores fester og udflugter. Eleverne har forskellig national baggrund, kendetegnede er det dog at flere af dem er alene med deres børn, samtidig med at de tager deres uddannelse. (Kvindehusets lektiehjælpere tilbyder derfor lektiehjælp privat i kvindernes hjem, udover den fastsatte tid hver søndag. Dette giver nogle meget stærke og målrettede kvinder med svagt netværk mulighed for at gennemføre en uddannelse de brænder for at få.)

Hvorfra og hvem?

Kvinderne kommer fra hele byen, med naturlig overvægt fra Viby. Kvinderne er fra 20 år og op til de 70 år, med overvægt på gruppen 30-50årige. De fordeler sig på et mangfold af nationaliteter, så husets bærer præg af et multikulturelt miljø. Overordnet kan man sige at der er 30 % fra mellemøsten, 30 % fra Afrika, 20 % asien og 20 % fra vestlige lande.

En stor del af de kvinder der bruger Kvindehuset er enlige mødre med flere børn. De finder i Kvindehuset det sociale fællesskab og den støtte der for mange af dem forsvandt med mand og svigerfamilien. I Kvindehuset har de nogle at fejre årets højtider med, hygge sig med og give deres børn nogle gode sociale oplevelser. Det er her de som mennesker lader op og undgår dermed isolation og ensomhed.

Noget af det der har været meget fascinerende at opleve har været den udvikling, der sker med kvinderne når de kommer i Kvindehuset – den cyklus der synes at være.. Ofte starter det med en enorm lettelse over det fællesskab de bliver en del af og det sociale liv de pludselig får (og som flere har savnet længe). På dette tidspunkt er selve aktivitetstilbuddet af mindre vigtighed, da det handler om at mødes og opleve sig selv i en ny god kontekst. Der går dog ikke lang tid før kvinderne begynder at komme med ønsker – ønsker om at lære sprog, om at tabe sig, blive sunde, lære at bruge computer, diskutere børneopdragelse, lære om demokratiet og forsøge at stemme, forholde sig til kunst, til musik m.m. Så det at bare 'passe på dem og hygge om dem' er ikke i sig selv nok, og det er et meget bekræftende tegn på at Kvindehuset kan gøre en forskel. For det ønsker disse kvinder vitterligt.

Aktiviteter

Faste aktiviteter.

Nogle har været gennemgående siden opstart, andre i korter eller længere perioder. Deltagerantal er gennemsnit pr aktivitet pr gang:

Faste aktiviteter i 2008

"Kvinder i bevægelse"/gymnastik - 5
Mosaikværksted - 6
Tekstilværksted - 10
Billedkunst- 6
Lektiehjælp for kvinder under uddannelse – 5 elever + 5 frivillige
Fællesspisning - 40
Legedag for børn og mødre – 55 deltagere

Faste aktiviteter 2009

Mosaikværksted - 6
Tekstilværksted- 6
Billedkunst- 6
Lektiehjælp for kvinder under uddannelse - 6 elever + 6 frivillige
Fællesspisning -50
Orientalsk dans - 25
Cykelkursus for kvinder - 10
Dansk for begyndere - 4
Skriftlig dansk - 8
Smykkekursus -10
Kost og madlavning -25
Mindfulness - 4
Rådgivning og hjælp – ca. 5 pr uge
Computerundervisning, 'en til en' – 18 igennem i 09

Lidt om de faste aktiviteter og deres brugergrupper:

Til vore faste aktiviteter har i gennemsnit 70 kvinder igennem på en uge – ca. 25 pr dag. Kvinderne kommer fra hele byen

Gymnastik, "kvinder i bevægelse":

Tilbuddet bliver primært brugt af kvinder mellem 30 og 70 år. De har forskellig national baggrund og er bosat i hele Århus – dog med overvægt af kvinder fra Viby. Majoriteten er førtidspensionister og flere af dem er plaget af forskellige smerter eller overvægt. Kvindehusets trygge ramme gør at de tør arbejde med deres krop, hvilket har medført vægttab hos flere samt et mere harmonisk forhold til deres smerter. Flere lider af PTSD. Også kvinder med mindre gode sprogkunderskaber deltager i undervisningen.

'Kost og sundhed'

De kvinder der er tilknyttet holdet er i alderen fra 25 til 65 år. De har forskellige nationaliteter og trosretninger – til fælles har de et ønske om at lære om sund kost, at lære at lave dansk mad, lære fra sig deres nationale retter og deltage i det sociale fællesskab madlavning naturligt skaber. Der er flere kvinder der ikke taler dansk (som går på vores 'dansk for begyndere') og bruger madlavningssituationen til at øve sig. Flere har et ønske om at tabe sig og desuden at give deres børn sundere mad.

Mosaik og smykkekursus, samt billedværkstedet

Disse tre tilbud er dem der bliver mest frekventeret af vores etnisk danske kvinder. Holdene har dog kvinder med forskellig national baggrund og flere af dem er gengangere på de forskellige tilbud. Kvinderne er mellem 25-65år og selv om de også deltager i vores andre særarrangementer er det det kreative der er deres omdrejningspunkt her i Kvindehuset.

Tekstilværkstedet

Tekstilværkstedet bliver primært brugt af kvinder med anden etnisk baggrund. De fleste til at reparere tøj og sy diverse til deres hjem – nogle få med interesse for at lære at sy mere avancerede ting. Symaskinerne står tilgængelige hele tiden og bliver således brugt hver dag af ca. 3 kvinder der selv syr og hvor de hjælper hinanden når der ikke er underviser tilstede.

Cykelkurset

Kvinderne på cykelkurset er en blandet flok på alle måder. De kommer med forskellig national baggrund og er i alle aldre. Nogle er førtidspensionister, andre går på afklaringskursus og har fået dette skrevet ind i deres arbejds- og uddannelsesplan. Nogle få arbejder som SOSU-hjælpere og har fået fri fra arbejdsgiver for at lære at cykle (og blive mobile i deres arbejde) andre igen er lige ankommet til Danmark, går på sprogskole og vil lære at cykle 'som de andre'. Flere ser det at de kan lære at cykle som noget der styrker deres mulighed for at blive SOSU-hjælpere på sigt. Med andre ord er dette en noget mere målrettet og arbejdsmarkedsrettet kvindegruppe.

Rådgivning og vejledning

Vi har siden vi åbnede jævnligt fået henvendelser fra kvinder der har brug for hjælp til at oversætte breve, udfylde skemaer, råd til krisesituationer m.m. Dette viste os at behovet for et anonymt og 'ikke-kommunalt' rådgivningstilbud var stort, og den rapport som Als Research lavede for Københavns kommune i 2008 om socialt isolerede kvinder og deres behov, understregede dette. I efteråret 2009 etablerede vi derfor rådgivningen som et fast tilbud. Antal kvinder der henvender sig ligger nu på 5 kvinder pr uge, og tallet er stigende.

Særlige arrangementer i 2008 og 2009

Åbningsfest 8.marts - over 300 deltagere.

Film og debataften med projekt 'Hennah'- 15 deltagere

Eid-fest 2008 – 170 deltagere

Eid-fest 2009 – 45 deltagere
Julefest 08 – 50 deltagere
Julefest 09 - 70 deltagere
'Bollywoodaften' – 30 deltagere
Kreativlørdag med billedkunst – 10 deltagere
Kreativ lørdag med undervisning i mosaik – 10 deltagere
Vært for Nordisk ligestillingskonference - 44 deltagere fra hele norden.
Konference om minoritetskvinder og ligestilling i samarbejde m Kvinderådet - 25 deltagere
Konference for kvindeinitiativer i Århus – 30 deltagere (21 initiativer)
Kursus for kvindeforeninger i fundraising - 22 deltagere
Kursus for kvindeforeninger i pr og kommunikation - 16 deltagere
Vært for Integrationsministeriets informationsmøde – 50 deltagere

'Kost og sundhedsdag' – 18 deltagere
8.marts markering 2008 – 20 deltagere
Dag for mødre og børn og tænder og sundhed ved tandplejerskolen – 62
Fastelavnsfest 2009 - 45 deltagere
Arbejdsdag i Kvindehuset - 32
Besøg på beboercafeen Cafe Perlen i Gellerup - 10
Tur til Himmelbjerget – 80 deltagere
1.majfest i Gellerup - 15
Ældredag – 23 deltagere
Ecco Walkathon - 10
Sculpture by the sea - 22
Teateraften i Kvindehuset med gruppen "ACT" - 13
Teaterforestilling hos Katapult - 28
'Dans fra alle verdenshjørner – danseaften med undervisning i forskellig dans' - 50
Kunsttur til KunstCentret Silkeborg bades udstilling "EXILE" - 19
Koncert med afrikanske musikere i samarbejde med Proxmotion - 80
Besøge Kvindemuseets udstilling, 'kvinders stemmeret 100 år' - 16
Debat om lokalpolitik med byrådspolitikere i Kvindehuset - 35
Prøvevalg i kvindehuset – 30
Foredrag med rollemodel fra projektet "Mødre og Døtre" - 25
Foredrag om æresrelaterede problematikker – 45 deltagere
Deltagelse i Global City festival
Deltagelse som oplægsholder på Frivilligkonference
Børn fra Kvindehuset tænder juletræet ved rådhuset sammen med borgmester Nikolaj Wammen,
Studietur til København med besøg på Christiansborg

Vi har haft besøg og rundvisning for ansatte på arbejdsmarkedscentrene, socialcentre og familieværksteder, samt deres brugere: ca. 200 personer

Forløbet "Marjan" ; august 2008 - juni 2009

"Marjan" var et forløb med forskellige igangsatte aktiviteter, med en koordinator tilknyttet. Målet var at nå ud til kvindegrupper der ellers ikke kom i kontakt med Kvindehuset og gennem forløbets aktiviteter give dem større forståelse for det danske samfund, mere viden generelt og muligheden for at opbygge et socialt netværk. "Marjans" aktiviteter blev afholdt sideløbende med Kvindehusets øvrige aktiviteter. Største dele af kvinderne tilknyttet forløbet er nu integreret i Kvindehuset almindelige aktiviteter.

"Marjans" aktiviteter og deltagelse:

Svømning, fire gange - 12+13+12+4
Dans, seks gange – 17 +9+12+12+9+8
Besøg i Den gamle by - 9
Retten i Århus -14
Wellness-dag i Kvindehuset - 17
Besøge Bruun's galleris markedsafdeling - 17
Besøg hos en af de ældre – 28
Besøge i Århus Domkirke – 10
Sundhedsdag - 23
Bagedag, to dage – 10 og 23
Besøg på Aros – 14
Biograftur – 10
Hjemmebesøg – 17
Smykkeværksted – 37
En dags tur til Tyskland – 19
Juledekorationer – 42
Hyttetur i 4 dage – 30 deltagere
Banko - 11

Samarbejde

Kvindehuset arbejder aktivt for at indgå i forskelligt samarbejde med de initiativer og ressourcer der er på området. Dette både for at dele vigtig viden og på den måde få styrket integrationsindsatsen for minoritetskvinder i Århus generelt, men også for at få Kvindehuset til at vokse og blive en synlig og integreret del af indsatsen.

Vi har lavet flere kurser og arrangementer med Kvinderådet i Århus for at styrke de etniske minoritetsforeninger (kurser i fundraising, pr og kommunikation) og få sat de etniske kvinders situation på dagsorden (dialog-cafe, konference om ligestilling og minoriteter m.m).

Vi samarbejder med kvindemuseets to projekter 'Kvinfo' s mentornetværk' og 'Rollemodellerne' både om enkeltarrangementer og ved at dele netværk. Vi ønsker at udbygge dette samarbejde i forbindelse med vores kommende værtsprogram for nyankomne familier i Århus. Vi bruger derudover aktivt Kvindemuseet udstillinger i vores arbejde med bevidstgørelse af kvinderne.

Idrætsdaghøjskolen 'IDA' har i 2008 og første del af 2009 lejet lokaler i kvindehuset til deres afklaringskursus for kvinder. Det forventes at kvinderne der deltager på kurset bruger kvindehuset efterfølgende, eller kan fortsætte i huset i en af vores aktiveringsstillinger.

Kvindehuset og FOF samarbejder om Kvindehusets cykel- og trafikursus for kvinder.

Kvindehuset har i samarbejde med FO udvidet vores "krop og bevægelsestilbud" gennem fælles ansættelse af medarbejder i fleksjob. Derudover har Sundhedsstaben i Århus Kommune ydet støtte til igangsættelse af tilbud for motionsuvante, som er en udbygelse af vores eksisterende gymnastiktilbud.

Kvindehuset og FO samarbejder også om vores tilbud om danskundervisning, der bliver oprettet som FVU-hold og ordblindehold.

Nyvirk har i en halvårsperiode haft en konsulent i Kvindehuset hver torsdag til de kvinder der har haft brug for sparring i forhold til at starte op som selvstændig.

Kvindehusets siden projektets opstart haft tæt kontakt til Dansk Flygtningehjælps 'projekt bydelssmor i Århus', Vi har samarbejdet om forskellige arrangementer som Eid-fest, sommer afslutning og foredrag, og bydelssmødrene holder fast til i Kvindehuset hver fredag.

Vi har samarbejdet med Red Barnet om foredrag om/med hospitalsklovne, sommerudflugt for familier, samt renovering af kælder hvor de har ydet økonomisk støtte.

Formand for Integrationsrådet i Århus Purnima Kumarathas er i gang med at arrangere foredrag og aktiviteter med forskelligt sundhedstema i Kvindehuset. Purnima er uddannet læge og vil dermed styrke vores fokus på krop og sundhed, og desuden give førstehjælpskurser for kvinderne.

Kvindehuset har nær kontakt til kvindegrupperne Soroptimist Århus og Zonta Århus, der har støttet huset i etableringsfasen.

Vi har afholdt filmaften om kvinder med anden etnisk baggrund og deres personlige historie, sammen med projektet 'Hennah' fra København. Derudover samarbejder vi med tværkulturel konsulent og konfliktmægler Farwah Nielsen om et kommende forløb om minoritetskvinders 'indre konflikter'. Der er her søgt midler fra Socialministeriet og Kvindehuset skal danne rammen for pilotprojektet.

Kvindehuset er i løbende kontakt med de boligsociale medarbejdere i Århus og samarbejder om arrangementer med de lokale medborgerhuse og kulturhuse.

Vi har fra efteråret 2009 indgået en aftale med Den Sociale Højskole i Århus om at få socialrådgiverpraktikanter i kvindehuset. På den måde udbredes kendskabet til Kvindehuset og vores arbejde, samt vi får en fornemmelse af hvad der sker indenfor det felt. I 2010 vil Kvindehuset afholde oplæg for de studerende på skolen om husets mål, værdier og metoder.

Kvindehuset har nær kontakt til Frivilligcenter Århus og har modtaget frivillig arbejdskraft derfra.

Vi har haft besøg af flere sundhedscentre, arbejdsmarkedscentre, biblioteker, forskellige aktiveringstilbud og kvindegrupper, hvor vi har givet dem rundvisning eller oplæg efter aftale. I starten af 2010 har Kvindehuset tilbudt at komme rundt til de forskellige institutioner og holde oplæg om Kvindehuset og de muligheder der er for at bruge det aktivt som sagsbehandlere.

Kvindehuset har kontakt til tilsvarende kvindeinitiativer i andre byer bl.a. Integrationshuset Kringlebakken, Indvandrerkvindecenteret på Nørrebro, samt 'Mosekonerne' i Odense. Der er fokus på at udvide netværket til tilsvarende initiativer i andre byer.

Evaluering af borgerportalen

www.aarhusvest.dk

Resumé

Evalueringen af borgerportalen aarhusvest.dk tegner overordnet set et billede af, at portalen ikke i særlig høj grad bliver anvendt af hverken journalister, kommunalt ansatte eller borgere i Århus V. Dog skriver 45 ud af 64 brugere af hjemmesiden, at de finder hjemmesiden vigtig for området.

De to medvirkende fra Århus Kommune mener, at borgerportalen rummer et potentiale, idet den kan indgå som sparringspartner/opgavetager i forbindelse med videreudvikling af kommunale/private hjemmesider samt markedsføring af forskellige lokale aktiviteter. Desuden bliver der peget på, at borgerportalen kan være med til at levere nyheder og påvirke vinklingen af journalisters artikler om Århus V i noget større grad.

2. Indledning

Borgerportalen aarhusvest.dk har eksisteret siden december 2007. Formålet med projektet er at sætte fokus på alle de begivenheder og aktiviteter, der finder sted i de udsatte områder i Århus V, Viby Syd og Trige, for derigennem at kunne nuancere det billede af de udsatte boligområder, der eksisterer i medierne og blandt borgere i Århus – ofte et billede præget af bål, brand og uroligheder. Portalen skal fungere som en lokalavis, der gennem portrætter, reportager, nyhedsartikler og aktivitetskalender også sætter fokus på de gode historier, der også er i de udsatte områder i Århus, men som medierne sjældent bringer. Alt dette bliver fortalt af dem, der bor i områderne. Beboere følger et kursus over fire måneder og er derefter klar til at fungere som borgerjournalister på borgerportalen.

Denne mini-evaluering kan ikke ses som et entydigt billede af, hvordan det står til med borgerportalen, da empirien er for lille til at kunne konkludere noget generelt. Frem for en egentlig konklusion på borgerportalen, skal rapporten i højere grad ses som et fingerpeg om, hvad nogle kerneinteressenter mener om borgerportalen og dens effekt som image-værktøj.

2.1 Undersøgelsesdesign

Borgerportalen skal medvirke til pleje af bydelens image indadtil for borgere i bydelen og udadtil i forhold til borgere i resten af Århus, embedsmænd, politikere og presse. Denne evaluering har form af en blanding af kvalitative og kvantitative undersøgelser, der skal afdække, hvorvidt aktørerne inde i og udenfor bydelen Århus V gør brug af borgerportalen aarhusvest.dk – og derigennem fastslå, hvorvidt den har en effekt som imageredskab.

- Indadtil undersøges, hvordan borgere i området, læsere af aarhusvest.dk, kommunale medarbejdere i området og afdelingsbestyrelser gør brug af aarhusvest.dk.
- Udadtil undersøges journalisters brug af borgerportalen og borgeres brug af portalen. Desuden laves der en infomediaundersøgelse, der skal afdække, hvorvidt borgerportalen har generet flere artikler om Århus V, og hvorvidt artiklerne fremstiller området positivt eller negativt.

3. Journalisternes brug af Borgerportalen

De to store lokale aviser - Århus Stiftstidende og JP Århus – er blevet inddraget i evalueringen. Der er valgt en journalist ud fra hver avis, der hver er blevet interviewet omkring sin brug af borgerportalen aarhusvest.dk, og hvilken betydning den har i hans artikelskrivning. De to journalister er valgt ud på baggrund af, at de dækker det politiske, sociale og til dels kulturelle område i Århus. De har derfor begge berøringsflade med mange af de områder, som aarhusvest.dk skriver om.

Konkluderende for begge journalister er, at de meget sjældent bruger hjemmesiden, men finder den interessant. Begge journalister fortæller enslydende: *"Jeg har så travlt i hverdagen, at der ikke er tid til at bladde de mange hjemmesider igennem, som kunne være interessante. Jeg burde gå ind på Socialdemokratiets hjemmeside hver dag, jeg burde også gå ind på de Radikales hjemmeside, men sådan er der så mange sider, jeg burde være inde og kikke på. Men det når jeg simpelthen ikke i min dagligdag, der er præget af, at jeg har en række artikler, der hurtigt skal laves og søges baggrund på"*.

Frem for at samle inspiration til artikler, har journalisterne nogle enkelte gange brugt aarhusvest.dk til at finde kilder til deres artikler. Derfor har borgerportalen som sådan ikke været direkte inspiration til artikler, men kan derimod være med til at nuancere artiklerne, idet nogle af de kilder, som journalisterne bruger, kan være fundet blandt borgerportalens artikler.

Journalisterne efterlyste begge to, at de fik nyhederne "serveret". Så de ikke skulle ind og gennemsøge forskellige hjemmesider, men at de i stedet fik nyheder til deres mailboks, som de begge tjekker hyppigt. Problemet med hjemmesiden er for begge journalister, at de netop får serveret så meget stof i deres mailboks og andre kilder, at de i forvejen drukner i historier, så de slet ikke har tid/behøver gå ud og finde historierne selv. Den ene journalist nævner desuden Fællessekretariatets nyhedsbrev som en smart måde at "føde" journalisterne med potentielle artikler. Til trods for at nyhedsbrevets historier kan svinge lidt i aktualitet, har der alligevel været nogle historier, der har affødt artikler i lokalaviserne.

En anden evaluering af de lokale avisers syn på borgerjournalistik er at finde gennem de ledere, der er skrevet i JP Århus omhandlende borgerjournalisterne. Disse ledere er gennem et år blevet klart mere positive i deres syn på borgerjournalisterne. I august 2008 er lederen meget kritisk omkring borgerjournalisterne og skriver bl.a.: ***"I hvert fald er det helt håbløst med disse jubelhistorier, der skal overbevise os alle om, hvor lykkeligt det går. På samme måde med skrivelserne fra området. Her fremstilles tingene bevidst positivt. Betænkeligt positivt, når de såkaldte borgerjournalister indrømmer, at de skriver de positive beretninger, andre medier ikke trykker"***. I september 2009 er tonen over for borgerjournalisterne blevet mere positiv. I lederen med overskriften "Ildsjælene" skrives der om borgerjournalisternes betydningsfulde arbejde: ***"I begyndelsen var der en vis frygt for, at borgerjournalisterne ville tegne et fordrejet billede af området og male et skønmaleri, der ikke havde noget med virkeligheden at gøre, men sådan er det ikke gået. Tilgangen er positiv, men man er opmærksom på problemer i områderne, og de bliver ikke fortiet"***. Det mere positive syn på borgerjournalisterne kan hænge sammen med, at JP Århus har fået øjnene op for, at borgerjournalisterne ikke kun laver skønmalerier af områderne. Dog skal det nævnes, at JP Århus har indgået et samarbejde med borgerportalen om at bringe en ugentlig artikel i JP Århus skrevet af en borgerjournalist. Samarbejdet gør det sværere at kritisere projektet, men omvendt er de heller ikke forpligtet til at skrive positivt om borgerportalen gennem samarbejdet.

4. Infomedia

I Infomedia-undersøgelsen bliver det undersøgt, hvorvidt artikler fra borgerportalen har ført til artikler i skriftlige eller elektroniske medier. Desuden bliver det undersøgt, hvorvidt artiklerne i medierne er blevet mere positive efter borgerportalen er begyndt at lave artikler.

Til at undersøge afsmitningen af borgerportalens artikler på andre medier er der blevet søgt i infomedias arkiv i en periode på et halvt år fra 01.04.09-30.09.09. Måned for måned er borgerportalens artikler blevet krydstjekket med artiklerne på infomedia for at kunne konstatere en afsmitning i artiklerne. I infomedia er der blevet søgt på søgeordene "Herredsvang, Bispehaven og Århus V". Disse ord er valgt ud for at få så mange af artiklerne med om Århus V. Gellerup er bevidst unddraget i undersøgelsen, da den megen kommunikation i området, gør det svært – i denne undersøgelsesform – at undersøge, hvad der har været inspiration til artiklerne. Søgningen gav over 700 artikler, som blev krydstjekket med artiklerne på borgerportalen aarhusvest.dk. I undersøgelsen er de artikler inddraget, der enten har præcis gengivelse i aviserne, eller har en så tydelig lighed med borgerportalens artikler, at den til dels må have trukket på den tilsvarende artikel fra Borgerportalen.

Aarhusvest.dk har en aftale med JPÅrhus om, at JPÅrhus ugentlig bringer en artikel fra borgerportalen. Denne infomedia-gennemgang har dog i en enkelt måned kun fundet helt ned til 1 sammenlignelig artikel hvilket tyder på, at søgeordene ikke har fanget samtlige artikler.

Gennemgang af artikler i en 6 måneder lang periode

- April: 6 artikler var gengivet i aviserne.
 - o Natteravne skal igen flyve i Herredsvang (stiften.dk)
 - o En usædvanlig indsats (Lokalavisen, JPÅrhus)
 - o Delte meninger om overvågning (JPÅrhus)
 - o Ledighed giver påny udsatte boligområder (århus.dk, jpdk, lokalavisen, JPÅrhus)
 - o Helligåndskirken spiller en rolle (jpårhus, jpdk, århus.dk)
- Maj: 3 artikler var gengivet i aviserne.
 - o Pædagog: Sprogtest er usikker (JP.dk, JP Århus)
 - o Fernisering i Kulturhus Herredsvang (Lokalavisen, JPÅrhus)
 - o Delte meninger om festival dage i Herredsvang (aarhuskommune.dk, stiften.dk)
- Juni: 5 artikler var gengivet i aviserne.
 - o Voldsom brand i Trillegården i nat (24timer, JP.dk)
 - o Indvielse af multibane i Bispehaven (Jpårhus, jp.dk, Århus Stiftstidende, 24timer, news.dk)

- o Voksenkontakt for unge i Bispehaven (JP.dk, Jpårhus, Århus Stiftstidende)
 - o Videoovervågning i din boligafdeling - en trylledrik? (Århus Stiftstidende, Stiften.dk)
 - o Mange børn og unge, men kun få fritidstilbud (Århus.dk, jp.dk, jpårhus)
- Juli: 3 artikler var gengivet i aviserne.
 - o Husflidsbutik på vej Herredsvang (Jpårhus, jp.dk)
 - o Fyring af natteravnskonsulent får efterspil (Aarhus.dk, JP.dk)
 - o Cirkusdirektør Joop Poelmann er død (Loakalavisen)
- August: 1 artikel var gengivet i aviserne.
 - o Ny konsulent for natteravnene (aarhusdk, jp.dk, jp århus)
- September: 2 artikler var gengivet i aviserne.
 - o 30+30 (DROnline)
 - o Kaffe og rap (JP Århus)

Positiv/negativ måling af historier i medier – sammenligning af perioden 01.04.2007-01.06.2007 med perioden 01.04.2009-01.06.2009

Til at undersøge hvorvidt artiklerne i de forskellige medier er blevet mere positive, er artiklerne i en 2 måneder lang periode før borgerportalens start blevet sammenlignet med en 2 måneders periode efter borgerportalens start. Sammenligningen af perioderne er sket i 01.04.2007-01.06.2007 og 01.04.2009-01.06.2009. Målet med de to perioder er, at de gerne skal være så lange, at de giver et så reelt billede af udviklingen af artiklerne om Århus V som muligt. Vurderingen af artiklerne er forsøgt gjort så objektivt som muligt, men en vurdering af den enkelte artikel kan ikke undgå at indeholde en vis subjektivitet.

Artiklerne i de to perioder bliver inddelt på en skala fra 1-5, hvor 1 er artikler, der er vurderet som værende meget positive artikler om området, hvorimod 5 på skalaen er vurderet som artikler, der fremstiller områderne i meget negativt lys. I perioden før borgerportalens start blev gennemsnittet for artiklerne 2,8, mens artiklerne efter borgerportalens start havde ændret sig i positiv retning til 2,6. Det er dog en meget lille positiv ændring på 0,2.

I 2007-perioden blev der skrevet 45 artikler. De 45 artikler blev spredt på skalaen som følger:

1:

2: 21

3: 13

4: 10

5: 1

Gennemsnit: 2.8

I 2009 perioden blev der skrevet 109 artikler. De 109 artikler blev spredt på skalaen som følger:

1:

2: 47

3: 24

4: 30

5:

Gennemsnit: 2.6

I 2009-perioden er der sket en væsentlig forøgelse af artikler, som dog især skyldes, at der i perioden blevet skrevet en lang række artikler om en løssluppen hest i Århus V, man ikke kunne finde ejeren til.

3. Interview: Kommunalt ansatte

I evalueringen er der blevet interviewet to kommunalt ansatte. De to sidder begge placeret ude i de områder, som bliver dækket af borgerportalen aarhusvest.dk. De er blevet interviewet om, hvorvidt de kan mærke nogen forandring på, hvordan folk i og udenfor Århus V opfatter området og om deres eget syn på borgerportalen aarhusvest.dk.

3.1 Mogens Bennekov, Fritidscenter 2

Mogens Bennekov har aldrig selv brugt hjemmesiden www.aarhusvest.dk, men har kun hørt den af omtale, idet bl.a. Ole Christensen, borgerjournalist, har været ude og interviewe ham til artikler.

Mogens mener, at der er sket en holdningsændring til det positive blandt de beboere i området, som han har kontakt med. Han mener dog, det skyldes alle de aktiviteter, der er sat i gang i området, der blandt andet har bevirket, at kriminaliteten i løbet af sommeren er faldet markant – især mener han, at 30 + 30-projektet har gjort stor gavn. Mogens mener dermed ikke, at borgerportalen har haft en nævneværdig effekt på den positive udvikling, han oplever i området.

Mogens synes borgerportalen er en rigtig god ide, som der godt kunne være gode muligheder i at benytte fremover, men har ikke brugt den endnu. Bl.a. kunne borgerportalen være en god sparringspartner/opgavetager i forbindelse med markedsføring af aktiviteter og videreudvikling af deres egen og andres hjemmesider.

3.2 Interview Michel Larsen, Fritidscenter 13

Michel har aldrig selv brugt hjemmesiden, men ved, at flere konsulenter og flere forskellige medlemmer af boligforeninger bruger den, da de nogle gange under møder refererer til borgerportalen. Desuden er det hans erfaring, at beboerne i området også læser den af og til. Michel mener, at området gennem de sidste par år har fået et mere positivt omdømme. Dette skyldes især, at der er blevet søsat en række projekter i området, som har formået at vende udviklingen i området. Michel mener derfor ikke, at områdets tiltagende positive omdømme kan tilskrives borgerportalen, men derimod alle de tiltag, som har gjort, at folk er blevet mere glade for at bo i området.

I løbet af interviewet sidder Michel og kikker borgerportalen igennem. Idet han ser på hjemmesiden, studser han lidt over, at det er nogle relativt gamle nyheder, der er inde på siden. Konstaterer derudfra, at hjemmesiden bliver opdateret lidt for langsomt til at have en ordentlig effekt på områdets omdømme.

4. Webundersøgelse

På borgerportalens hjemmeside aarhusvest.dk, har der i 5 uger ligget et spørgeskema, som besøgende på hjemmesiden blev bedt om at besvare. I de 5 uger, som webundersøgelsen har forløbet, har 65 svaret på spørgeskemaet. 1 var dog ugyldig besvaret, da der var udfyldt ugyldigt postnummer. Webundersøgelsen var designet sådan, at der var 5 spørgsmål, som besvares med nogle prædefinerede svar. I venstre side nedenfor i boksen er spørgsmålet fra webundersøgelsen indskrevet, i højre side er besvarelsene.

Af de 64 bruger halvdelen hjemmesiden en gang om ugen eller mere. De fleste (51 af 64) bruger hjemmesiden for at se, om der er sket noget nyt eller søger bestemt info. De fleste (45 af 64) finder hjemmesiden vigtig for området, mens de fleste (43 af 64) besøger hjemmesiden som privat bruger.

Brugerfrekvens?	Bruger hjemmesiden flere gange om ugen: 11
	Bruger hjemmesiden en gang om ugen: 21
	Bruger hjemmesiden månedligt: 19
	Er førstegangsbruger: 13
Besøgt borgerportalen for at?	Søge bestemt info: 12
	Se om der er noget nyt: 39
	Mangler at udfylde felt: 13
Besøgt siden som?	Privat bruger: 43
	Professionel bruger: 21
Er portalen vigtig for området?	Ja: 45
	Nej: 3
	Ved ikke: 16
Postnummer?	8230: 3
	8220: 12
	8200: 4
	8210: 27
	8000: 6
	2700: 1
	8260: 2
	8270: 3
	8240: 3
	8680: 1
	8250: 1
	2300: 1

5. Vox-pop

Vox-pop'en er blevet udført i Herredsvang og Bispehaven. Først bliver der spurgt til: Alder, køn, etnicitet og postnummer. Derefter bliver der spurgt til, hvorvidt respondenter kender borgerportalen aarhusvest.dk. Svarer respondenter ja, afstedkommer det 4 spørgsmål om brugen og værdien af portalen, samt et enkelt spørgsmål om mediebrug i forbindelse med nyheder. Ved nej bliver der spurgt ind til medievaner, nyhedsbehov og hvor tilfreds respondenter ellers er med nyhedsdækningen af lokalområdet.

Der er blevet lavet i alt 58 vox-pops fordelt med 21 på Bispehaven og 37 i Herredsvang. Meningen var, at der skulle være en vis spredning i alder, etnicitet og køn. I praksis har det dog vist sig meget svært at opnå denne spredning, så den er ikke helt lykkedes.

Fordeling af respondenter på de to områder:

5.1 Bispehaven

Alder	
15-19	2
20-30	6
31-40	4
41-50	8
51+	1

nydansk	21
dansk	

mand	16
kvinde	5

Kender du aarhusvest.dk ?	
ja	5
nej	16

5.2 Herredsvang

Alder	
15-19	2
20-30	13
31-40	8
41-50	4
51+	10

nydansk	16
dansk	21

mand	17
kvinde	20

Kender du aarhusvest.dk ?	
ja	6
nej	31

5.3 Respondenter, der kender aarhusvest.dk

11 ud af de 58 respondenter har været inde på eller kender aarhusvest.dk. Deres svar fremgår her:

Bruger det daglig	1
Har brugt det indenfor de sidste 2 uger	3
Indenfor en måned eller to	2
Indenfor for det sidste år	3
Kan ikke huske	2

Af de 11 respondenter (ud af 58), der kender til hjemmesiden, har kun 4 været inde på hjemmesiden indenfor de sidste to uger. To af respondenterne var inde og kikke på aarhusvest.dk pga. kalenderen, mens de resterende 9 var inde på siden for at læse nyheder. 4 ud af 11 kan huske en nyhed fra portalen, mens 9 ud af 11 finder portalen vigtig for området.

5.4 Respondenter, der ikke kender aarhusvest.dk

47 ud af 58 kender ikke aarhusvest.dk. De 47 nej-respondenter har svaret følgende på deres spørgsmål:

Hvor finder du normalt nyheder om dit lokalområde?	
Radio	2
TV	26
Internet	6
Avis	13
Venner	6
Ved ikke	3

Får du dækket dit behov for nyheder om lokalområdet?	
Ja	39
Nej	8

Bruger du internettet?	
Ja	37
Nej	10

Kun 6 af de 47 nej-responderter bruger internettet til at finde nyheder. Størstedelen bruger fjernsyn eller avis. Derimod er 37 af 47 responderter fortrolige med internettet og bruger det jævnligt.

6. Afdelingsbestyrelserne

Pt. er der kun 3 ud af 8 afdelingsbestyrelser, der har besvaret spørgeskemaet, hvilket vil sige 14 medlemmer ud af 40. Afdelingsbestyrelsernes svar er kommet i en tid, hvor der har været lidt sure minder blandt afdelingsbestyrelserne i området omkring nogle historier om brand i kvarteret, som borgerportalen har bragt på sin hjemmeside. Hvorvidt denne kontekst præger afdelingsbestyrelsernes besvarelser er umuligt at afgøre, men denne kontekst er dog vigtig at påpege. Afdelingsbestyrelsernes svar er som følger:

- 7 ud af 14 har besøgt aarhusvest.dk.
- 6 mener, at borgerportalen har dækket nogle af deres aktiviteter. Dog mener de 6, at borgerportalen har fokuseret på de negative begivenheder i området.
- 11 ud af 14 medlemmer mener, at deres områdes omdømme har bevæget sig i en negativ retning de sidste par år, mens to mener, at omdømmet har bevæget sig i en positiv retning.

Afslutning

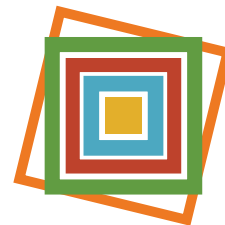
Overordnet kan følgende slutes:

- Afdelingsbestyrelserne i området har et meget negativt syn på borgerportalerne.
- Infomediaundersøgelsen peger på en lille positiv udvikling af artiklerne i medierne i den tid, borgerportalen har eksisteret.
- Vox-pop'en peger på, at der er få beboere, der gør brug af portalen.
- Webundersøgelsen viser, at brugere af portalen aarhusvest.dk er glade for siden, og finder den vigtig for området.
- Journalisterne gør i ringe grad brug af hjemmesiden, men finder den spændende.
- De kommunalt ansatte, der er inddraget i undersøgelsen, gør sjældent brug af borgerportalen, men synes, den rummer nogle spændende muligheder.

Evalueringsrapport for Nyvirk

- Iværksætterrådgivning i udsatte boligområder i Århus

Udgiver: Det Boligsociale Fællessekretariat

Udgivelse: januar 2010

Evalueringen kan rekvireres ved henvendelse til

Det Boligsociale Fællessekretariat

Saralyst Allé 55

8270 Højbjerg

Telefon 8734 0002

fs@fs-bydele.dk

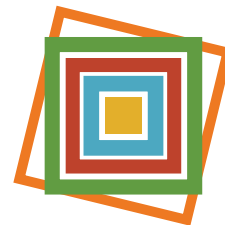
www.bydele.dk

Forsidefoto fra Rosenhøj: Gunni Seidelin

Det Boligsociale Fællessekretariat er et samarbejde mellem alle almene boligforeninger i Århus.

Fællessekretariatet blev etableret i 2007 med det formål at koordinere og styrke den boligsociale indsats i de udsatte boligområder i Århus.

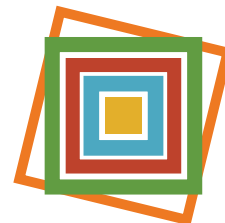
Se mere om Fællessekretariatet på www.bydele.dk

Resumé

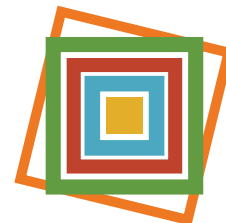
- Nyvirk har haft kontakt til 188 personer i en 16 måneders projektperiode (maj 08 - september 09). Dette svarer til 70 % målopfyldelse i forhold til kontrakten med det Boligsociale Fællessekreatiat.
- Nyvirk har hjulpet 48 virksomheder til opstart, hvilket helt lever op til de forudbestemte succeskriterier.
- Godt 50 % af de personer, der modtog rådgivning af Nyvirk er fra udsatte boligområder.
- Fire etablerede mødesteder i forskellige boligområder har ikke været nogen udpræget succes.

Indhold

1. Indledning	6
2. Kontrakten mellem Det Boligsociale Fællessekretariat og Nyvirk	6
3. Gennemgang af Nyvirks database	7
3.1 Antal personer og virksomheder	8
3.2. Hvor mange er fra udsatte boligområder	9
3.3 Branchefordeling	10
3.4 Køn og nationalitet	10
4. Mødesteder og samarbejdsrelationer	11
4.1 Evaluering af de fire mødesteder	11
4.1.1 Nyvirks tilstedeværelse på de fire mødesteder	11
4.1.2 Henvendelser på mødestederne	12
4.1.3. Årsager til den manglende brug af mødestederne	12
5. Konklusion	13

1. Indledning

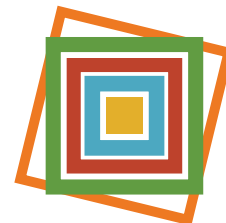
Nyvirk har siden 2004 ydet iværksætterrådgivning målrettet danskere med anden etnisk baggrund end dansk. Nyvirk er placeret i Brabrand Erhvervspark, der ligger tæt på Gellerup/Toveshøj. I perioden maj 2008 – september 2009 indledte Det Boligsociale Fællessekretariat et samarbejde med Nyvirk om et bydækkende projekt "Iværksætteri i udsatte boligområder". Det Boligsociale Fællessekretariat har altså i den nævnte periode finansieret Nyvirk med henblik på, at Nyvirk skulle sætte fokus på at få beboere i udvalgte, udsatte boligområder i Århus Kommune til at blive iværksættere.

Denne rapport har til formål at evaluere Nyvirks indsats i forhold til de mål, der blev opstillet i kontrakten mellem Det Boligsociale Fællessekretariat og Nyvirk. Evalueringen foretages hovedsagligt på baggrund af gennemgang af Nyvirks egen database.

Som et led i samarbejdet mellem Nyvirk og Det Boligsociale Fællessekretariat var det planen, at Nyvirk skulle etablere samarbejdsflader til den boligsociale indsats ved at etablere satelitenheder i boligområderne. Sådanne fire mødesteder har eksisteret i perioden, hvilket også indgår i evalueringen gennem korte kvalitative interviews med boligsociale medarbejdere i de pågældende områder. Det skal i denne sammenhæng nævnes, at den meste af Nyvirks rådgivning har fundet sted på Nyvirks egen adresse i Erhvervsparken i Brabrand.

2. Kontrakten mellem Det Boligsociale Fællessekretariat og Nyvirk

I kontrakten med Det Boligsociale Fællessekretariat hedder det, at formålet med projektet er *at højne beskæftigelsen i de udsatte boligområder gennem iværksætteri og opstart af egen virksomhed*. Der har således været åben rådgivning nogle timer om ugen på Nyvirks egen adresse i Erhvervsparken i Brabrand samt i udvalgte boligområder. I kontrakten er der opstillet nogle kvantitative succeskriterier. Da samarbejdet mellem Nyvirk og Fællessekretariatet ophørte før tid, er nedenstående succeskriterier tilpasset hertil. Oprindeligt var forsøgsperioden på 2 år fra 1. maj 2008 til 1. maj 2010, men endte i stedet 31. august 2009 med en projektperiode på i alt 16 måneder. De fastsatte succeskriterier er således beregnet i forhold til antal måneder i 1. og 2. hele projektår. F.eks. var succeskriteriet for antal af personer oprindeligt på 200 personer i 1. hele projektår og 230 personer i 2. hele projektår og dermed i alt 430 personer. Korrigeret for den forkortede projektperiode giver dette et succeskriterium på $(200 + (230/12 \cdot 4))$ 276 personer.

Tabel 1: Succeskriterier opstillet i kontrakten mellem det Boligsociale Fællessekretariat og Nyvirk

Mål/succeskriterier	1. år (1. maj 2008- 1. maj 2009)	2. år (1. maj 2009- 31. august 2009)	I alt
Antal nye virksomheder	35	13	48
Rådgivning til eksisterende virksomheder i de udsatte bydele	75	25	100
Antal personer der anvender tilbud/modtager vejledning/afklaring af Nyvirk	200	76	276
Antal mødesteder i boligområder (hertil kommer mødested på sprogcenter og Kvindehuset)			5
Antal tværgående samarbejdsrelationer (f.eks. foreninger, virksomheder og uddannelsesinstitutioner)			11

3. Gennemgang af Nyvirks database

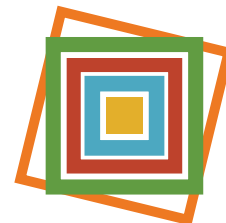
For at se, i hvor høj grad Nyvirk har levet op til ovenstående mål, er der foretaget en gennemgang af Nyvirks database over de personer, som har modtaget rådgivning. Udover den kvantitative optælling af virksomheder og personer, er der i denne gennemgang også lagt vægt på, i hvor høj grad Nyvirks brugere er fra udsatte boligområder, da det netop har været meningen med projektet at højne beskæftigelsen i disse. Desuden gennemgås også, hvilke typer af virksomheder, som Nyvirk har rådgivet og hvilke personer, der er tale om set i forhold til køn og nationalitet. Gennemgangen af databasen har således fokuseret på:

Antal:

- Antal af personer i alt, som har modtaget rådgivning af Nyvirk.
- Antallet af nystartede virksomheder (virksomheder, der har modtaget hjælp til opstart fra Nyvirk).
- Antallet af eksisterende virksomheder, som har modtaget rådgivning af Nyvirk.
- Antallet af personer, der har modtaget vejledning/afklaring, men som endnu ikke har startet virksomhed.
- Antallet af ovenstående, der er fra udsatte boligområder.

Målgrupper og virksomhedstype:

- Brancher, som de nye virksomheder og eksisterende virksomheder hører til.
- Køn og nationalitet.

3.1 Antal personer og virksomheder

Således kigges der først på hvor mange, der har modtaget rådgivning fra Nyvirk og hvilken slags rådgivning, de har modtaget.

Tabel 2.1: Antal i forhold til succeskriterier

	Succeskriterier ifølge kontrakt	Antal i projektperioden
Antal personer i alt	276	188
Ny virksomhed	48	48 (heraf er 6 ophørt ifølge CVR-register)
Assisterede virksomheder	100	81 (heraf er 3 ophørt ifølge CVR-register)
Andet (info/afklaringsforløb)		91

Kilde: Nyvirks database pr. 31. august 2009.

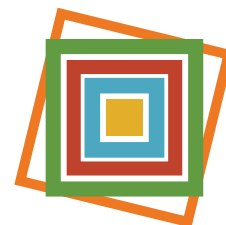
Tabel 2.2: Virksomheder, der har modtaget rådgivning fordelt på rådgivningstype

	Assisterede	Ikke-assisterede (ingen rådgivning efter opstart)	Total
Ny virksomhed	32	16	48
Eksisterende	49	0	49
Total	81	16	97

Kilde: Nyvirks database pr. 31. august 2009.

I løbet af projektperioden fra maj 2008 til september 2009, har Nyvirk i alt rådgivet 97 virksomheder. 48 virksomheder er nystartet ved hjælp af rådgivning fra Nyvirk, mens 49 virksomheder er allerede eksisterende virksomheder. Af de 48 nye virksomheder, er der 32 virksomheder, der både har fået hjælp til opstart og efter opstart. Ud over de 97 virksomheder, er der 91 personer, som pr. 31. august er kategoriseret som andet. Dette drejer sig f.eks. om personer, der endnu ikke har opstartet virksomhed, men som i fællesskab med Nyvirk arbejder med konkrete planer herom. Der kan dog også være tale om personer, som bliver frarådet opstart af virksomhed, hvis deres ide er for dårlig, eller de har bedre gavn af anden beskæftigelsesindsats. Endelig kan det dreje sig om personer, der bare har undersøgt muligheden for opstart af egen virksomhed ved Nyvirk, og som Nyvirk herudover ikke har haft kontakt til.

I alt har Nyvirk altså rådgivet 188 personer i løbet af projektperioden på de 16 måneder. I forhold til målet i kontrakten på 276 personer, er der altså et færre antal, der har været igennem Nyvirks rådgivning, og Nyvirk har således en målopfyldelse på knap 70 %. Kigger vi nærmere på de forskellige rådgivningstyper, fremgår det, at Nyvirk lever op til succeskriteriet om opstart af 48 nye virksomheder, mens der er et færre antal assisterede virksomheder, som har modtaget rådgivning end det fastsatte succeskriterium.

3.2. Hvor mange er fra udsatte boligområder

I det følgende skal vi se nærmere på, hvor mange af de virksomhedsejere og personer, der har været igennem Nyvirk, som er bosiddende i udsatte boligområder.

Tabel 2.3: Virksomhedsejere/personer bosat i udsatte boligområder¹

	Ejer/person fra udsat boligområde
Ny virksomhed	27 (56 %)
Eksisterende	20 (25 %)
Andet	54 (59 %)
I alt	101 (54 %)

Kilde: Nyvirks database pr. 31. august 2009.

Som det fremgår af ovenstående tabel er godt 50 % af de personer, der har modtaget rådgivning fra Nyvirk bosat i udsatte boligområder. Herudover kan endnu flere være fra almene boligområder, der ikke er defineret som udsatte. Dette er ikke undersøgt i nærværende sammenhæng.

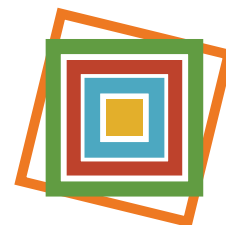
Ser man nærmere på, hvilke områder, personerne bor i, fremgår det af nedenstående tabel, at Nyvirks brugere især kommer fra Gellerup/Toveshøj. Umiddelbart virker det ikke overraskende, at de fleste af Nyvirks brugere kommer herfra, når man tager Nyvirks beliggenhed i Brabrand Erhvervspark, tæt ved Gellerup/Toveshøj, i betragtning. Langt størstedelen af brugerne fra de udsatte boligområder er ligeledes beboere i det gamle urbanområde (defineret ved postnumrene 8210 og 8220). Nyvirk var også en del af Urbanprogrammet i Århus Kommune. Således ser det altså ud til, at Nyvirk i høj grad stadig har sit kerneområde her og i mindre grad fra andre udsatte boligområder. Der er dog også en forholdsvis stor andel af beboere fra Viby S.

Tabel 2.4. Hvilke boligområder

	Ejer/person fra boligområde
Gellerup/Toveshøj	48
Skovgårdsparken	6
Bispehaven	7
Herredsvang	6
Frydenlund	6
Det gamle urbanområde	73
Viby S.	16
Vorrevangen	7
Rundhøj	3
Trigeparken	1
Møllevangen	1
I alt	101

Kilde: Nyvirks database pr. 31. august 2009.

¹ Udsatte boligområder: Der er her tale om 22 almene boligområder, som indgår i BoSocData, der er et boligsocialt monitoreringssystem udviklet af Det Boligsociale Fællessekretariat og Århus Kommune. Det er således områder, som Århus Kommune og Det Boligsociale Fællessekretariat på vegne af boligforeningerne i Århus har defineret som værende udsatte boligområder.

3.3 Branchefordeling

Til sidst gives en nærmere karakteristik af Nyvirks brugere i forhold til branche, nationalitet og køn.

Tabel 2.5: Branchefordeling for nystartede virksomheder og assisterede virksomheder

Branche	Ny virksomhed	Kun assisteret virksomhed
Restauration	16 (heraf 7 pizzeriaer)	23 (heraf 9 pizzeriaer)
Service	15	14
Detailhandel	8	11
Engroshandel	3	0
Andet	6	1
I alt	48	49

Kilde: Nyvirks database pr. 31. august 2009.

Kigger vi nærmere på de enkelte virksomheder, er der inden for detailhandel bl.a. tale om købmænd, grønthandel og kiosker. Der er også enkelte virksomheder, som kræver en bestemt håndværksmæssig uddannelse, som f.eks. bilhandel, bager og slagter. I forhold til serviceerhvervene, er der bl.a. tale om rengøring (6), frisør (6), autoværksted (5), og endelig er der også 3 IT/EDB- virksomheder. Således er der mange af de virksomheder, der har modtaget rådgivning og hjælp til opstart, der placerer sig inden for traditionelle indvandrerbrancher, der typisk er små virksomheder inden for detailhandel og servicebranchen.

3.4 Køn og nationalitet

Tabel 2.6: Rådgivningstype fordelt på køn

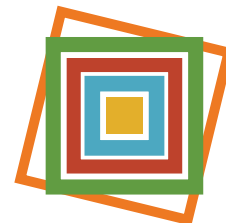
Rådgivningstype	Kvinde (antal)	Mand (antal)
Ny virksomhed	6	42
Kun assisteret virksomhed	7	43
Andet	26	65
I alt	39	149

Kilde: Nyvirks database pr. 31. august 2009.

Tabel 2.7: Personer fordelt på nationalitet

	Med dansk baggrund	Med etniske minoritetsbaggrund/uoplyst
Personer	21 (11 %)	167 (89 %)

Kilde: Nyvirks database pr. 31. august 2009.

Som det fremgår af tabel 2.7, har 21 ud af de 188 personer oplyst sig selv som havende dansk baggrund. Størstedelen af Nyvirks brugere har således en anden etnisk baggrund end dansk (89%) ligesom de fleste af Nyvirks kunder er mænd.

4. Mødesteder og samarbejdsrelationer

Som en del af kontrakten mellem Nyvirk og Det Boligsociale Fællessekretariat var et af succeskriterierne, at der skulle dannes samarbejdsrelationer mellem Nyvirk og den boligsociale indsats. Dette skyldes, at Det Boligsociale Fællessekretariat netop har som en af sine opgaver at koordinere og målrette den boligsociale indsats i udsatte boligområder. Derfor var planen, som skrevet i indledningen, at Nyvirk skulle etablere satellitenheder i forskellige boligområder for at kunne skabe kontakt til flere beboere i flere forskellige boligområder. Nyvirk har således i projektperioden etableret satellitenheder med ugentlige træffetider i:

- **Det boligsociale lejlighedsprojekt i Rundhøj**
- **Det boligsociale lejlighedsprojekt i Rosenhøj (Viby S.)**
- **Beboerhuset Oasen i Trigeparken**
- **Kvindehuset** (et multikulturelt kvindehus etableret i samarbejde med Det Boligsociale Fællessekretariat)

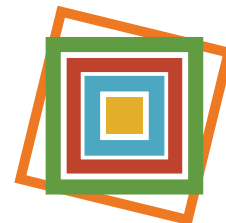
Dette er steder, hvor der også er boligsociale medarbejdere placeret og for at evaluere indsatsen i satellitenhederne, er der foretaget interviews med de boligsociale medarbejdere i de fire mødesteder. Herudover har Nyvirk også haft en satellitenhed på sprogcentret i Århus. Dette evalueres dog ikke nærmere i denne sammenhæng, da det ikke umiddelbart har tilknytning til den boligsociale indsats.

Ud over mødestederne var et sidste succeskriterium ifølge kontrakten dannelse af en række samarbejdsrelationer til f.eks. foreninger og uddannelsessteder. Nyvirk rapporterer selv, at de bl.a. har samarbejdet med forskellige rådgivningssteder. Omfanget og karakteren af disse samarbejdsrelationer undersøges dog ikke nærmere her.

4.1 Evaluering af de fire mødesteder

4.1.1 Nyvirks tilstedeværelse på de fire mødesteder

Nyvirks rådgivning på de fire mødesteder, blev indledt i det tidlige efterår 2008 med en ugentlig træffetid hvert sted. Ifølge de fire boligsociale medarbejdere har mødestederne efter opstart været i funktion mellem 6 måneder og 8 måneder. Kun et mødested var i funktion frem til projektperiodens afslutning pr. 31. august 2009, mens de andre altså lukkede ned flere måneder inden. Ifølge Nyvirk fordi der ikke kom nogen til rådgivningen. To af mødestederne oplevede, at kontakten til Nyvirk gled ud i sandet, og at der ikke var nogen egentlig aftale om, at mødestedet skulle lukkes ned.

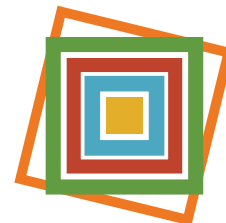
4.1.2 Henvendelser på mødestederne

Det overordnede billede på de fire mødesteder er, at rådgivningstilbuddet slet ikke eller kun i begrænset omfang er blevet brugt. Således siger tre ud af de fire mødesteder, at de ikke har kendskab til nogen henvendelser på mødestedet. Nyvirk afrapporterer dog selv om et par enkelte hændelser på disse steder. Kun et af stederne oplever, at der har været henvendelser på mødestedet og god kontakt til områdets beboere. Hvis man kigger på opgørelsen over, hvilke boligområder personerne i Nyvirks database kommer fra, er der umiddelbart ikke nogen sammenhæng mellem antallet af henvendelser på mødestederne og hvilke boligområder, Nyvirks brugere kommer fra. Af tabel 2.4 fremgik det således, at Nyvirk har rådgivet forholdsvis mange fra Viby S. (16), og færre fra Rundhøj (3) og Trigeparken (1). Kvindehuset er et bydækkende projekt, hvor der kommer kvinder fra hele byen. Der er i Nyvirks database ikke lavet en opgørelse over, hvor mange der er blevet rådgivet i Kvindehuset. Rundhøj opleves som det mest succesfulde mødested, mens de boligsociale medarbejdere i Viby S. og Trigeparken ikke oplevede nogen henvendelser. Man skal dog være opmærksom på, at der godt kan være flere henvendelser fra Rundhøj og Trige, men at de blot ikke indgår i ovenstående opgørelse.

4.1.3. Årsager til den manglende brug af mødestederne

På baggrund af ovenstående kan man konkludere, at koblingen til den boligsociale indsats ikke har været nogen udpræget succes. Spørgsmålet er så, hvad grunden er hertil. De boligsociale medarbejdere peger på flere årsager. De mener, at en iværksætterindsats nok kan være relevant i forhold til deres områder. Dog er der flere, der peger på, at de beboere og personer, som normalt kommer i henholdsvis lejlighederne, beboerhuset og kvindehuset, ofte er meget langt fra arbejdsmarkedet og dermed ikke umiddelbart har iværksættertanker. Samtidig oplever flere, at det generelt er svært at få fat i beboerne, og at der generelt ikke kommer så mange til åben rådgivning. Dermed kan dette være med til at forklare den manglende brug af Nyvirks rådgivningstilbud på mødestederne. Herudover er der en, der oplever timingen for projektperioden som forkert, da det var en tid, hvor mange kom i arbejde, men også forkert i forhold til tidspunktet på dagen, hvor der var rådgivning.

En anden forklaring til den manglende brug af Nyvirks rådgivning handler for de boligsociale medarbejdere om, at der skulle have været en bedre forberedelse og PR, inden Nyvirk startede rådgivningen op sådan, at indsatsen kunne målrettes det enkelte område bedre. Således oplever f.eks. lederen af Kvindehuset, at det kunne have været gavnligt, hvis Nyvirk havde lavet en pjece og afholdt et informationsmøde, så de med en målrettet indsats fik sig præsenteret for Kvindehusets brugere. Andre områder oplever, at Nyvirk skulle have været bedre til at lave opsøgende indsats i deres områder. Generel erfaring viser, at det ikke er tilstrækkeligt at sætte opslag op i opgangene, når man gerne vil have beboerne i tale. Nyvirk kunne f.eks. have samarbejdet med de lokale aktører for på den måde at udbrede kendskabet. Netop i Rundhøj, hvor der ifølge den boligsociale medarbejder var en god kontakt til beboerne, gjorde Nyvirk brug af dennes netværk af varmemester, gårdmænd og kommunale medarbejdere. Her deltog Nyvirk således i et møde

med dem, så de kunne hjælpe til med også at udbrede kendskabet til Nyvirk. På trods af at Nyvirks opgørelse viser, at der kun har været tre henvendelser i Rundhøj, har den boligsociale medarbejder i området en oplevelse af, at der i forbindelse med Nyvirks rådgivning i lejligheden er kommet nogle andre personer end dem, der normalt deltager i projekter i lejligheden.

5. Konklusion

Evalueringen viser, at Nyvirk har haft en målopfyldelse på 70 % i forhold til den kontrakt som Det Boligsociale Fællessekretariat indgik med Nyvirk forud for den 16 måneder lange projektperiode. Der har således været 188 personer igennem Nyvirks rådgivning, mens det fastsatte succeskriterium var 276 personer. Det viser sig dog, at Nyvirk med hjælp til opstart af 48 nye virksomheder på dette punkt lever op til det fastsatte succeskriterium. Idet hjælp til opstart af nye virksomheder anses for at være meget tidskrævende, vurderes den samlede målopfyldelse til at være ganske positiv.

For Det Boligsociale Fællessekretariat har det været helt centralt for samarbejdet med Nyvirk, at der var fokus på de udsatte boligområder. Opgjort på adresse, viser gennemgangen af Nyvirks database, at godt 50 % af de personer, der modtog rådgivning fra Nyvirk, bor i udsatte boligområder. Herudover skal nævnes, at endnu flere kan være fra andre almene boligområder, som umiddelbart ikke opfattes som udsatte. Det viser sig, at de fleste af personerne i udsatte boligområder kommer fra Gellerup/Toveshøj, som ligger tæt på Nyvirks adresse, mens Nyvirk i mindre grad har haft held med at promovere sig over for beboere i andre boligområder. Dette billede bekræftes af tilbagemeldingen fra de fire etablerede mødesteder i Viby S., Trigeparken, Rundhøj og Kvindehuset, som ikke kan betegnes som nogen succes. Kun et af de fire mødesteder rapporterer, at man har kendskab til henvendelser fra beboerne til Nyvirk. På dette mødested var Nyvirk blevet inddraget i netværket i området. På den baggrund konkluderes det at være alfa omega at lægge en strategi for en målrettet kontakt til beboerne i et givent område og til mulige samarbejdspartnere eller netværk, hvis man en anden gang ønsker at etablere satellitenheder.

December 09

College Århus

Evaluering af Det Boligsociale Fællessekretariats engagement (sommeren 07-nytåret 08/09) i College Århus

Baggrunden for projektet

College Århus blev dannet i 2006 under Urbanprogrammet og var fra starten et samarbejdsprojekt imellem en række uddannelsesinstitutioner i Århus (primært Århus Produktionsskole, VUC og FO) og Århus Kommune (Ungdommens Uddannelsesvejledning). Baggrunden for projektet var ønsket om at skabe et bæredygtigt tilbud til nogle af de mange unge, der faldt fra deres ungdomsuddannelse. Man vidste allerede inden projektets igangsættelse, at mange unge faldt fra deres ungdomsuddannelse, fordi de ikke formåede at gøre springet fra Folkeskolen til en ungdomsuddannelse, hvor kravene til den enkeltes selvdisciplin og til de sproglige, faglige og sociale færdigheder var mærkbart større. Virkeligheden var, at når disse unge faldt fra deres ungdomsuddannelse, så gik der ofte lang tid, før de blev samlet op og kom videre i et uddannelses-/arbejdsforløb.

Boligorganisationerne i Århus var i forbindelse med den fællesansøgning til Landsbyggefonden ("En fælles helhedsplan for Århus"), der resulterede i dannelsen af Det Boligsociale Fællessekretariat, opmærksomme på, at frafaldet fra ungdomsuddannelserne i meget høj grad omhandlede unge fra byens udsatte boligområder. Derfor besluttede man at gøre College Århus til en del af fællesansøgningen. Man kunne se gode perspektiver i at knytte de boligsociale medarbejdere og deres kendskab til områdernes unge sammen med College Århus, så der kunne visiteres unge direkte fra områderne til College Århus. Og så den unge kunne få opbakning i sit boligområde til at gennemføre sin ungdomsuddannelse. Derfor valgte man at indgå i projektet – selvom deltagelsen i et netværk af uddannelsesinstitutioner var et grænseområde for det boligsociale arbejde.

Rent teknisk tilførte Det Boligsociale Fællessekretariat den nødvendige medfinansiering til en bevilling fra EU's Socialfond til projektet. Det Boligsociale Fællessekretariat har således medfinansieret projektet i perioden sommeren 07-nytåret 08/09 med sammenlagt et beløb på 530.000 kroner. Beløbet er benyttet til aflønning af College Århus' sociale projektleder. Fællessekretariatet har ikke på noget tidspunkt haft projektledelsen, men har siddet i projektets styregruppe. Ved årsskiftet 2008-2009 ophørte Fællessekretariatets medfinansiering af projektet, og Fællessekretariatets ledelse besluttede samtidig at forlade styregruppen for i stedet at tage plads i College Århus' repræsentantskab. Repræsentantskabet består udover styregruppen og Det Boligsociale Fællessekretariat af Ingeniørhøjskolen i Århus, Århus Købmandsskolen, Langkær Gymnasium og HF, LærDansk, Århus, Vejledningscentret i Gellerup og Social Center Vest Århus.

Projektet er i skrivende stund (december 2009) i dialog med Århus Kommune om kommunal forankring.

Projektets indhold

Kernen i College Århus var to "beskyttede" afklarings-/ undervisningshold på henholdsvis Århus

Produktionsskole (Introholdet) og VUC (X-klassen). Fælles for de to hold var, at holdene var små, og at der var tilknyttet en social projektleder til holdene, som udover tæt vejledning af de unge blandt andet havde til opgave at følge de unge socialt, hvilket eksempelvis vil fx sige, at den sociale projektleder ringede de unge op, når de var fraværende fra undervisningen m.v. Derudover var opgavefordelingen imellem de to hold sådan, at Introholdet fungerede som et afklaringshold med løbende optag og udslusning. På Introholdet kunne de unge via samtale med projektlederen, underviserne og via diverse test få afklaret, hvilke faglige, sociale eller sproglige udfordringer, der skulle sættes ind overfor, for at den unge kunne gennemføre en ungdomsuddannelse. På Introholdet kunne de unge herudover modtage intensiv undervisning i en række grundfag, som vurderedes at have betydning for muligheden for at gennemføre en ungdomsuddannelse.

Introholdet var i øvrigt karakteriseret ved:

- Løbende optag og udslusning
- 25 timers undervisning pr. uge
- Hold med max. 15 elever, da der var behov for små classesammenhænge og meget tid til den enkelte.
- Der blev blandt andet tilbudt dansk, engelsk, matematik og samfundsfag
- Obligatorisk vejledning. Løbende og tæt opfølgning af hver enkelte unge
- Løbende test for at afdække faglige svagheder
- Skoletræning og information om uddannelsessystemet
- Som en del af forløbet kunne de unge besøge en ungdomsuddannelse og få lov til at gå i en ordinær klasse i en periode.
- Når de unge vurderedes at være fagligt og personligt parate, overgik de normalt til College Århus-klassen (også kaldet X-klassen) under VUC.

X-klassen, et beskyttet hold på VUC (små hold, tæt kontakt til den sociale projektleder og intensiv vejledning), var i øvrigt karakteriseret ved:

- Muligheden for prøveafleggelse på 9. og 10. classes niveau hvert halve år
- Løbende optag
- Max. 15 elever pr. klasse
- Løbende test
- Undervisningsdifferentiering
- Udslusning til HF-forløb på VUC eller til anden ungdomsuddannelse

Kvantitativ og kvalitativ evaluering af College Århus og Det Boligsociale Fællessekretariats engagement heri

Der er beskrevet følgende *delmål* for College Århus i Fællesansøgningen. Projektet skulle: 1) Udvikle bæredygtige samarbejdsmodeller mellem aktører indenfor opkvalificerende undervisning og praktikforløb. 2) Udvikle/afprøve metoder, der kunne afdække den enkelte unges kompetencer og behov for opkvalificering. 3) Udvikle/afprøve metoder, der fastholdt den enkelte unge under hele forløbet frem til optagelse på en ungdomsuddannelse

Succeskriteriet for College Århus og Fællessekretariatets deltagelse heri har været, at: 1) 100 unge under 26 år fra de problemramte områder skulle hjælpes i gang med og fastholdes i et ungdomsuddannelsesforløb. 2) At College Århus forankres i Århus Kommune inden 1. februar 2010

Kvantitativ evaluering (jf. bilag 1 – statistik College Århus)

Som det fremgår af vedlagte statistik, opgjort af projektledelsen i College Århus i sommeren 2009, er 116 unge blevet optaget på College Århus i den periode, hvor Fællessekretariatet har medfinansieret projektet. Der er en overvægt af piger blandt de optagne (36 % drenge – 64 % piger). Størstedelen af de optagne unge er 17-18-årige (66 %). På postnummer-registreringen fremgår, at en meget markant del (76,7 %) af de optagne er bosiddende i postnumrene 8220, 8210 og 8381, hvilket dækker Trigeparken samt den vestlige del af Århus, hvor koncentrationen af udsatte boligområder er meget markant.

Det har vist sig, at størstedelen af deltagerne på College Århus kommer direkte fra 9. klasse eller 10. klasse, hvilket har været overraskende, men ikke gjort projektet mindre relevant. (Kun 11 % af de optagne elever på College Århus er frafaldne fra en ungdomsuddannelse.) College Århus har i højere grad været et middel til at overvinde et kompetencegab – faglige, sociale og sproglige kvalifikationer, der ikke er opnået ved udskrivelsen af folkeskolen – end til at give et tilbud til dem, der allerede har været optaget og siden er frafaldet en ungdomsuddannelse. Målet har imidlertid været det sammen: At hjælpe en gruppe unge, primært fra de udsatte boligområder, til at kunne gennemføre en ungdomsuddannelse.

Kvalitativ evaluering

Det er Fællessekretariatets vurdering, at projektet har været relativt succesfuldt set i relation til det antal elever, der har været igennem College Århus, og set i relation til tyngden af de problemer, de optagne unge har haft. Det har krævet et gedigent løft - og ikke blot et lille skub - at gøre disse unge klar til en ungdomsuddannelse. At 18 % efter College Århus-forløbet er optaget på en ungdomsuddannelse eller på et ordinært VUC-hold er set i dette lys godt. 48 % af de i perioden optagne på College Århus var ved opgørelsen fortsat tilknyttet College Århus – og der er således en forventning om, at en stor del af disse også vil komme videre på en ungdomsuddannelse, eller på et ordinært VUC-hold, hvorved de 18 % vil vokse. Og det er tilfredsstillende.

Fællessekretariatet er mere skeptiske i forhold til organiseringsspørgsmålet – altså det formål med projektet, der handlede om at udvikle bæredygtige samarbejdsmodeller mellem aktører indenfor opkvalificerende undervisning og praktikforløb. Det er vurderingen, at alle de deltagende uddannelsesinstitutioner har *ønsket at deltage* i projektet og det gode formål, men at ingen har ønsket for alvor at *bære* projektet og tage det lange og seje træk med at få etableret et stærkt tilbud på tværs af uddannelsesinstitutionerne. Det kræver stor og vedholdende energi at holde sammen og udvikle på et projekt med den kompleksitet, College Århus har haft. Og denne energi har ikke været til stede i projektledelsen. Dette skyldes formentlig blandt andet, at det ikke er en kerneopgave for uddannelsesinstitutionerne at køre et projekt som College Århus. Derudover har usikkerheden omkring projektets fremtidige finansiering formentlig heller ikke gjort det til et attraktivt projekt at drive for uddannelsesinstitutionerne. Derfor har projektledelsen været for svag. Det er eksempelvis vurderingen, at

modellen med at dele holdene imellem to forskellige uddannelsesinstitutioner i hver sin ende af byen har været problematisk, og at der i projektledelsen burde være fundet en løsning på denne uhensigtsmæssighed.

Selvom resultaterne har været tilfredsstillende – set i relation til de optagne unge og deres forløb – så er det meget store potentiale i projektet kun delvist blevet realiseret.

Det Boligsociale Fællessekretariat har ikke kunnet påtage sig projektlederrollen i et projekt, hvor selve kerneydelsen var så tæt knyttet til undervisningen på uddannelsesinstitutionerne.

Børn og unges fritidsliv i udsatte boligområder i Århus – et uddrag

Hele rapporten kan downloades på www.bydele.dk

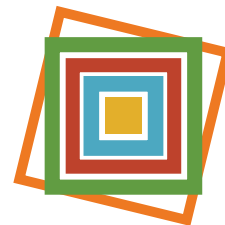
De udsatte boligområder i Århus er præget af store børnetal. Ser vi samlet på nogle af de udsatte boligområder i Århus udgør andelen af børn og unge under 18 år 35,1% af det samlede beboerantal. Hermed er der for hvert barn kun 1,8 voksne.¹ De tilsvarende tal for Århus Kommune som helhed er henholdsvis 20,6% og 3,8 voksne pr. barn (Danmarks Statistik, KÅS-tal 2008).

Med de mange børn og de få voksne er der i de udsatte boligområder et markant behov for en bred vifte af gode fritidstilbud. Af beboerundersøgelser foretaget af Det Boligsociale Fællessekretariat i en række boligområder i Århus fremgår det imidlertid, at såvel beboere som professionelle aktører anser fritidslivet for mangelfuldt i disse områder. Nogle peger på, at der ganske enkelt mangler tilbud, mens andre mener tilbuddene måske nok er der, men at brugen af dem er begrænset.

På den baggrund er formålet med denne undersøgelse at kaste mere lys over fritidslivet i de udsatte boligområder i Århus. Mere præcist er følgende spørgsmål i fokus:

- Hvilke fritidstilbud er der til børn og unge i de udsatte boligområder?
- Hvor mange og hvem benytter tilbuddene?
- Hvilke eventuelle barrierer er der for en optimal udnyttelse af tilbuddene?

¹ Opgørelsen er lavet på baggrund af data for følgende boligområder: Gellerup/Toveshøj, Herredsvang, Rosenhøj/Søndervangen/Kjærslund, Bispehaven, Kalmargade, Frydenlund, Trigeparken og Rundhøj.

Med disse spørgsmål lægges der ikke op til en fuldstændig kortlægning af samtlige fritidstilbud i alle udsatte boligområder i Århus. Der er derimod tale om en overordnet skitsering af, hvad der findes af fritidstilbud i kommunalt regi, men også i det frivillige foreningsliv i et antal udvalgte boligområder. De udvalgte boligområder er:

- Gellerup/Toveshøj
- Herredsvang
- Bispehaven
- Rosenhøj/Søndervangen/Kjærslund (herefter Viby Syd)

Disse områder er valgt, fordi det til dels er her beboerundersøgelserne er gennemført. Herudover er der tale om boligområder af en sådan størrelse og med så mange børn, at det forekommer rimeligt at analysere deres fritidsliv særskilt. De fire boligområder er nogle af de mest børnerige områder i byen med en gennemsnitlig andel af børn og unge under 18 år på 36,4%.

Undersøgelsen af fritidslivet i de fire boligområder er gennemført i perioden marts-maj 2009 ved hjælp af interviews med nøgleaktører på børn- og ungeområdet samt forskellige former for data, dokumentation og information fra Århus Kommune. De udvalgte interviewpersoner repræsenterer de kommunale fritidstilbud, foreninger samt boligforeningernes boligsociale indsats i områderne.

Alt i alt er der altså tale om en undersøgelse, der ud fra de professionelle aktørers perspektiv giver en overordnet skitsering af kommunale og foreningsmæssige tilbud i fire udvalgte boligområder. Hermed er undersøgelsen et første forsøg på at opdyrke mere viden om fritidslivet i de udsatte boligområder i Århus. Med udgangspunkt i denne undersøgelse kan man forestille sig en række videre undersøgelser af problemstillingen, hvor man dels inddrager flere informanter, herunder børnene og de unge selv, samt i større skala decideret kortlægger samtlige tilstedeværende tilbud og deres medlems-/deltagertilslutning. Kortlægninger af denne karakter og skala vil imidlertid kræve en fælles indsats fra kommune, frivillige foreninger, boligforeninger og andre relevante aktører – en indsats man kun kan håbe kan iværksættes ved fælles hjælp i fremtiden. Indtil da er det håbet, at vi med denne undersøgelse kan nå det første skridt i en afklaring af, hvordan fritidslivet ser ud i de udsatte boligområder og ikke mindst få påbegyndt en tiltrængt diskussion af, hvordan fritidslivet kan udvikles og forbedres til gavn for de mange børn og unge i boligområderne.

Konklusion på undersøgelsen

Denne rapport har behandlet fritidslivet for børn og unge i fire udsatte boligområder i Århus. Overordnet set peger undersøgelsen på, at fritidslivet i disse områder ikke er så veludviklet, som man kunne ønske – både i forhold til foreningslivet og de kommunale klubtilbud.

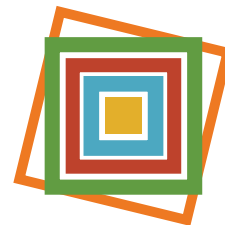
På foreningssiden tegner undersøgelsen et billede af et svagt og uudviklet foreningsliv i områderne, hvilket betyder, at der i høj grad mangler idrætsaktiviteter. Samtidig peger flere på, at børn og unge fra områderne i ringe omfang benytter sig af eksterne foreninger. Foreningerne kan have svært ved at rumme børnene og de unge på grund af udadreagerede adfærd eller på grund af manglende forældreopbakning.

Med et svagt foreningsliv er meget af fritidslivet i områderne bundet op på de kommunale klubber. Set i dette lys er det paradoksalt, at særligt fritidsklubberne har relativt lave dækningsgrader. Et højt kontingent og en til tider meget skæv medlemssammensætning er ifølge klub- og FU-ledere væsentlige barrierer i forhold til at kunne tiltrække flere børn og unge. Samtidig er der i disse områder en særlig udfordring omkring de mange pendlerbørn, der går på andre skoler end distriktsskolen. Denne fragmenterede struktur på skoleområdet gør det vanskeligt at få skabt et naturligt flow mellem SFO og klub, idet klubberne i boligområderne skal orientere sig i retning af rigtig mange forskellige skoler i hele byen.

Med ovenstående udfordringer in mente forekommer der at være et stort behov for at udvikle og forbedre fritidslivet for de mange børn og unge i de udsatte boligområder i Århus. I rapporten er der en række anbefalinger til udvikling af klubberne og foreningslivet, så flere af børnene og de unge i de udsatte boligområder integreres som brugere af tilbuddene:

Klubber:

- **Fjernelse eller nedsættelse af kontingentet i klubberne i de udsatte boligområder.** Kontingentet, særligt på fritidsklubdelen, er meget højt beboernes indkomst taget i betragtning. En fjernelse eller nedsættelse af kontingentet vil gøre det åbne klubtilbud åbent i praksis og vil være i fuld overensstemmelse med Århus Kommunes børn og unge-politik om at behandle børn og unge forskelligt for at give dem lige muligheder (Børn og ungepolitik, Århus Kommune, 2008, s. 13).
- **Udvikle de fysiske rammer for klubben.** Gode fysiske rammer, der fremstår velholdte og indbydende, sender et positivt signal til forældre og børn. Samtidig er det vigtigt, at klubben placeres et sted, der ikke forbindes med ballade – f.eks. i forbindelse med en pædagogisk ledet legeplads.
- **Særlig indsats for pendlerbørn og busbørn.** Der er behov for en afklaring af, hvor pendlerbørn og busbørn hører til fritidsmæssigt, så de rette samarbejdsrelationer kan etableres klubber og skoler imellem. Dette er en vigtig indsats, såfremt pendlerbørnene og busbørnene ikke skal tabes i et fritidsmæssigt tomrum mellem deres skoleområde og boligområde.

Foreninger:

- **Professionelle fritidsvejledere til børn/unge og deres forældre.** Med henblik på at øge børn og unges muligheder for integration i de etablerede foreninger kunne man overveje at genetablere og udbrede den tidligere Fritidsbutik fra Århus Vest. Såfremt fritidspasset permanentgøres kunne fritidsvejlederne samtidig fungere som informationsbærere i forhold til at udbrede kendskabet til og brugen af fritidspasordningen.
- **Støtte til de etablerede foreninger.** Med henblik på at øge foreningernes kapacitet til at tage imod børnene og de unge kunne det være en idé med kommunalt finansierede støttepersoner med den fornødne pædagogiske ballast til at aflaste de frivillige trænere i arbejdet med de mere udfordrende børn og unge.
- **Støtte til de lokale beboerdrevne foreninger i boligområderne.** Med henblik på at sikre lokale tilbud til de børn og unge, der af forskellige grunde ikke magter at gøre brug af eksterne tilbud, er der behov for at udvikle det lokale foreningsliv i boligområderne. Det vil være hensigtsmæssigt om en sådan indsats i videst muligt omfang fokuserer på de eksisterende foreninger og forsøger at få gjort dem stærkere driftsmæssigt samt bredere funderet aktivitetsmæssigt.

I ovenstående anbefalinger ligger der implicit en opfattelse af, at udviklingen af børn og unges fritidsliv forudsætter en satsning på såvel interne som eksterne tilbud. Udviklingen af fritidslivet for de mange børn og unge i de udsatte boligområder handler ikke alene om at skabe flere aktiviteter i boligområderne, men også om at sætte børn og unge i stand til i højere grad at gøre brug af de omkringliggende tilbud. Ved en for ensidig satsning på aktiviteter i boligområderne risikerer man at bidrage til, at børnene og de unge fastholdes i en identitet, der er bundet op på boligområdet i stedet for at motivere dem til at udvide deres horisont. På den anden side er det dog også vigtigt, at der foregår ting i nærområdet – både af hensyn til livet i boligområderne, men også af hensyn til de børn, der ikke er i stand til at gøre brug af eksterne tilbud.

Med disse konklusioner og anbefalinger lægger denne undersøgelse op til en indsats på flere niveauer og en fremtidig udvikling af fritidslivet i de udsatte boligområder baseret på koordinering og samarbejde kommune, frivillige foreninger og boligforeninger imellem. Kun herved kan en hårdt tiltrængt styrkelse af fritidslivet for de mange børn og unge i de udsatte boligområder realiseres.

Beboerundersøgelse i Vandtårnsområdet

Det Boligsociale Fællessekretariat har i løbet af efteråret 2009 i samarbejde med Boligkontoret Århus gennemført en beboerundersøgelse i seks af boligkontorets afdelinger beliggende i det nordlige Århus ved og omkring vandtårnet. Disse benævnes samlet for *Vandtårnsområdet* i rapporten. Helt bestemt drejer det sig om; afd. 7. Illerupvej, afd. 11 Kalmargade, afd. 8 Nydamsparken, afd. 11 Lindholmparken, afd. 9 Reginehøj og afd. 5 Illerupvej. Der er her tale om etagebyggeri i mellem 3 og 7 etager opført mellem 1957 og 1973. Lindholmparken blev totalrenoveret i 1998, ligesom Illerupvej 5 løbende er blevet moderniseret. De øvrige afdelinger har gennem 80'erne fået renoveret facader, senest Kalmargade i 1992. Nydamsparken er ikke renoveret, men står dog overfor en større renovering i de kommende år. Afdelingerne er forholdsvis små på mellem 147 og 247 lejemål. Dog har Reginehøj 403 lejemål. I alt er der altså tale om 1439 lejemål.

Hvad angår den sociale situation i vandtårnsområdet, er afdelingerne ikke helt ens. Kalmargade er med en andel på 30 % den afdeling, hvor flest beboere er uden for arbejdsmarkedet. I de andre afdelinger er andelen mellem 16 % og 19 %, og til sammenligning er den samlede andel for Århus Kommune 14 % (KÅS 2009). I Vandtårnsområdet er mellem 9 % og 18 % af beboerne over 15 år er kontanthjælpsmodtagere og mellem 11 og 24 % er førtidspensionister. Til sammenligning er andelen for alle almene boligområder i Århus tilsammen henholdsvis 9 % for kontanthjælpsmodtagere og 15 % for førtidspensionister (BoSocData, september 2009).

Formålet med beboerundersøgelsen er at blive klogere på, hvordan beboerne opfatter deres boligområde og hvordan de trives. Nærmere spørges der ind til:

- Den generelle tilfredshed, herunder tilfredshed med forskellige fysiske elementer, og hvordan beboerne opfatter deres boligområdes omdømme.
- Trivsel i boligområde: Opfattelse af udeområderne og oplevelse af tryghed og kriminalitet.
- Sociale relationer og deltagelse i arrangementer i boligområdet.

Konklusion på beboerundersøgelsen

Overordnet set er der en rigtig høj tilfredshed i alle seks afdelinger. Mellem 71 % og 92 % af beboerne i de seks afdelinger er således enten meget tilfredse eller tilfredse med at bo i deres boligområde. Når beboerne omvendt bliver spurgt til deres boligområdes omdømme, er billedet knap så positivt. Her mener 1/5, at deres boligområde har et dårligt omdømme eller meget dårligt omdømme. Især er det beboerne i Kalmargade (40 %), men også beboere under 45 år i Reginehøj (44 %), der mener, at omdømmet er dårligt. Tilfredsheden for beboere med børn er lidt lavere end tilfredsheden blandt beboere uden børn. Samtidig

viser undersøgelsen, at 1/5 ikke mener, at deres boligområde er et godt sted for børn, og hele 36 % mener ikke, at det er et godt sted for unge.

Undersøgelsen viser endvidere, at 33 % af beboerne føler sig utrygge om aftenen i deres boligområde, og knap halvdelen opfatter faktisk kriminalitet som et mindre problem. Utryghed og kriminalitet bliver da også nævnt som en af de væsentligste årsager til at flytte. Dette gør sig især gældende i Kalmargade (44 %) og Reginehøj (37 %). Halvdelen af beboere har desuden oplevet kriminalitet, især tyveri af ejendele uden for boligen.

Endelig har undersøgelsen også omhandlet sociale relationer i området. Det er her værd at bemærke, at de fleste af beboerne i et vist omfang taler med andre beboere, omend i et begrænset omfang. Samtidig deltager over halvdelen af beboerne *ikke* i arrangementer i deres boligområde. Således kunne man sætte fokus på at skabe flere aktiviteter, som flere beboere finder interessante. 26 % angiver, at aktiviteterne ikke er interessante som årsag til manglende deltagelse. Flere unge end ældre mener dette.

Sammenfattes ovenstående peger det i retning af nogle overordnede indsatsområder, der er opsummeret i nedenstående punkter:

- **Fokus på trygheden:** Flere beboere føler sig utrygge om aftenen, hvilket kan hænge sammen med oplevelser med larm og uorden samt meget tyveri uden for boligen. Større opmærksom på ”utilpassede unge” vurderes til at kunne øge trygheden.
- **Fokus på udendørsarealer:** Hyggeligere og mere indbydende udeområder øger tilfredsheden. Samtidig ved man, at når der er liv på udearealer, er det medvirkende til at øge trygheden.
- **Fokus på det dårlige omdømme:** Beboerne vurderer generelt andres opfattelse af deres boligområde dårligere (omdømmet) end deres egen tilfredshed med områderne. Dermed er der risiko for en spirende stigmatisering. Det skal her bemærkes, at yngre grupper samt grupper i arbejde og under uddannelse i højere grad mener, at omdømmet er dårligt.
- **Fokus på især Kalmargade, men også i nogen grad Reginehøj og Illerupvej 7:** På rigtig mange spørgsmål afviger Kalmargade, som den afdeling, hvor flest beboere udtrykker *utilfredshed*. Dette gælder både den overordnede tilfredshed, synet på kriminalitet og boligområdets omdømme samt udendørsarealer. Herudover træder Reginehøj og Illerupvej 7 også frem i forhold til flere spørgsmål. Dette gælder f.eks. larm, uorden og affald, hvor beboere i Reginehøj, Illerupvej 7 og Kalmargade skiller sig markant ud i negativ retning.

Beboernes kendskab og holdning til helhedsplanen

- 41% af beboerne angiver, at de kender helhedsplanen, mens 59% ikke har kendskab til planen.
- Helt op til 70% af beboerne har dog hørt om forskellige delelementer i planen.
- Mellem halvdelen og to tredjedele af beboerne synes, at de forskellige tiltag i helhedsplanen er en god idé.
- Planerne om mere erhverv i området og etablering af en bygade nyder størst opbakning blandt beboerne.

Hvis du har lyst til at læse mere, kan du se hele rapporten på www.bydele.dk

Det Boligsociale Fællessekretariat

Beboerundersøgelse i Gellerup og Toveshøj

Oktober/November
2008

Det Boligsociale Fællessekretariat har i oktober/november 2008 i samarbejde med afdelingsbestyrelserne i afdeling 4 Gellerupparken og afdeling 5 Toveshøj gennemført en spørgeskemaundersøgelse blandt 754 udvalgte husstande i de to boligafdelinger. I alt har 218 husstande besvaret spørgeskemaet, hvilket svarer til en svarprocent på 28,9%. Mange tak for deltagelsen til de mange beboere, der har udfyldt spørgeskemaer.

Nedenfor præsenteres undersøgelsens hovedresultater.

Tilfredshed

- 41,2% af beboerne er tilfredse/meget tilfredse med at bo i området, mens 30,3% er utilfredse/meget utilfredse. 28,4% er neutrale.
- Beboerne er *mindst* tilfredse med de udendørs grill- og spisepladser, legepladserne og de indendørs muligheder for at mødes og *mest* tilfredse med de grønne områder.
- Overordnet set er de mest tilfredse beboere kvinder, etnisk danske beboere, ældre beboere samt beboere, der har boet i området i mere end 11 år.
- 57,7% procent af beboerne ønsker at flytte fra området før eller siden, mens 42,3% ikke ønsker at flytte fra området. De beboere, som ønsker at flytte fra området, er primært de yngre beboere og beboere med børn.
- De mest hyppige begrundelser for ønske om at fraflytte området er larm, uorden og affald samt kriminalitet og utryghed.

De sociale relationer mellem beboerne

- Lige knap 40% af beboerne svarer, at de taler med mange af de andre beboere. 51,4% angiver, at de snakker med nogle enkelte, mens de resterende 9% angiver, at de ikke taler med nogen.
- Næsten halvdelen af beboerne (47,4%) mener, det er nemt at komme i kontakt med andre beboere.
- 29,7% vurderer forholdet mellem de etniske grupper som godt. 23,1% finder det dårligt/meget dårligt, mens de resterende 47,2% placerer sig midt imellem.

Deltagelse i fællesaktiviteter

- Lidt under 1/3 af beboerne (31,3%) deltager i fællesaktiviteter i området, mens de resterende 68,7% er mere passive.
- Hele 75,4% ønsker ikke at tage initiativ til at iværksætte aktiviteter i området.
- De tre mest hyppige begrundelser for ikke at deltage er 1) tidsmangel, 2) at man ikke får information om aktiviteterne og 3) at man ikke finder aktiviteterne interessante.

Kriminalitet og tryghed

- 49,8% af beboerne mener kriminalitet i høj grad er et problem i området. Hertil kommer ca. 20%, der mener, det er et problem. Blot 9,2% mener, at kriminalitet ikke er et problem i området, mens ca. 20% placerer sig midt imellem.
- 53,9% af beboerne angiver, at de føler sig utrygge/meget utrygge ved at færdes i området om aftenen, mens 25,6% føler sig trygge/meget trygge. Resten af beboerne placerer sig midt i mellem.

Børn og unge

- 48,8% af beboerne mener, at det er meget dårligt/dårligt at være barn i området, mens 22,6% mener, at det er godt/meget godt. De resterende 28,7% placerer sig midt i mellem.
- 60,6% af beboerne mener, at det er meget dårligt/dårligt at være ung i området.
- Kun 29,3% af beboerne med hjemmeboende børn svarer, at deres børn benytter sig af fritidsaktiviteter i boligområdet, mens 70,7 % svarer, at de ikke gør. Og her drejer det sig ifølge interviewpersonerne primært om, at de rigtige tilbud mangler.

Sida dadka meesha ku nooli ula socdo qorshaha guud

- 41% ka mid ah dadka meesha deggeni waxay sheegeen inay la socdaan qorshaha guud, halka 59% ayan la socon.
- Tiro gaareysa 70% dadka meesha deggen ayaa dhegta ka maqlay waxyaalo ka mid ah qorshaha guud.
- Inta u dhexaysa bar ilaa saddex meeloodoo meel dadka meesha ku nool waxay la tahay, in waxyaalo kala duwan oo wanaagsani ku jiraan qorshaha guud.
- Qorsheyaasha ku saabsan meherado kordhin iyo jidad ayaa ugu badan waxa dadka meesha deggeni taageerayaan.

Det Boligsociale Fællessekretariat

Haddaad rabtid inaad sii akhridid, waxaad ka helaysaa warbixintoo dhan

www.bydele.dk

Baaris dadka deegaanka
oo
Gellerup iyo Toveshøj
Oktoobar/Noofeembar
2008

Xoghaynta la wadaago ee Guryeynta bulshadu waxay wada shaqayn la yeelatay oktoober/noofeember 2008 guddiga waaxda 4 ee Gellerupparken iyo waaxda 5 ee Toveshøj iyadoo baaritaan su'aalo ah lagu sameeyey dad gaaraya 754 qof oo ku nool xaafadahaas.

Waxaa ka jawaabey su'aalihii 218 qof, taasoo boqolley ahaan ah 28,9%. Aadna waa ugu mahadsan yihiin ka qayb qaadashada baarista, oo ay soo buuxiyeen foomamkii.

Hoos waxaa lagu soo bandhigi doonaa wiixii ka soo baxay baarista.

Ku qanacsanaan

- 41,2% ka mid ah dadka ku nool meesha ayaa ku qanacsan/aad ugu qanacsan inay ku noolaadaan meesha, halka 30,3% ayan ku qanacsanayn/aad u nacsan yihiin. 28,4% waa dhexdhexaad.
- Dadka ku nool meesha inta u yar ayaan ku qanacsanayn dibedeheha xaafadaha, sida meelo hilib dubasho iyo meelo lagu cunteeyo.
- Guud ahaan waxaa degaanka ku qanacsan haweenka deenishka ah oo meesha ku nool, waayeelka iyo dadka ku noolaa in ka badan 11 sano.
- 57,7% boqolkii dadka meesha deggen ayaa raba inay ka guuraan meesha, halka 42,3% boqolkii ayan rabin inay ka guuraan. Badi dadka raba inay meesha ka guuraan waa dhallinyaro iyo dad carruur leh.
- Sababaha ugu daran oo loo rabo in laga guuro meeshana waa qaylo, didaam xumo iyo qashin iyo waliba dembiyo iyo kalsooni darro.

Xiriirka ka dhexeeya dadka meesha deggen

- 40% boqolkii dadka meesha deggen waxay sheegeen inay xiriir/wada hadal leeyihiin dadka kale oo meesha deggen. 51,4% waxay sheegeen inay xiriiraan/wada hadal yeeshaan dadka kale mar mar dhif ah, inta u yar oo ah 9% waxay sheegeen inayan wax xiriir/wada hadal ah lahayn dadka kale oo meesha deggen.
- Qiyaastii bar dadka meesha deggen (47,4%) ayaa u arka, inay sahal tahay in xiriir lala yeesho dadka kale oo meesha deggen.
- 29,7% dadka meesha deggen ayaa qaba in xaaladda ka dhexaysa dadka soo galootigu ay wanaagsan tahay. 23,1% waxay la tahay in xaaladda u dhexaysa soo galootigu xuntahay/aad u xun tahay, halka inta soo hartay ee 47,2% yihiin dhexdhexaad.

Ka qayb qaadasho firfircooni/ciyaaro

- In wax yar ka yar 1/3 dadka meesha ku nool (31,3%) ayaa ka qaybqaata firfircooni/ciyaaraha degaanka, halka inta soo hartay oo ah 68,7% ayan waxba sameyn.
- Dhammaan 75,4% dadka meesha ku nooli ma rabaan inay sameeyaan firfircooni/ciyaaro.
- Saddexda sababood oo ugu waaweyn inayan ka qayb qaadan firfircooni/ciyaaro waa 1) wakhti la'aan, 2) xog-warran la'aan xagga fursadaha ku saabsan firfircoonida/ciyaaraha iyo 3) iyo danayn la'aan an loo arkin wax muhiim ah.

Dembiyo iyo kalsooni

- 49,8% dadka meesha ku nool waxay qabaan in dembiyadu dhibaato weyn ku hayaan meesha. 20% waxay u arkaan in dhibaato dembiyo jirto. 9,2% waxay qabaan, inaan dembiyo dhibaato ku hayn meesha, halka ilaa 20% yihiin dhexdhexaad.
- 53,9% ka mid ah dadka meesha deggen ayaa sheegay, inay dareemayaan kalsooni xumo/aad ugu kalsooni xun yihiin meesha habeynkii, halka 25% dareemayaan kalsooni/kalsooni aad ah. Dadka deegaanka intooda kale waa dhexdhexaad.

Carruur & Dhallinyaro

- 48,8% dadka meesha deggen waxay qabaan, inay tahay wax aad u xun in carruur lagu noqdo meesha, halka 22,6% qabaan inay wanaagsan tahay/aad u wanaagsan tahay in carruur lagu noqdo meesha. Dadka meesha deggen intiisa kale oo ah 28,7% waa dhexdhexaad.
- 60,6% ka mid ah dadka meesha deggen waxay la tahay, inay xun tahay in dhallinyaro lagu noqdo meesha.
- 29,3% dadka meesha deggen oo carruurtoodu la nooshay waxay sheegeen, in carruurtoodu ka faa'iideystaan firfircoonida/ciyaaraha wakhtiga firaaqada ee agagaarka degaanka, halka 70,7% sheegeen, inayan carruurtoodu ka ka faa'iideysan. Sababta ay sidaas ku noqotayna waa fursadihii saxda ahaa oo an loo fidin, ssida ay la tahay dadkii la waraystay.

- 41% من السكان أشاروا إلى معرفتهم بالخطة الشاملة، بينما 59% لا يعرفون شيئاً عن الخطة.
- 70% سمعوا عن بعض العناصر بالخطة.
- ثلاثة أرباع السكان يعتقدون أن الأفكار المختلفة في الخطة تعتبر أفكار جيدة.
- الأفكار عن زيادة أماكن العمل وإنشاء شارع مشاة لاقت دعماً كبيراً بين السكان.

إذا رغبت بمعرفة المزيد يمكن قراءة كامل التقرير باللغة الدنماركية على
www.bydele.dk

Det Boligsociale Fællessekretariat

نتائج الإستطلاع في منطقتي غيليروب وتوفسهوي

oktober/november 2008

الأمانة المشتركة للإسكان الاجتماعي بالتعاون مع إدرات القسم الرابع منطقة غيليروب والخامس توسهوي انجزت استطلاعاً للرأي بين 754 من سكان المنطقتين.

عدد الذين أجابوا على هذا الاستطلاع 218 حوالي 28.9% من العدد الكلي. نشكر جميع السكان الذين شاركوا في هذا الإستطلاع.

فيما يلي نعرض لكم الأرقام الرئيسية للإستطلاع.

الرضى:

- 41.2% من السكان راضون عن السكن في المنطقة، بينما 30.3 % غير راضون / جداً غير راضون. 28.4 % يعتبر الأمر عندهم عادياً.

- السكان غير راضون عن أماكن الشواء الخارجية وأماكن لعب الأطفال وعن أماكن اللقاء الداخلية، بينما هم راضون كثيراً عن المساحات الخضراء .

- عموماً النساء هم أكثر فئات السكان راضىً، كذلك الدنمركيون الأصلون من كبار السن و السكان الذين مكثوا في المنطقة لأكثر من 11 سنة.

- 57.7 % من السكان يرغبون بالانتقال من المنطقة ، 42,3% لا يرغبون بالانتقال من المنطقة.

فئة السكان التي ترغب بالانتقال هم الشباب والعائلات ذات الاطفال.

- أكثر الأسباب شيوعاً لمن يفكر بالانتقال هي: الضوضاء ، عدم النظام، القمامة، الجريمة والخوف.

العلاقة الاجتماعية بين السكان:

- 40% من السكان أجابوا أنهم يتحدثون مع سكان آخرين.

51.4% أشاروا أنهم يتحدثون مع بعض السكان، لكن الباقي وهم 9% أشاروا إلى أنهم لا يتحدثون مع أحد.

- تقريباً 47.4% يعتقدون أنه من السهل إقامة علاقات مع السكان.

- 29.7% يقيّمون العلاقة بين القوميات الموجودة أنها جيدة.

- 23.1% وجدوا العلاقة بين القوميات أنها سيئة جداً بينما الباقي وهم 47.2% يقولون أن العلاقة عادية

المشاركة في النشاطات العامة:

- أقل من ثلث السكان (31.3%) يشاركون في النشاطات العامة في المنطقة بينما الباقي وهم (68.7%) غير فعّالين.

- 75.4% لا يرغبون بأخذ المبادرة لعمل أنشطة في المنطقة.

- أكثر الأسباب شيوعاً لعدم المشاركة:

1. قلة الوقت ، 2. عدم المعرفة بوجود الأنشطة، 3. أن النشاطات غير مهمة.

الجريمة والخوف:

- 49.8% من السكان يعتقدون أن الجريمة هي إلى حد ما مشكلة في المنطقة، بينما هناك 20% تقريباً يعتقدون أنها مشكلة، 9.2% لا يعتقدون أن الجريمة مشكلة في المنطقة، بينما 20% يعتبرون أن الأمر عادي.

- 53.9% يشيرون أنهم يشعرون بعدم الأمان في التحرك في المنطقة ليلاً ، بينما 25.6% يشعرون بالاطمئنان والباقي من السكان يعتبرون الأمر عادي.

الأطفال والشبيبة:

- 48.8% من السكان يعتقدون أن بيئة الطفولة في المنطقة سيئة بل سيئة للغاية بينما 22.6% يعتقدون أن بيئة الطفولة جيدة بل جيدة جداً في المنطقة، والبقية 28.7% يعتبرون الأمر عادي.

- 60.6% من السكان يعتقدون أن بيئة الشبيبة سيئة / سيئة للغاية.

- 29.3% من السكان الذين عندهم أبناء أجابوا أن أبنائهم يستفيدون من الأنشطة التي تقام في المنطقة، بينما 70.7% أجابوا أنهم لا يستفيدون، جاءت هذه النتيجة بناءً على مقابلات مباشرة حول موضوع الأنشطة مع السكان.

Kære beboer i Kridthøjparken

Det Boligsociale Fællessekretariat har i samarbejde med afdelingsbestyrelsen i Kridthøjparken i oktober/november 2008 gennemført en spørgeskemaundersøgelse blandt beboerne i Kridthøjparken. I alt har 112 (31,6%) af de 354 husstande i området besvaret spørgeskemaet. Mange tak for deltagelsen! Nedenfor præsenteres undersøgelsens hovedresultater.

Tilfredshed

- Beboernes overordnede tilfredshed med at bo i Kridthøjparken er ganske høj. 86,6 % angiver, at de er tilfredse/meget tilfredse, mens kun 0,9 % er utilfredse/meget utilfredse. De resterende beboere placerer sig midt i mellem.
- Det er særligt de grønne områder, der vurderes højt. 76,5 % af beboerne er tilfredse/meget tilfredse med de grønne områder, mens under halvdelen af beboerne er tilfredse/meget tilfredse med legepladserne, mulighederne for boldspil, de udendørs grill- og spisepladser samt de indendørs samlingsmuligheder.
- Der er en tendens til, at beboere over 50 år i særlig grad er tilfredse med området generelt og med fællesarealerne og faciliteterne.
- Det er således også primært beboere under 50 og beboere med børn som tænker på før eller siden at flytte fra området.

De sociale relationer mellem beboerne

- Beboerne i Kridthøjparken snakker med hinanden i et vist omfang, men de sociale relationer kan ikke siges at være stærke i området generelt.
- 21,8 % af beboerne svarer, at de taler med mange beboere, 72,7 % svarer, at de snakker med nogle enkelte, mens kun 5,5 % svarer, at de ikke taler med nogen af de øvrige beboere.

- Kvinder over 50 år, der har boet i området i mere end 5 år, har de stærkeste sociale relationer.
- Der er 42,2 % som angiver, at de ønsker mere kontakt til de andre beboere. Dette er særligt de beboere, som ikke i forvejen har et stærkt netværk i området.

Beboernes deltagelse og engagement i området

- 43,6 % af beboerne deltager i fællesarrangementer, mens 56,4 % siger, at de ikke deltager.
- Det er særligt de ældre beboere, der deltager i fællesarrangementerne.
- De to vigtigste årsager til ikke at deltage er, at beboerne ikke har tid nok, og at beboerne ikke finder arrangementerne interessante. Her nævner flere, at der mangler aktiviteter for unge og voksne beboere.
- Med hensyn til initiativlysten svarer blot 13,8% af beboerne ja til, at de tager initiativ til arrangementer og aktiviteter i boligområdet.

Kriminalitet og tryghed

- Langt de fleste beboere mener ikke, at kriminalitet er et problem i området. 71,3 % af beboerne svarer, at kriminalitet ikke er et problem i området, mens kun 1,9 % af beboerne mener, at kriminalitet er et problem i området. De resterende beboere placerer sig midt i mellem.
- 95,3 % af beboerne giver udtryk for, at de føler sig trygge i området om *dagen*, mens 79,7 % af områdets beboere siger, at de føler sig trygge i området om *aftenen*. Blot 2,8 % (svarende til 3 personer) er decideret utrygge ved at færdes i området om aftenen, mens det blot gælder for 0,9 % (svarende til 1 person) om dagen.

Indsatsområder

Overordnet set tegner undersøgelsen et billede af et velfungerende boligområde – et område hvor beboerne generelt er tilfredse med at bo, og hvor de føler sig trygge. Det vigtigste indsatsområde i Kridthøjparken forekommer at være beboernes engagement og deltagelse samt i nogen grad de sociale relationer mellem beboerne. Med udgangspunkt i de forslag beboerne selv er fremkommet med i undersøgelsen, synes der dels at være behov for iværksættelse af nye typer arrangementer, der kan engagere nye beboergrupper. Og dels synes der at være behov for en indsats på det organisatoriske og kommunikationsmæssige område f.eks. i form af genetablering af et aktivitetsudvalg og udvikling af en beboerhjemmeside – tiltag der kan være med til at fremme og understøtte flere fællesaktiviteter i området og dermed skabe grobund for et socialt stærkt og mere livligt boligområde.

Hvis du har lyst til at læse mere, kan du se hele rapporten, herunder også beboernes mange konkrete idéer til udvikling af boligområdet, på www.bydele.dk. Alternativt kan du kontakte afdelingsbestyrelsen, der er i besiddelse af et antal rapporter.

ARBEJDERNES ANDELS BOLIGFORENING

Det Boligsociale Fællessekretariat

Beboerundersøgelse i Kridthøjparken

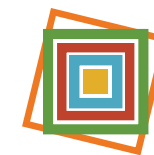
November 2008

Indsatsområder

Undersøgelsens resultater peger på tre indsatsområder i det fremtidige arbejde med at udvikle Rosenhøj:

- Samlingssted/beboerhus: Som nævnt finder mange beboere de indendørs muligheder for at samles dårlige. Samtidig peger undersøgelsen på, at beboernes deltagelse og engagement i boligområdet er begrænset. Med et beboerhus kan der skabes et uformelt mødested og bedre rammer for samvær blandt beboerne i Rosenhøj.
- Fritidstilbud for børn og unge: Der er mange gode tilbud i området, men der er behov for at få endnu flere børn og unge med. En forbedring af børns og unges fritidsliv vil kunne bidrage til mere ro og stabilitet i området samt en forbedret kontakt mellem de voksne.
- Image: Undersøgelsen peger på et behov for at få fortalt de mange gode historier fra Rosenhøj. Medierne har en tendens til at fokusere på de negative historier, hvilket langt fra yder området retfærdighed.

Hvis du har lyst til at læse mere, kan du se hele rapporten på www.bydele.dk

Det Boligsociale Fællessekretariat

Resultater af Beboerundersøgelsen i Rosenhøj April 2008

Kære beboer i Rosenhøj

Det Boligsociale Fællessekretariat, Boligforeningen Århus Omegn og afdelingsbestyrelsen i Rosenhøj lavede i april måned 2008 en beboerundersøgelse i Rosenhøj. I alt har 281 (33,5%) ud af de 839 husstande i området besvaret spørgeskemaet. Tak for deltagelsen!

Sideløbende med spørgeskemaundersøgelsen blandt beboerne blev der gennemført interviews med ni nøglepersoner i området.

Nedenfor følger en præsentation af de vigtigste resultater fra den samlede undersøgelse.

Tilfredshed og trivsel

Overordnet set er Rosenhøj et boligområde, hvor en relativt stor del af beboerne trives og har det godt med at bo.

- Mere end halvdelen (60%) af beboerne i Rosenhøj er tilfredse eller meget tilfredse med at bo i området.
- Der er en tendens til, at tilfredsheden stiger med alderen. Blandt gruppen af beboere over 55 år svarer 71%, at de er tilfredse eller meget tilfredse med at bo i området.
- Den individuelle trivsel er høj blandt beboerne. Omkring 3 ud af 4 beboere (77%) synes de har et godt helbred, og næsten halvdelen (46%) angiver, at de inden for de seneste fire uger har været lykkelige det meste af tiden.

Naboskab

Undersøgelsen peger på, at beboerne i Rosenhøj har det fint med hinanden, selvom der er begrænsninger i kontakten mellem beboerne. Ligeledes er der tegn på, at der er en vis distance mellem nogle beboere uden det dog resulterer i markante konflikter.

- Folk hilser på hinanden i området – kun et par procent svarer, at de ikke hilser på naboer og andre beboere.
- Til gengæld synes kun under halvdelen (42%) af beboerne, at det er let at komme i yderligere kontakt med naboer eller andre beboere.
- Ligeledes er det mindre end halvdelen (49%) af beboerne, der udtrykker tillid til deres naboer og andre beboere.
- Dog svarer mange (61%), at de opfatter Rosenhøj som et område, hvor beboere med forskellig baggrund (uddannelse, alder, etnisk baggrund osv.) kommer godt ud af det med hinanden.

Beboernes engagement og deltagelse i boligområdet

En del beboere deltager i fællesaktiviteterne i området. Men når det kommer til at igangsætte nye aktiviteter, er beboernes initiativ og engagement mere begrænset.

- 47% af beboerne deltager i fællesaktiviteterne i området.
- 54% af beboerne erklærer, at de gerne ville deltage, hvis der var flere arrangementer i Rosenhøj.
- Men hele 82% svarer, at de sjældent eller meget sjældent taler med naboer eller andre beboere om at gennemføre aktiviteter i området.
- Kun 3% svarer, at beboere ofte eller meget ofte tager initiativ til at iværksætte aktiviteter i området.

Det fysiske miljø

Beboerne er relativt tilfredse med de grønne områder i Rosenhøj, men giver udtryk for at mulighederne for at samles godt kunne være bedre – specielt indendørs.

- Ca. 2/3 (61%) af beboerne synes, de grønne områder er gode eller særdeles gode. Kun 18% synes, de er decideret dårlige.
- Dog er der lidt flere (25%), der svarer dårligt, når det drejer sig om mulighederne for at samles og mødes udenfor, altså f.eks. spise sammen og drikke kaffe udendørs.
- Vurderingen af de indendørs muligheder for at samles er mere negativ. Over 1/3 af beboerne synes, mulighederne for at samles indendørs er dårlige. Kun 23% synes, mulighederne er gode.

Kriminalitet og tryghed

Undersøgelsen viser, at en stor del af beboerne mener, kriminalitet er et problem i Rosenhøj. Dog er der tilsyneladende ikke tale om forhold, der skaber en udbredt utryghed i området.

- Op mod halvdelen (46%) af beboerne synes, der er meget kriminalitet i Rosenhøj, og hele 75% synes, der er behov for at gøre noget ved kriminaliteten i området. Kun 11% synes ikke, at kriminalitet er noget problem.

• De fleste beboere føler sig dog ikke specielt utrygge ved at bo i området. Over halvdelen (54%) af de beboere, der har svaret, siger, at de føler sig trygge ved at bo i området. Kun 23% svarer, at de er utrygge ved at bo i Rosenhøj.

Det Boligsociale Fællessekretariat

Beboerundersøgelse i Kjærslund

Juni 2008

Kære beboer i Kjærslund

Det Boligsociale Fællessekretariat, Viby Andelsboligforening og afdelingsbestyrelsen i Kjærslund gennemførte i juni 2008 en beboerundersøgelse i Kjærslund. I alt har 130 husstande (35%) af de 376 husstande i området besvaret spørgeskemaet. Tak for deltagelsen!

Nedenfor følger en præsentation af de vigtigste resultater.

Tilfredshed

- Næsten $\frac{3}{4}$ (72%) af beboerne er tilfredse eller meget tilfredse med at bo i Kjærslund.
- Ifølge undersøgelsen er beboere i alderen 46-55 år de mest tilfredse. I denne gruppe udtrykker 83% tilfredshed med området. Blandt de yngre beboere mellem 18 og 45 år er 68% tilfredse med at bo i området.

Naboskab

- I Kjærslund er det ganske udbredt, at man hilser på hinanden. Kun 2% angiver, at de ikke hilser på de andre beboere.
- Men under halvdelen (44%) af beboerne synes, det er let at komme i yderligere kontakt med naboer og andre beboere i området.
- Ligeledes er det blot 44% af beboerne, der synes, de øvrige beboere er hjælpsomme.
- En del flere (63%) siger dog, at de synes Kjærslund er et område, hvor folk med forskellig baggrund kommer godt ud af det med hinanden.
- 55% angiver, at de i nogen grad eller i høj grad har tillid til de andre beboere i området
- Undersøgelsen viser, at det i særlig grad er de yngre beboere under 35 år, der er skeptiske overfor deres naboer og de øvrige beboere i området.

Beboernes engagement og deltagelse i boligområdet

- 45% svarer, at de deltager i fællesarrangementer i området. Blandt beboere i aldersgruppen 18-45 år er tallet dog kun 6%.
- Lidt flere, nemlig 61%, siger, at de gerne ville deltage, hvis der var flere fællesarrangementer i boligområdet. Igen er opbakningen dog noget lavere for de yngre beboere under 45 år, idet kun 44% af beboerne i denne aldersgruppe er indstillet på at deltage, hvis der var flere arrangementer.

- Når det kommer til selv at igangsætte aktiviteter, er 56% villige til at være med til at arrangere aktiviteterne.
- Men kun 9% angiver, at de ofte eller meget ofte taler med andre beboere om at lave aktiviteter.
- I tråd hermed er det kun 3%, der mener, at beboerne ofte tager initiativ til at iværksætte aktiviteter i området.

Det fysiske miljø

- 84% af beboerne vurderer de grønne områder som gode eller særdeles gode.
- Når det kommer til mulighederne for at samles udendørs (spise sammen etc.), er det dog lidt færre, der er positive, nemlig 66%.
- Med hensyn til de indendørs samlingsmuligheder, synes under 1/3 af beboerne, at de er gode. 26% vurderer dem som dårlige eller særdeles dårlige, mens 44% svarer hverken eller.

Kriminalitet og tryghed

- Lidt over 1/3 (35%) af beboerne synes, der er meget eller virkelig meget kriminalitet i Kjærslund. Og 43% vurderer kriminalitet som et problem eller et meget stort problem i området.
- Endvidere synes lidt over halvdelen (55%) af beboerne, at der er behov for at gøre noget ved kriminaliteten i boligområdet.
- De fleste beboere i Kjærslund er dog trygge ved at bo i området. Mens 64% af beboerne føler sig trygge, udtrykker 16% utryghed ved at bo i området. De resterende 20% placerer sig midt imellem.
- Beboernes tryghed kan hænge sammen med, at de ikke i særlig stor grad synes at opleve kriminalitet på tæt hold. Omkring $\frac{3}{4}$ angiver, at de inden for det sidste år ikke har fået stjålet noget og heller ikke har været bange for at blive provokeret af andre beboere i området.

Indsatsområder

Med udgangspunkt i undersøgelsens resultater forekommer den største udfordring i Kjærslund at være aktivitetsniveauet i området. Beboernes deltagelse og engagement har visse begrænsninger, hvilket betyder, at der stort set ikke er nogen aktiviteter for hverken de voksne eller de relativt mange børn, der er i området.

På denne baggrund anbefales følgende indsatsområder i arbejdet med at gøre Kjærslund til et endnu bedre sted at bo:

- **Beboernes engagement og deltagelse:** Med henblik på at få gjort flere beboere aktive i området kunne man med fordel lave en målrettet indsats for at få engageret forældrene og de yngre beboere. Denne indsats kan suppleres af et tiltag for beboere med anden etnisk baggrund end dansk, hvor der er fokus på at formidle den særlige danske foreningstradition og fritidskultur.
- **Børn og unge:** I sammenhæng med ovenstående er der behov for flere aktiviteter for børn og unge. En indsats på dette felt kan have en præventiv effekt og måske være med til at afhjælpe den kriminalitet og utryghed, som nogle beboere oplever i området. Endvidere kan et godt børne- og ungeliv være med til at øge områdets tiltrækningskraft i forhold til familier, der prioriterer et aktivt fritidsliv.
- **Beboerhus/samlingssted:** Som et redskab til at fremme ovenstående kan et beboerhus eller anden form for samlingssted for beboerne i området være gavnligt. Som nævnt viser beboerundersøgelsen en meget begrænset tilfredshed med de nuværende faciliteter. Med etableringen af et samlingssted kan der skabes helt nye muligheder for at mødes, snakke og skabe nye aktiviteter til gavn for området.

Hvis du har lyst til at læse mere, kan du se hele rapporten vedrørende beboerundersøgelsen i Kjærslund på www.bydele.dk

Det Boligsociale Fællessekretariat

Beboerundersøgelse i Søndervangen

Juni 2008

Kære beboer i Søndervangen

Det Boligsociale Fællessekretariat og Viby Andelsboligforening gennemførte i juni 2008 en beboerundersøgelse i Søndervangen. I alt har 165 husstande (60 i afd. 15 og 105 i afd. 27) besvaret spørgeskemaet. Med 423 husstande i alt i de to afdelinger svarer det til en svarprocent på 39%.

Tak for deltagelsen!

Nedenfor følger en præsentation af undersøgelsens resultater. I udgangspunktet præsenteres resultaterne for de to afdelinger samlet, men er der markante forskelle på de to afdelinger, vil dette blive bemærket.

Tilfredshed og trivsel

- 82% af beboerne i Søndervangen er tilfredse eller meget tilfredse med at bo i området. Kun 9% er utilfredse, mens de resterende 9% placerer sig midt imellem.
- I afdeling 15 er tilfredsheden særligt stor, idet hele 90% udtrykker tilfredshed med at bo i området. Det tilsvarende tal for afdeling 27 er 77%.
- For begge afdelinger ses en tendens til, at tilfredsheden er svagt stigende med alderen. Blandt de 18-45-årige udtrykker 76% tilfredshed, mens det for de over 65-årige er 87%.

Naboskab

- I undersøgelsen svarer alle, at de hilser på naboer og øvrige beboere.
- Når det kommer til at skabe yderligere kontakt, er der dog flere begrænsninger. Kun halvdelen af beboerne synes, det er let eller meget let at komme i kontakt med andre beboere.
- I tråd hermed finder 55% af deltagerne i undersøgelsen de øvrige beboere hjælpsomme.
- Og 30% synes, man er god til at vise åbenhed over for tilflyttere.
- På spørgsmålet om hvorvidt man opfatter Søndervangen som et område, hvor folk med forskellig baggrund kommer godt ud af det med hinanden, svarer 73% i høj grad eller i nogen grad. 27% siger i mindre grad eller slet ikke.
- Lidt over 2/3 af beboerne udtrykker tillid til de øvrige beboere, mens 10% udtrykker mistillid, og 26% svarer hverken eller.

Engagement og deltagelse

- Under halvdelen af beboerne deltager i det sociale liv i området. Kun 24% svarer, at de hver gang eller de fleste gange deltager i fællesarrangementer. Hertil kommer 16%, der deltager enkelte gange. De øvrige beboere deltager sjældent eller meget sjældent. Det er i særlig grad de yngre beboere under 45 år, der ikke deltager i arrangementerne.
- Med hensyn til viljen til selv at igangsætte aktiviteter i området siger 55% af beboerne, at de godt ville være med til at arrangere et fællesarrangement, hvis de blev opfordret til det. De resterende 45% ønsker ikke at engagere sig.
- 82% af beboerne svarer, at de sjældent eller meget sjældent taler med andre beboere om at gennemføre aktiviteter.
- Kun 1% mener, at beboerne ofte eller meget ofte tager initiativ til at iværksætte aktiviteter i området.

Det fysiske miljø

- Hele 94% finder de grønne områder gode eller særdeles gode.
- Lidt færre er dog tilfredse, når det drejer sig om mulighederne for at samles udenfor. Her vurderer 66% forholdene som gode eller særdeles gode.
- Hvad angår de indendørs samlingsmuligheder, er det blot 35%, der anser forholdene for at være gode eller særdeles gode.

Kriminalitet og tryghed

- Lidt over halvdelen (54%) af beboerne synes, der er lidt kriminalitet i området. 17% mener, der er meget kriminalitet i området, mens restgruppen placerer sig midt i mellem.
- 28% mener, at kriminalitet er et problem eller et meget stort problem. Hertil kommer 43%, der mener, det er et mindre problem.
- Endvidere finder 40% af beboerne, at der er behov for at gøre noget ved kriminaliteten i området.

- Beboerne i afdeling 27 vurderer kriminalitet som et større problem end beboerne i afdeling 15. 20% af beboerne i afdeling 27 synes, der er meget kriminalitet i området sammenlignet med 11% i afdeling 15. Som følge heraf mener 44% i afdeling 27, at der er behov for at gøre noget ved kriminaliteten, mens det tilsvarende tal for afdeling 15 er 32%.
- I sammenhæng hermed viser

undersøgelsen, at det faktisk er de yngre beboere, der i størst omfang opfatter kriminalitet som et problem, der bør sættes ind overfor.

- Trygheden er også mindre for de yngre beboere. 22% af de yngre beboere under 45 år er utrygge, mens det samme kun gælder for hhv. 8% af de 46-65-årige og 12% af de over 65-årige. For alle aldersgrupper samlet set gælder det, at 74% af beboerne er trygge ved at bo i området, mens 12% er utrygge.

Indsatsområder

Med ovenstående resultater peger undersøgelsen på, at en af de helt centrale udfordringer i Søndervangen er det sociale liv og aktivitetsniveauet i området. Der er i høj grad behov for at få frigivet nogle af de kræfter, der findes i området, men som i øjeblikket ikke er aktive. I denne forbindelse anbefales følgende indsatsområder:

- **Samlingssted/beboerhus:** Ved at etablere et fælles mødested for beboerne i Søndervangen fremmes betingelserne for såvel et bedre nabo-skab som iværksættelse af flere aktiviteter i området. Med et beboerhus vil de fysiske rammer for flere fællesaktiviteter være til stede. Det er dog ikke alene gjort hermed. Der er også brug for konkrete indsatser, der retter sig mod beboerne og deres lyst til at engagere sig, jf. nedenfor.
- **Aktiviteter for børn og unge:** Flere aktiviteter for børn og unge i Søndervangen er ikke alene vigtigt i forhold til at skabe et bedre fritids-liv for de unge og forebygge, at de ender på et galt spor. Det er også centralt i forhold til at skabe bedre kontakt mellem de voksne i områ-det. Børnene er ofte indgangen til kontakt og dialog mellem de voksne. På den måde kan et godt fritidsliv for børnene være med til at fremme det sociale fællesskab i området og måske bidrage til en positiv spiral, hvor flere lokale projekter og aktiviteter iværksættes. I denne for-bindelse vil der dog i høj grad være behov for at få engageret de yngre voksne/forældre i området. Her kan det næste indsatsområde være en indgangsvinkel.
- **Oplysning og information om foreninger/frivilligt arbejde:** Et vigtigt element i at få aktiveret de yngre voksne/forældrene, der i øjeblikket ikke er så aktive i området, vurderes at være en målrettet formidling om foreningsarbejde. Dette gælder ikke mindst beboere med anden etnisk baggrund end dansk, der måske ikke er vokset op med den særlige dan-ske tradition for frivilligt foreningsarbejde.

Hvis du har lyst til at læse mere, kan du se hele rapporten vedrørende beboerundersøgelsen i Søndervangen på www.bydele.dk

Det Boligsociale Fællessekretariat

30 + 30

En intensiv børn- og ungeindsats i Bispehaven

Resumé af en evalueringsrapport

Det Boligsociale Fællessekretariat

1. Rapport om 30 + 30 projektet

Det Boligsociale Fællessekretariat har i en rapport evalueret 30 + 30 projektet i Bispehaven. Her følger et resumé af rapporten.

I sommerferien 2008 blev der begået en del hærværk i Bispehaven udført af områdets børn og unge. På den baggrund blev projektet 30 + 30 igangsat lige inden sommerferien i 2009 for at undgå, at disse forseelser skulle gentage sig. 30 børn og unge blev tildelt en frivillig kontaktperson i 30 dage. Sideløbende blev der arrangeret fællesaktiviteter for alle børn og unge i lokalområdet.

Indsatsen blev til i samarbejde mellem

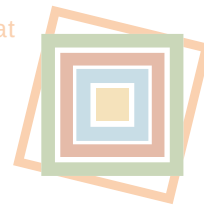
- Trivselshuset (den boligsociale indsats i Bispehaven)
- Boligselskabet Præstehaven
- Socialcenter Vest
- Børn og Ungeafdelingen (Århus Kommune)
- Fritids- og ungdomsskoleområdet - Fritidscenter 13 (Århus Kommune)
- Lokalpoliti Århus Vest
- Dagtilbud i Bispehaven
- Skolen
- Klubben

Ideen til 30 + 30 opstod i Ledelsessamarbejdet i Bispehaven et par måneder før projektstart. I Ledelsessamarbejdet var der blevet observeret et gradvist stigende normskred blandt børn og unge i Bispehaven, og man ønskede at handle hurtigt på denne problemstilling for at undgå forrige sommers hærværk. Der var således meget kort tid fra idé til projekt. 30 + 30 var en kort men intensiv indsats. Lignende indsatser rettet mod børn og unges adfærd har ikke fundet sted før. Ledelsessamarbejdet i Bispehaven har derfor ikke kunnet bygge videre på tidligere erfaringer i hverken planlægningsfasen eller under gennemførelsen. 30 + 30 har generelt set været et eksperimentelt projekt, hvor 'der blev bygget, imens der blev sejlet'.

2. Formål

Der er fire hovedformål med 30 + 30 projektet:

1. 30 + 30 har haft et kriminalpræventivt formål, der gik på at skabe ro i lokalområdet. De voksne skulle være med til at definere børnene/de unges normer og regler, så de ikke selv overtog definitionen af disse.
2. Indsatsen har haft til formål at screene gruppen af børn og unge således, at de, der havde brug for mere vedvarende hjælp, blev spottet og kunne få denne hjælp efterfølgende.
3. Et formål med indsatsen har været at engagere lokalområdet i stedet for at ansætte flere professionelle. 30 + 30 skal således føre til, at flere frivillige voksne end tidligere bliver involveret i Bispehaven. Voksne, som også efter indsatsens ophør, vil være enten frivillige eller fortsætte med at være kontaktpersoner.

4. Indsatsen har været et eksperimentelt forsøg, der skulle vise, hvorvidt sådanne korte indsatser kan have deres gang på jord, både hvad angår effekt, men også samarbejde.

3. Målgruppe

De 30 medvirkende børn var mellem 9-17 år. Der var 4 piger i ordningen resten var drenge. De pågældende børn og unge skulle identificeres af Trivselshuset, skolen, og klubben samt af socialforvaltningen. 5 – 10 af drengene tilhørte den gruppe, som disse instanser vidste, var med til at lave hærværk i lokalområdet. De resterende børn og unge var enten medløbere til ovenstående gruppe af drenge eller viste tegn på, at de kunne have behov for speciel voksenkontakt i 30 dage. Nogle var således også stille og ensomme børn og unge.

4. Fællesaktiviteter

Der har generelt været stor deltagelse til fællesaktiviteterne, der blev arrangeret som en del af projektet. Børnene og de unge har bl.a. været i en park, i svømmehallen og på fisketure. Turene har haft et pædagogisk indhold. Turene er blevet arrangeret spontant på selve dagen. De børn og unge, som har befundet sig i Trivselshuset, har fået at vide, at der på et givent tidspunkt samme eftermiddag ville blive arrangeret en tur. Børnene og de unge har selv kommunikeret informationen om de enkelte ture videre internt i deres venne-grupper.

5. Evalueringsrapportens konklusioner

Evalueringen viser, at børnene og de unge har udvist behov for ekstra voksenkontakt, hvorfor de med interesse har deltaget i indsatsen. Evalueringen viser tillige, at kontaktpersonerne har engageret sig personligt i deres kontaktbørn/unge. Nogle af kontaktpersonerne har endvidere vist interesse for at fortsætte deres kontaktpersonforløb med deres kontaktbarn/unge. 30 + 30 skulle dog også føre til, at flere voksen-frivillige blev engageret i deres lokalområde. Desværre har der med de udvalgte kontaktpersoner ikke været tale om nye voksen-frivillige i lokalområdet. To frivillige foreninger med sæde i Bispehaven har også deltaget i indsatsen.

Ledelsessamarbejdet tilkendegiver, at noget af det positive ved denne indsats har været, at man på kort tid har formået at gennemføre en handlingsorienteret indsats rettet mod et stigende 'normskred' blandt områdets børn og unge. Den knappe forberedelsestid har dog også haft en negativ effekt for projektet, idet Klubben og FU (Fritidscenter 13) under evalueringen har tilkendegivet, at det var umuligt for dem på så kort tid at blive en mere aktiv del af indsatsen. Klubbens ansatte skulle eksempelvis deltage i kurser i løbet af perioden. Det er derfor nødvendigt med en længere forberedelsestid i fremtidige indsatser for, at de udvalgte instanser i lokalområdet kan deltage.

6. Overordnede konklusioner vs. projektformål

a) Ro i lokalområdet

Antallet af politianmeldelser fra sommeren 08 er blevet sammenlignet med de politianmeldelser, der er registreret i løbet af projektets varighed (sommer 09), og her ser man følgende opgørelse:

- Politiet har registreret, at 14 politianmeldelser under 30 + 30 (15/5-09 til 15/6-09) har involveret børn og unge fra Bispehaven. Derudover blev der registreret to hændelser omkring brand, hvor områdets børn og unge muligvis var en del af scenariet. I samme periode i 2008 omhandlede 26 politianmeldelser børn og unge fra Bispehaven. Derudover blev der registreret en hændelse omkring brand, hvor områdets børn og unge muligvis var en del af scenariet.
- I sommerferien 2009 (22/6-09 til 9/8-09) har 30 politianmeldelser involveret børn og unge fra Bispehaven. Derudover var der tre hændelser omkring brand, hvor områdets børn og unge muligvis var en del af scenariet. I sommerferien 2008 (23/6-08 til 10/8-08) omhandlede 45 politianmeldelser børn og unge fra Bispehaven. Derudover var der tre hændelser omkring brand, hvor områdets børn og unge muligvis var en del af scenariet.

Der er således sket et stort fald i politianmeldelser. Under selve udførelsen af 30 + 30 er der sket et fald på 46 % i sammenligning med samme periode i 2008. I sommerferien 2009 er der sket et fald på 33 % i sammenligning med 2008. Derudover er der også registreret et fald i boligforeningens udgifter til hærverk i perioden sammenholdt med samme periode sidste år.

Ovennævnte tal skal tages med visse forbehold. Andre initiativer udover 30 + 30 har også været igangsat i Bispehaven for at undgå, at sommeren fra 2008 skulle gentage sig. Det er således ikke entydigt, hvorvidt 30 + 30 har afstedkommet denne effekt alene. Alt tyder dog på, at de forskellige initiativer - inklusiv 30 + 30 - har været en succes, hvis man måler det på antallet af politianmeldelser.

b) Screening af børn og unge

Den daglige ledelse af indsatsen, inklusiv Socialforvaltningen, har kunnet bruge '30 + 30' til at vurdere hvilke børn og unge, der har brug for kontaktpersoner efter indsatsens afslutning. Samtidig har nogle af kontaktpersonerne udtrykt interesse for at fortsætte deres forløb med deres kontaktbarn/unge. Trivselshuset beretter, at omtrent 75 % af kontaktpersonerne stadig har kontakt til deres kontaktbarn/unge efter skolesommerferien 2009.

c) Lokalt engagement af voksenfrivillige

Det har vist sig, at 30 + 30 ikke har bidraget til at skabe flere voksen-frivillige i Bispehaven. Det kræver med andre ord en større indsats at engagere nye voksen-frivillige i lokalområdet. To lokale foreninger med sæde i Bispehaven har dog også bidraget til indsatsen.

*Evalueringsrapporten er udarbejdet af Marie Karkov for Det Boligsociale Fællessekretariat.
September 2009*

En fælles helhedsplan for Århus

- Boligorganisationernes fællesansøgning til
Landsbyggefonden
(Revideret udgave 30. oktober 2008)

VABO

VELKOMMEN

Bo'83

AL2bolig.dk

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	3
1.1. Baggrund for helhedsplanen	3 – 5
1.2. Overordnet målsætning	5
2. Ansvarlige parter	5 – 6
3. De problemramte områder	6 – 9
3.1. Andre fokusområder	9
4. Den fælles helhedsplan	10
4.1. Fællessekretariatet	10 – 13
4.2. Beskæftigelse	14 – 17
4.3. Uddannelse	17 - 19
4.4. Fritid og kultur	20 – 21
4.5. Forbedret image og borgerinddragelse	21 - 23
5. Organisering	23 – 24
6. Tidsramme og milepæle	24 – 25
7. Mål og succeskriterier	26
8. Samlet budget	27 – 28
Bilag 1. Projektbeskrivelser	Særskilt
Bilag 2. Magistratsgodkendelse af helhedsplanen d. 21. maj	Særskilt
Bilag 3. KÅS-tal	Særskilt
Bilag 4. Nøgletal for afdelingerne	Særskilt
Bilag 5. "Den fremtidige organisering af indsatsen i de udsatte boligområder i Århus Kommune"	Særskilt
Bilag 6. Budget for CUBI og Borgerportalen samt tidsplan og milepæle for CUBI	Særskilt

1. Indledning

Dette er en fælles helhedsplan for de udsatte eller problemramte almene boligområder i Århus. Helhedsplanen er fælles, fordi samtlige århusianske boligorganisationer har været med til at udarbejde den, ligesom alle boligorganisationer også vil bidrage til finansieringen.

Samtidig har der været et godt samarbejde med Århus Kommune om helhedsplanen. Det er også Århus Kommunes ønske at styrke den boligsociale indsats i de udsatte boligområder, hvorfor kommunen ligeledes bidrager til finansieringen. Hoveddelen af finansieringen af helhedsplanen, som får et samlet budget på 38 mio. kr. over en 5-årig periode, kommer fra Landsbyggefondens såkaldte "ghetto-pulje" til de udsatte boligområder.

Landsbyggefonden definerer en helhedsplan således:

"En helhedsplan skal være langsigtet, og kan dække bl.a. fysiske renoveringer, miljøforbedring, kriminalitetsforebyggelse, beboerrådgivere, skoler, beskæftigelsesmæssige og erhvervsfremmende foranstaltninger. Helhedsplanen vil i et vist omfang kunne omfatte et bredere område end det almene boligområde. Planen udarbejdes af boligorganisationerne i samarbejde med relevante interessenter og godkendes af kommunalbestyrelsen".

I løbet af de næste 5 år vil der dermed blive igangsat en lang række initiativer, som skal forbedre vilkårene for beboerne i de udsatte boligområder.

1.1. Baggrund for helhedsplanen

Der er i de senere år sket en øget opsplitning af boligmarkedet og dermed også af det danske samfund. Det har medført, at der i visse almene boligområder er sket en koncentration af ressourcetsvage personer med sociale problemer samt personer med anden etnisk baggrund end dansk. Det skaber områder som kun i begrænset omfang hænger sammen med den øvrige del af byen. Områder som udelukkende er boligområder og ikke byområder med en varieret beboersammensætning, butikker, idræts – og kulturtilbud m.m. Hverdagen i disse boligområder er ofte præget af ensartet betonbyggeri, en stor andel af beboerne uden for arbejdsmarkedet, sociale spændinger og konflikter m.m.

Problemramte boligområder kendetegnes ifølge Statens Byggeforskningsinstitut (SBI 2005:10 s. 12.) ved:

- Fysisk forfald som følge af byggeskader, fysisk nedbrydning og nedslidning af bygninger og friarealer, øget uorden og synligt affald.
- Synlig asocial opførelse: Kriminalitet og optøjer, vandalisme, narkotika, alkoholisme og støjende adfærd.
- Sociale og racemæssige spændinger og konflikter. Nedbrud af sociale relationer og social organisering.
- Høj fraflytningsfrekvens, social ustabilitet og faldende efterspørgsel på boliger.

- Økonomiske problemer for ejendommejere som følge af faldende huslejeindtægter, stigende driftsudgifter og faldende ejendomsværdier.
- Forringet boligadministration - og service pga. færre ressourcer.
- Forringet privat service pga. vigende købekraft, og nogle gange også forringet offentlig service pga. øget belastning af denne.
- Dårligt fungerende skoler pga. af mange tosprogede og børn med sociale problemer.

Dette er også hverdagen i en række boligområder i Århus. Problemerne har nået et omfang, som kræver, at der nu fokuseres på fælles løsninger og et øget samarbejde mellem boligorganisationer, kommune, idrætsforeninger, myndigheder og andre aktører. Fælles problemer kræver fælles løsninger.

Statistikken taler sit tydelige sprog, idet disse områder har markant flere modtagere af overførselsindkomster, flere nydanskere og flere børn sammenlignet med Århus som helhed. Der bor over 20.000 mennesker i de 8 mest problemramte boligområder i Århus.

Tabel 1. Gennemsnitlige procentsatser for de 8 problemramte områder i Århus sammenlignet med Århus Kommune som helhed.

Nøgletal	De problemramte boligområder	Århus Kommune
Modtagere af indkomsterstøttende ydelser	69%	45%
Flygtninge/indvandrere og efterkommere	65,0%	12,4%
Antal børn ud af samlede antal borgere	37%	21%

Kilde: Seneste KÅS-tal (perioden 2004-2006). De problemramte områder er boligafdelingerne i Bispehaven, Gellerup/Toveshøj, Rosenhøj, Søndervangen, Herredsvang, Frydenlund, Trige og Lystrup. KÅS-tal for Elstedhøj, Lystrup, indgår ikke, men området vil i store træk svare til gennemsnittet for de øvrige områder. Indkomsterstøttende ydelser er antal modtagere af arbejdsløsheds, syge- og barseldagpenge, kontanthjælp (inkl. Starthjælp), revalidering, integrationsydelse for flygtninge i de 3 første år, ledighedsydelse, aktiveringsydelse, orlovsydelser, folkepension, førtidspension og efterløn.

Derfor har boligorganisationerne i Århus taget initiativ til denne fælles helhedsplan, som skal igangsætte en tværgående indsats i de udsatte boligområder i hele Århus. Helhedsplanen er unik, fordi samtlige boligorganisationer i Århus støtter op om den – også de boligorganisationer som ikke har sociale problemer. Indsatsen vil nemlig også rette sig mod de områder, som endnu ikke kan betegnes som problemramte, men som har sociale problemer, som der bør holdes øje med.

Helhedsplanen er derfor det første skridt på vejen til en ny og mere helhedsorienteret indsats i de udsatte boligområder. Helhedsplanen er af samme årsag udarbejdet i tæt samarbejde med Århus Kommune, organisationer og foreninger m.fl.

Der er imidlertid ikke kun problemer i de problemramte boligområder. Boligområderne rummer også mange ressourcer, mange frivillige og gode kræfter, et spændende og alsidigt kulturliv, en uudnyttet arbejdskraftreserve m.m. Derfor har der i de senere år været igangsat mange gode initiativer i områderne. Den fremtidige indsats kan med fordel bygge videre på disse initiativer.

Den fælles helhedsplan består dels af etablering af et fællessekretariat og dels af en række tværgående indsatsområder. Fællessekretariatet skal fungere i en 5-årig periode med 3 medarbejdere. Sekretariatets hovedopgaver bliver koordinering af den boligsociale indsats i hele Århus, analyser og overvågning af de udsatte boligområder samt projektstyring og fundraising.

De tværgående indsatsområder bliver igangsættelse af konkrete initiativer over en 4-årig periode inden for beskæftigelses- og iværksætteri, uddannelse, kultur og fritid samt bedre image og borgerinddragelse i alle udsatte boligområder.

1.2. Overordnet målsætning

Formålet med denne fælles helhedsplan for Århus er at igangsætte en langsigtet og holdbar indsats i de problemramte boligområder i Århus – samt sikre et øget fokus på det forebyggende arbejde i de boligområder, som endnu ikke er problemramte i et stort omfang.

Det overordnede formål med helhedsplanen er dermed at gøre Århus til en mere sammenhængende by. 38 millioner kroner kan naturligvis ikke ændre levevilkårene i disse områder fra den ene dag til den anden - men forhåbentlig kan der igangsættes en ny og positiv udvikling inden for nogle bestemte indsatsområder, som en mere intensiv indsats fremover kan bygge videre på.

2. Ansvarlige parter

Denne helhedsplan er udtryk for et ønske om et øget boligsocialt samarbejde mellem boligorganisationerne i Århus. Helhedsplanen initiativer går derfor på tværs af de ansøgende boligorganisationers boligområder og dækker hele Århus.

Helhedsplanen er som nævnt også et udtryk for et gensidigt ønske om et øget boligsocialt samarbejde mellem Århus Kommune og boligorganisationerne. Helhedsplanen er således udarbejdet i tæt samarbejde med Århus Kommune og godkendt i magistraten d. 21. maj 2007 (se bilag 2).

Derudover har en række lokale organisationer, foreninger m.m. også bidraget til helhedsplanen og vil også blive inddraget, når initiativerne i planen skal føres ud i virkeligheden i løbet af de næste 4-5 år.

Følgende almene boligorganisationer i Århus Kommune er medunderskrivere på ansøgningen:

- AAB Århus (Herredsvang)
- Boligforeningen FagBo (Herredsvang)
- Boligforeningen Ringgården (Herredsvang)
- Boligforeningen StatsBo (Herredsvang)
- Boligforeningen Århus Omegn (Rosenhøj)
- Boligselskabet Præstehaven (Bispehaven)

- Brabrand Boligforening (Gellerupparken/Toveshøj)

De fælles initiativer vil dog komme hele Århus – og alle boligområder – til gavn, hvorfor alle boligorganisationer i Århus vil bidrage til at sikre gennemførelsen af helhedsplanen.

3. De problemramte områder

Den fælles helhedsplan dækker som nævnt hele Århus. Der er imidlertid 8 boligområder, der kan betegnes som særligt problemramte - eller som er i fare for at udvikle sig til problemramte område, dersom der ikke sættes ind med en vedvarende indsats. Det er især disse områder, som de tværgående initiativer retter sig imod. Sociale problemer lader sig imidlertid ikke stoppe af veje eller postnumre, så det vil ikke give mening, at foretage en skarp opdeling af områderne. Helhedsplanen vil komme alle boligområder i Århus til gavn.

De 8 områder er:

- Bispehaven
- Gellerup-Toveshøj
- Herredsvang
- Frydenlund
- Rosenhøj
- Søndervangen
- Lystrup (Elstedhøj)
- Trige (Trigeparken)

Nedenfor beskrives hvert enkelt af de 8 områder på baggrund af de såkaldte KÅS-tal (Kommunernes Årsstatistik – se bilag 3).

Bispehaven:

Bispehaven (Boligselskabet Præstehaven) er beliggende i det vestlige Århus og er opført i begyndelsen af halvfjerdsere. Der er 866 lejemål i Bispehaven, som består af 7 syv-etagers blokke, 12 fire-etagers blokke, et mindre antal ungdomsboliger og værelser med fælles køkken og bad. De sociale problemer i Bispehaven er nært forbundet med beboersammensætningen. 74,7% af alle beboere i Bispehaven er indvandrere eller efterkommere af indvandrere. Ifølge de seneste KÅS-tal udgør andelen af børn 38% mod 21% i Århus Kommune som helhed. Antallet af beboere på indkomsterstøttende ydelser er forholdsvis højt, og samtidig er der en overrepræsentation af beboere i de lavere indtægtsgrupper. 72,8 % af beboerne på 15 år og derover har en årlig bruttoindkomst på mellem 0 – 149.999 kr., mens det tilsvarende tal for Århus Kommune som helhed er 40%.

Det er således karakteristisk for området, at et betydeligt antal familier og enlige forsørgere med et stort antal børn råder over en lav husstandsindkomst.

De sociale problemer i Bispehaven har fyldt meget i medierne. Specielt har opmærksomheden været rettet på et betydeligt antal utilpassede unge, som har medvirket kraftigt til at give

Bispehaven et dårligt image, som et kvarter præget af uro og kriminalitet. Boligafdelingerne arbejder målrettet på at få vendt det negative medie billede. Boligforeningen har blandt andet foretaget et omfattende moderniseringsprojekt, som starten til en mere positiv udvikling.

Gellerupparken:

Gellerupparken (Brabrand Boligforening) er beliggende i det vestlige Århus og er opført i perioden 1968 – 1972. Der er 1776 lejemål fordelt på 4 og 8 etagers betonblokke, som huser knapt 8000 beboere. Lejemålene varierer i størrelse fra et-værelses til fem-værelses lejligheder fra 30 – 129 m². Alle lejligheder er med altan. Mest kendt er Gellerup-parken formodentlig for sin høje andel af beboere med anden etnisk baggrund end dansk. 88 % af beboerne i afdelingen er indvandrere eller efterkommere af indvandrere. Opgørelsen viser endvidere at 80,4 % af områdets voksne har en årlig bruttoindkomst på 0 – 149.000 kr. Gellerupparken er et område med store sociale problemer, hvilket forstærkes af den megen medieomtale – som bl.a. fandt sted i efteråret 2006 ifm. en række påsatte brande og lukningen af den lokale benzintank pga. uroligheder.

Brabrand Boligforening og Århus Kommune har igangsat mange initiativer for at vende udviklingen.

Toveshøj:

Toveshøj (Brabrand Boligforening) er beliggende i det vestlige Århus og er nabo til Gellerupparken. Afdelingen er opført i perioden 1971 – 1972, og består af 624 lejemål fordelt på en række 4 etagers boligblokke i beton. Toveshøj er ligesom Gellerupparken et område med en relativ høj koncentration af flygtninge og indvandrere. Den seneste KÅS-opgørelse viser, at antallet af beboere med anden etnisk herkomst udgør 82 %. Antallet af personer på indkomsterstøttede ydelser er relativt høj set i forhold til det samlede tal for Århus Kommune. 43% af beboerne i Toveshøj modtager kontanthjælp, hvor den samlede andel for Århus Kommune udgør 10,7%. 73,5% af beboerne råder over en husstandsindkomst, som er under gennemsnittet for kommunen som helhed. Beboeromsætningen er forholdsvis stabil, hvad angår mængden af til- og fraflyttende med anden etnisk herkomst. Andelen af enlige forsørgere er dog relativt høj i forhold til den samlede andel i Århus Kommune, idet gruppen udgør 41,4 % mod det kommunale gennemsnit på 21,2%.

Herredsvang:

Herredsvang (AAB, Fagbo, Vesterbo, Ringgården og Statsbo) er et boligområde med ca. 3700 beboere i Hasle i det vestlige Århus ca. 5 km fra Centrum. Boligmassen i Herredsvang består af Rydevænget, Fjældevænget, Kappelvænget, Torpevænget, Trillegårdsvej og Snogebæksvej. Boligmassen består af en række boligblokke i beton. Herredsvang er et af de fattigste områder i Århus Kommune. De seneste KÅS-tal viser, at 66% af alle personer over 17 år modtager indkomsterstøttede ydelser, og at de således ikke er tilknyttet arbejdsmarkedet. Knap halvdelen af områdets beboere er flygtninge, indvandre eller efterkommere. Ser man på de demografiske tal for området, fremgår det at 59% af alle personer under 18 år er af anden etnisk herkomst end dansk. En gruppe af unge med et stort behov for nære fritids- og aktivitetstilbud. En målrettet børn- og ungeindsats er af afgørende betydning, da der i perioder har været optræk til bandelignende ungdomskriminalitet i Herredsvang.

Frydenlund:

Frydenlund (Ringgården, Statsbo, Fagbo, Vesterbo & AAB) er opført i 1967 – 1970 og er beliggende i Hasle i Århus Vest. Området består af 1125 lejemål, der igen består af nitten 3-etagers blokke og fire 7-etagers blokke. Boligmassen er byggeskaderenoveret i 1987 – 1988. Af områdets ca. 2500 beboere er 42% flygtninge, indvandrere eller efterkommere. Ser man på den demografiske udvikling for området, er der en stigende tilgang af denne befolkningsgruppe jf. de seneste KÅS-tal. Særligt kan man iagttage en tilgang af flygtninge og indvandre fra andre danske kommuner. Børnefamilier udgør den største andel af nytilkomne. Ca. 52,3% af beboerne modtager indkomsterstøttende ydelser. Samtidig er der en stor andel af enlige forsørgere, ældre og enlige bosat i området. Trods boligforeningens indsats på det boligsociale område, er der stadig mange beboere der føler sig utrygge i området pga. områdets dårlige ry. De væsentlige problemer i området kan relateres til hærværk, utryghed og ensomhed.

Rosenhøj:

Rosenhøj (Århus Omegn) er beliggende i Århus' sydvestlige bydel. Området er ca. 30 år gammelt og opfattes af byens borgere som en bydel med stigende boligsociale problemer. Dette tilskrives den forholdsvis høje andel af enlige forsørgere og en øget andel af beboere med anden etnisk herkomst. De seneste KÅS-tal opgør andelen af børn i Rosenhøj til i alt 36,4% mod 21,0% i Århus Kommune som helhed. Af alle personer med bopæl i Rosenhøj var pr. 1/1 2006 52,4% indvandrere eller efterkommere. Til sammenligning udgør denne gruppe 12,4% for Århus Kommune som helhed. Andelen af børn med udenlandsk herkomst er ligesom andelen af udlændinge generelt mere end fordoblet siden 2001. På kun tre år er antallet af beboere med udenlandsk baggrund vokset med over 60%. Samtidig er der i Rosenhøj en overrepræsentation af beboere i de lavere indtægtsgrupper, idet der er flere i indtægtsgruppen 100.000 – 149.999 kr. i Rosenhøj end i Århus Kommune som helhed og færre i gruppen 200.000 kr. og mere.

Rosenhøj kom for alvor på landkortet i 2005, da en gruppe unge i et par måneder hærgede kvarteret med knusning af ruder og ildspåsættelse. Afdelingen har siden hen arbejdet målrettet på at komme disse imagemæssige og sociale problemer til livs.

Søndervangen Afd. 1. & 2.:

Søndervangen (Alboa) er et almennyttig boligkvarter i det sydvestlige Århus. Afdeling 1., Søndervangen 37 – 42, 49 – 66, er opført i 1966. Afdeling 2., Søndervangen 2 – 24, 46 – 48, opførtes i 1969. Afdelingerne disponerer samlet over 423 lejemål og huser 541 beboere. Boligerne er opført i det tidstypiske betonbyggeri. Den demografiske sammensætning i boligafdelingerne skiller sig ud i forhold til det normale billede for Århus Kommune, idet der er en relativ høj andel af enlige forsørgere - 55,3% for afdeling 1 og 42,3% for afdeling 2. Endvidere er området kendetegnet ved, at beboerne har et rådighedsbeløb under gennemsnittet. En stor del af beboerne modtager således indkomsterstøttende ydelser og har ikke nogen fast tilknytning til arbejdsmarkedet. 44,7 % af beboerne i afdeling 1 står uden for arbejdsmarkedet, mens andelen i afdeling 2 udgør 52,4%. En væsentlig andel af beboerne i Søndervangen er flygtninge, indvandre eller efterkommere.

Elstedhøj - Lystrup:

Elstedhøj (Århus Omegn) er opført i 1970 – 1971 og 1978 - 1979, og er beliggende i Lystrup. En lille forstad med ca. 11 kilometer indtil det centrale Århus. Afdelingen råder over 406 lejemål, der

består af etagebyggeri på op til 4 etager. Boligmassen er oprindelig opført som et tidstypisk betonbyggeri.

(KÅS-tal mangler men eftersendes)

Trigeparken:

Trigeparken (Ringgården) er opført i 1974 – 1975 og er beliggende 11 kilometer nord for det centrale Århus. Området består af 456 lejemål fordelt på 9 tre-etagers betonblokke med 2, 3 og 4 værelses lejligheder og lidt over 1000 beboere. Knuste ruder, ødelagte kælderdøre og tyveri. Det var for få år siden hverdagen i boligkomplekset Trigeparken. En målrettet indsats fra beboere, skole og politi har resulteret i, at kriminaliteten er dalet. Trods faldet i den synlige kriminalitet, er der fortsat brug for en massiv indsats, da mange af beboerne er vanskeligt stillet. Ifølge de seneste KÅS-tal modtager ca. halvdelen af beboerne indkomsterstattede ydelser. Samtidig er en relativ høj andel af beboere af anden etnisk herkomst end dansk (ca. 50%).

Trigeparkens andel af indvandrerbørn udgør ca. 2/3, men den samlede andel for Århus Kommune udgør 17%. Situationen i Trigeparken er altså karakteriseret ved, at der bor en del familier med særlige vanskeligheder samt en relativ høj andel af beboere med anden etnisk herkomst end dansk, heraf er en stor gruppe unge, der har behov for særlige boligsociale aktiviteter, da boligområdet ligger "langt fra byen".

3.1. Andre fokusområder

De 8 områder ovenfor, er de områder som ifølge statistikken har størst problemer, og det er også dem, der fylder mest i medierne. Der er imidlertid mange andre områder i Århus, som der også bør holdes et vågent øje med. Det er områder, som endnu ikke er problemramte i gængs forstand, men som alligevel har en del sociale problemer, der med tiden kan udvikle sig u hensigtsmæssigt. Det drejer sig om:

- Langkærparken i Tilst
- Åbyhøjgården i Åbyhøj
- Møllevangsområdet i Hasle
- Nyringen og Næringen i Vejlbj
- Veriparken i Vejlbj
- Kjærslund i Vibj
- Byagerparken i Beder
- Egelundsparken i Beder
- Rundhøj i Højbjerg

Disse og andre områder vil også være omfattet af den fælles indsats og helhedsplanen.

4. Den fælles helhedsplan

Helhedsplanen er inddelt i en række forskellige indsatsområder. Det drejer sig om den fælles koordinering i form af et nyt fællessekretariat, beskæftigelsesområdet, uddannelsesområdet, kultur- og fritidsområdet samt forbedret image og borgerinddragelse.

Hvert af indsatsområderne beskrives nærmere nedenfor, og der findes en detaljeret beskrivelse af hvert enkelt initiativ i bilag 1.

4.1. Fællessekretariatet

Boligorganisationerne i Århus har længe haft et ønske om et øget samarbejde på det boligsociale område. Det skyldes, at problemerne i nogle boligområder har vokset sig større i løbet af de sidste år, og samtidig er der tendenser til, at disse problemer spredes til boligområder, der hidtil har været velfungerende. Der er derfor brug for en fælles og mere effektiv indsats i de problemramte områder, og en øget forebyggende indsats i de områder, hvor der kan opstå problemer på længere sigt.

Derfor etableres der et fællessekretariat, som skal koordinere den boligsociale indsats. Derudover er fællessekretariatet også et udtryk for et ønske om et tættere samarbejde med Århus Kommune og andre aktører, der er engageret i de problemramte områder. Århus kommune intensiverer således også indsatsen i de problemramte områder.

Fællessekretariatet er en unik konstruktion, idet samtlige boligorganisationer i Århus bakker op om sekretariatet med både økonomi og arbejdskraft-ressourcer.

Fællessekretariatet etableres i en 5-årig periode fra 2007 - 2012. Sekretariatet dækker som nævnt hele Århus og skal i projektperioden varetage følgende opgaver (ikke prioriteret rækkefølge):

1. Koordinering af den indsats, som varetages af beboerrådgivere og aktivitetsmedarbejdere samt en generel erfaringsopsamling og faglig udvikling.
2. Dataindsamling/analyse af de enkelte boligområder med henblik på at identificere eksisterende såvel som kommende problemer - samt hvilke initiativer der kan iværksættes for at løse problemerne.
3. Igangsætte nye initiativer og sikre finansiering af disse/fundraising.
4. Samarbejde med Århus Kommune

Sekretariatet bemandes med fire fuldtidsansatte, faste medarbejdere. De fire fuldtidsansattes arbejdsopgaver fordeles hovedsageligt således, at de hver får ansvaret for et af ovennævnte arbejdsområder. En af de fire i sekretariatet ansættes som daglig leder af sekretariatet. Det vil også blive sekretariatets opgave at fungere som sekretariat for Århus Kommunes nuværende

koordinationsudvalg, der består af 3 repræsentanter fra boligorganisationerne samt en række repræsentanter fra de kommunale forvaltninger.

Derudover skal sekretariatet deltage i den løbende koordinering og det løbende samarbejde med Århus Kommune på det boligsociale område (se bilag 5: "Den fremtidige organisering af indsatsen i de udsatte boligområder i Århus Kommune").

Koordinering:

En række almene boligorganisationer har ansatte beboerrådgivere og aktivitetsmedarbejdere.

Finansieringen af disse medarbejdere sker i dag enten af boligorganisationerne selv eller i samarbejde med LBF og Århus kommune (se tabel). Herudover findes der en lang række initiativer, hvor det er andre organisationer eller kommunen, der er den drivende kraft.

Område	Boligorganisation (afdelinger)	Antal lejemål	Antal beboer- rådgivere
<i>Projekter med bevillinger fra Århus Kommune og/eller Landsbyggefonden:</i>			
Gellerupområdet	Brabrand Boligforening (afd. 3-4-5-6-11-12)	3.721	2
Møllevangen	Boligkontoret Århus m.fl. (13 afdelinger)	Ca. 1.800	1
Herredsvang	AAB m.fl. (9 afdelinger)	1.529	1
Frydenlund	FagBo m.fl. (5 afdelinger)	Ca. 1.125	1
Bispehaven	Præstehaven (afd. 6)	Ca. 890	1
Vejlby Vest	Viby AB (afd. 32)	Ca. 590	0
Trigeparken	Ringgården (afd. 19+20)	Ca. 460	1
Elstedhøj	Århus Omegn (afd. 6)	Ca. 400	0
Rundhøj	AAB m.fl. (4 afdelinger)	395	1
Rosenhøj	Århus Omegn (afd. 2)	849	0
<i>Projekter finansieret af de enkelte boligorganisationer uden tilskud:</i>			
AAB Århus			1
Århus Omegn			1,5
Præstehaven			1
Brabrand Boligforening			2
Højbjerg Andelsboligforening			1
I alt boligsociale medarbejdere			14,5

Det er et fælles træk for alle medarbejdere og aktiviteter i de igangværende projekter, at de sigter mod at hindre yderligere ghettoisering og sikre bedre forhold for de pågældende lokalområder. Med de mange personer og aktiviteter kan det dog være vanskeligt at sikre en effektiv indsats, og at erfaringer opnået i de enkelte projekter kommunikeres til andre, der kunne have gavn af det (videndeling).

Det er derfor vurderingen, at der er behov for en løbende koordinerende funktion. Målet er at sikre en mere effektiv indsats på de mange områder, hvor lokale indsatser måske tenderer til at overlappe hinanden, frem for at supplere hinanden. For eksempel er der mange aktører der arbejder med at etablere lektiehjælp i og omkring de problemramte boligområder. Der er også mange forskellige netværksgrupper, fællesråd m.m., som er aktive i boligområderne.

Derudover fokuserer Århus Kommune i stigende grad på de problemramte boligområder og integrationspolitikken, hvorfor det er nødvendigt med et tæt og løbende samarbejde.

Analyse:

Sekretariatet skal løbende indsamle viden om lokalområderne, for dels at definere problemernes omfang/karakter og dels for at undersøge, hvorledes disse problemer vil udvikle sig over tid. Målet er naturligvis at forebygge problemer samt sikre, at der sættes ind med de mest effektive redskaber i forhold til problemerne – og i så god tid, at de ikke udvikler sig yderligere. Målsætningen er derfor, at der opbygges en kategorisering af boligområderne på en skala fra 1 til 4, hvor 1 er problemramte områder og 4 er velfungerende områder.

Der vil både være tale om kvantitative (statistiske og økonomiske) analyser og kvalitative analyser (interviews, fokusgrupper m.m.). Analyserne foretages i samarbejde med de boligorganisationer, som har boliger i det enkelte område. Boligorganisationer har allerede meget viden om problemernes omfang samt hvilke løsningsmodeller, der er mest effektive, men denne viden er endnu ikke samlet ét centralt sted. Det vil blive sekretariatets opgave.

Dataindsamlingen vil være en løbende opgave, som vil kræve væsentlige ressourcer af sekretariatet. Når databasen for de enkelte områder er bygget op, skal den løbende ajourføres, og resultaterne af dataindsamlingen skal formidles til de relevante beslutningstagere. Det vil bl.a. ske i form af en årlig udgivelse med beskrivelser af boligområderne, relevante nøgletal samt de initiativer, som er blevet iværksat.

Når der på baggrund af analyserne igangsættes initiativer, skal sekretariatet følge op på disse, for at sikre at de virker efter hensigten (effektmåling). Sekretariatet skal derfor hele tiden være ajourført med den nyeste viden inden for den brede vifte af boligsociale tiltag.

Der er imidlertid også andre aktører, specielt de kommunale forvaltninger, men også personer der har beskæftiget sig med problemfeltet på den ene eller anden måde i professionel sammenhæng, der har nødvendig og nyttig viden. Således er Århus Kommune allerede i gang med en dataindsamling til en slags "lokalsamfundsprofil". Sekretariatet vil derfor indlede et samarbejde om dataindsamlingen med disse aktører.

Kategorisering af boligområder

Kategori 1	Områder med store problemer, hvor der er behov for en massiv indsats
------------	--

Kategori 2	Områder der er ved at udvikle sig til et kategori 1 område, dersom der ikke iværksættes en omfattende indsats
Kategori 3	Områder der fungerer godt, men hvor der på enkelte områder er problemer på vej, som kræver en målrettet indsats
Kategori 4	Velfungerende områder som kan bidrage til at løse problemer i de andre områder

Igangsætte nye initiativer og sikre finansiering af disse

Der vil som følge af fællesansøgningen være behov for styring og understøttelse af projekterne vedrørende de tværgående fokusområder. Derudover skal de enkelte projekter også koordineres – både de som igangsættes via sekretariatet, og de som igangsættes af eventuelt andre aktører som fx kommunen, foreninger m.m., så der ikke sker unødvendige overlap eller initiativer som ”trækker i hver sin retning”. Sekretariatet vil derfor få en stor samarbejdsflade til de mange aktører, der er engageret i boligområderne. Sekretariatet vil derudover også kunne bidrage til udarbejdelse af såvel ansøgninger fra enkelte boligafdelinger såvel som større fællesprojekter på bydelsniveau.

Der vil desuden også være en række formidlings – og evalueringsopgaver i forbindelse med projekterne, som skal varetages.

Endelig vil det også blive sekretariatets opgave at bidrage til yderligere fundraising af midler til de problemramte områder i Århus.

Målene med sekretariatet fremgår af ovenstående, men de kan kort sammenfattes således:

Tiltag	Mål
Koordinering af indsatsen	Skabe et samlet overblik over indsatsen i Århus Sikre at alle initiativer trækker i samme retning Skabe et netværk for beboerrådgivere og aktivitetsmedarbejdere, sikre videndeling samt et fagligt fællesskab og udvikling
Analyse	Skabe et samlet overblik over boligområdernes tilstand Sikre en forebyggende indsats Sikre en effektiv udnyttelse af ressourcerne
Projektstyring og fundraising	Sikre gennemførelsen af de enkelte projekter Hjælpe projekter videre fra idé til handling Sikre økonomiske ressourcer til fremtidige projekter

4.2. De bydækkende projekter

I dette afsnit beskrives de initiativer og projekter, der dækker alle boligområder i byen.

4.2.1. Beskæftigelse

Der er i mange af de århusianske boligområder en stor gruppe af mennesker, som står uden for arbejdsmarkedet. At stå uden for arbejdsmarkedet i Danmark er et alvorligt problem for den enkelte og dennes familie ikke bare økonomisk men også socialt. For at løfte de problemramte områder, er det derfor vigtigt, at hjælpe flere beboere ind på arbejdsmarkedet. Ifølge programbestyrelsen er beskæftigelse et af de vigtigste indsatsområder, og en målrettet lokal forankret indsats har vist sig at være succesfuld mange steder.

Derfor indgår beskæftigelsesindsatsen som en væsentlig del af helhedsplanen. Målsætningen er, at øge antallet af personer i boligområderne med tilknytning til arbejdsmarkedet gennem en supplerende indsats. Initiativerne fokuserer derfor på den store gruppe af borgere, der er uden nævneværdig erfaring fra arbejdsmarkedet, men som gerne vil ind og have fodfæste på arbejdsmarkedet.

Derudover er iværksætteri også en del af helhedsplanen, idet opstart af egen virksomhed er helt naturligt for mange af de nydanskere, der bor i boligområderne.

De konkrete initiativer beskrives kort nedenfor. For detaljeret projektbeskrivelse henvises til bilag 1.

Oversigt over beskæftigelses- og iværksætterindsatsen i helhedsplanen:

Initiativ/indsats	Indhold
Nyvirk Iværksætter-rådgivning	Iværksætterrådgivning i de problemramte boligområder
Supplerende beskæftigelsesindsats	Fremskudt beskæftigelsesindsats i de problemramte boligområder
Kvindehus/Kvinder i job	Styrke kvinders sociale netværk og dermed forbedre jobmulighederne med udgangspunkt i et Kvindehus for kvinder

Nyvirk Iværksættercenter):

På Nyvirk Iværksættercenter kan iværksættere fra byens udsatte byområder henvende sig med deres iværksætterdrøm og få støtte og rådgivning til at komme i gang. Nyvirk er en privat lokal virksomhed ledet af personer, der selv er iværksættere og som beskæftiger sig med iværksætteri, arbejdsmarkedsforhold, aktivering samt erhvervs-, forretnings-, og virksomhedsudvikling. Iværksættere opnår på den baggrund en målrettet rådgivning.

Nyvirk samarbejder med det offentlige system – men de fleste kommer til Nyvirk, fordi de ser det som et brugbart og ubureaukratisk alternativ til andre rådgivningstilbud. Nyvirks tilgang er, at der er muligheder for de fleste mennesker. Tilgangen til rådgivning er den værdsættende metode kombineret med et godt kendskab til erhvervslivet.

Som en del af indsatsen vil Nyvirk være til stede på faste ugedage i udvalgte boligområder og lave en række events, for at markedsføre tilbuddet og iværksætte.

Supplerende beskæftigelsesindsats:

I den oprindelige fællesansøgning fra 2007 var der planlagt en beskæftigelsesindsats fra og med 2008, der skulle køres sideløbende med Nyvirk. Den er blevet udskudt til 2009, idet den afventer yderligere analyser af beskæftigelsessituationen i områderne – herunder etableringen af monitoreringssystemet BoSocData. Dertil kommer, at arbejdskraftreserven i områderne nu i høj grad består af matchgruppe 4 og 5, hvorfor der er brug for andre metoder og værktøjer, end dem som typisk er anvendt hidtil. Der er brug for at udvikle nye redskaber, som fx kunne rette sig imod nye målgrupper, som fx den store gruppe af førtidspensionister, som bor i områderne. Når der er erfaringer med Nyvirks fremskudte indsats i områderne, herunder samarbejdet med de kommunale jobkonsulenter, og når der foreligger mere viden/flere analyser, vil der blive igangsat en beskæftigelsesrettet indsats.

Kvindehus /Kvinder i job:

Der er i de århusianske problemramte områder mange nydanske kvinder, som står uden for arbejdsmarkedet. Mange af dem har mange ressourcer og vil gerne ind på arbejdsmarkedet. Den manglende tilknytning til arbejdsmarkedet er et problem – ikke bare økonomisk for familien – men også fordi kvinderne ofte spiller en central rolle i familien. Hvis kvinderne kommer i arbejde kan de derfor være gode rollemodeller for deres børn. Samtidig er mange nydanske kvinder ensomme og mangler kontakt til den øvrige del af samfundet, hvilket vanskeliggør integrationen af dem og deres familie.

Der etableres derfor et kvindehus i en tidligere børnehave i Århus Syd (Viby), som kan danne udgangspunkt for projekter, som er målrettet kvinderne, og også samle de mange tråde i den nuværende indsats overfor målgruppen. Det kan fx være projekter indenfor sundhed, ernæring, opdragelse m.m. – kort sagt bidrage til en bedre integration i det danske samfund.

Kvindehuset er åbent for alle kvinder fra Århus, og der vil blive igangsat en informationskampagne i alle udsatte boligområder.

4.2.2. Uddannelse

En af barriererne, for at en stor del af beboerne i de problemramte områder kan komme ind på arbejdsmarkedet, er manglende uddannelse. For de voksne beboere vil selv kortere kompetenceløft, som fx truckcertifikat og stort kørekort, forøge chancerne for en plads på arbejdsmarkedet. Manglende sprogfærdigheder er en anden barriere for mange af beboerne.

En af de store udfordringer i områderne er imidlertid den store gruppe af børn og unge, der er markant større end i de øvrige bydele i Århus. Det er en kendt sag, at uddannelse er et af de vigtigste midler i kampen mod den negative sociale arv. Derfor er uddannelsesindsatsen i denne helhedsplan primært rettet mod børn og unge. Der er tale om en supplerende uddannelsesindsats i forhold til de offentlige uddannelsesstilbud.

Oversigt over uddannelsesindsatsen i helhedsplanen:

Indsats	Indhold
College Århus	Individuelt tilrettelagte uddannelsesforløb for unge (15-26 år), således at de bliver i stand til at gennemføre en ungdomsuddannelse.
Højskole (forberedelse af)	Højskole i et af de problemramte områder i Århus som får 4 funktioner: • Klassisk højskole med deltagelse i de mange projekter i boligområderne, som en del af undervisningen. • Vidensbank for forskningsinstitutioner og fagpersoner, som arbejder med social- og integrationsområdet. • Daghøjskole for beboere i de problemramte områder og andre relevante deltagere. • Pusterum for bl.a. boligområdernes familier i form af kortere ophold fx om sommeren. Projektet består i forberedelserne (fase 1) til højskolen.

College Århus:

Det er en kendt sag, at en del unge fra de problemramte områder – sammenlignet med de øvrige bydele - ikke får en kompetencegivende uddannelse. College Århus er derfor etableret som et tværinstitutionelt samarbejdsprojekt rettet mod opkvalificering af unge, primært med flygtning/indvandrerbaggrund i de problemramte boligområder. En række uddannelsesinstitutioner, kommunale instanser og lokale aktører indgår i et partnerskab som har til opgave at tilbyde undervisnings- og praktikmoduler i sammenhængende individuelt tilrettelagte uddannelsesforløb, som kvalificerer unge til at gennemføre en ungdomsuddannelse.

College Århus har følgende delmål:

- At udvikle bæredygtige samarbejdsmodeller mellem aktører indenfor opkvalificerende undervisning og praktikforløb
- At udvikle/afprøve metoder der kan afdække den enkelte unges kompetencer og behov for opkvalificering
- At udvikle/afprøve metoder der fastholder den enkelte unge under hele forløbet frem til optagelse på en ungdomsuddannelse

Højskole:

Der arbejdes på at etablere en højskole i et af de problemramte områder i Århus. Højskolen skal være en klassisk højskole baseret på grundtvigianske værdier, med det strejf af kulturel mangfoldighed som området repræsenterer. Højskolens naturlige udgangspunkt er de mange forskellige kulturer og ressourcer i de udsatte byområder, men skolen skal være åben for alle, uanset kultur og religion. Det nye og skelsættende i denne højskole er således kombinationen af en klassisk højskole og et moderne multikulturelt byområde.

Boligområderne er områder præget af en mangfoldighed af kulturer, traditioner og sprog. Det er nogle områder i forandring, med meget fokus og mange muligheder. Det er også områder med mange ildsjæle, små og store projekter og aktiviteter. Områdernes særegenhed skal således være fundamentet i højskolen og det, der kan bære konceptet i 'konkurrencen' med alle de andre.

Højskolen skal kunne løse tunge opgaver og være socialt opsøgende, men alligevel også være et spændende tilbud til de ressourcestærke. Højskolen skal på den måde få ideer og kræfter udefra og ind i området/skolen.

Højskolen fungerer således som en vidensbank for området og vil dermed også være en kilde til netværksdannelse for skolens elever, lærere og besøgende. Århus Vest og de øvrige boligområder rummer mange spændende ressourcer, og en højskole kan på en ny måde synliggøre og udnytte disse ressourcer.

Projektet skal forberede selve opstarten og lanceringen af højskolen (fase 1). Der er konkrete drøftelser i gang med Testrup Højskole og Århus universitet om opstarten.

Højskolen skal kunne rumme følgende målgrupper:

Funktion	Målgruppe
Klassisk og arbejdende højskole	Unge og andre fra både Århus og resten af landet, der er interesseret i at deltage aktivt i "laboratoriet" i de udsatte boligområder, og som søger kompetencer inden for projektledelse, organisation, kommunikation m.m. samt øget kendskab til andre kulturer, religioner m.m.
Vidensbank	Forskningsmiljøer, fagpersoner der arbejder indenfor social- og integrationsområdet m.m.
Daghøjskole	Unge som har brug for et forløb på en daghøjskole, for at komme videre i uddannelse eller job.
Pusterum /familiehøjskole	Familier primært fra Århus, men også fra andre dele af landet, der har brug for et pusterum i en kort periode.

4.4. Fritid og kultur

En analyse foretaget af Århus Kommune viser, at dækningsgraden hvad angår fritids- og idrætstilbud er under halvdelen pr. barn i Gellerup sammenlignet med resten af Århus. Det gælder formentlig for alle udsatte boligområder i byen. Der er generelt mange børn og unge i disse boligområder – både ”inde i lejlighederne” og ”ude i nærområdet” – sammenlignet med det øvrige Århus. Det er netop børn fra disse områder, som har brug for mange og gode fritidstilbud. Målsætningen bør derfor være, at disse områder, kommer op på minimum samme niveau som den øvrige del af byen. De fysiske rammer er imidlertid ikke nok, der skal også være frivillige ledere, som kan bidrage til styring og organisering af aktiviteterne. Rekruttering og uddannelse af frivillige ledere er derfor en del af helhedsplanen.

De udsatte boligområder har heller ikke mange kunstværker og skulpturer sammenlignet med andre områder i byen. Dette indgår derfor også i helhedsplanen.

Oversigt over fritids – og kulturindsatsen i helhedsplanen:

Indsats	Indhold
Flere frivillige ledere	Der rekrutteres og uddannes flere frivillige ledere i samarbejde med idrætsorganisationerne.
8210 Rap and dance center	Studie og øvrige faciliteter til børn og unge fra de udsatte boligområderne, der er interesseret i rap og musik.

Flere frivillige ledere:

Boligforeningerne vil gerne skabe flere fritidstilbud til børn og unge i de problemramte områder. Selve fritidstilbuddene gør det imidlertid ikke alene – der er også brug for flere frivillige voksne til at danne nogle gode rammer omkring disse fritidstilbud. Det er derfor vigtigt, at flere unge og voksne – ikke bare fra de problemramte boligområder men også fra byens øvrige områder - rekrutteres og uddannes til at engagere sig i dette vigtige arbejde. Projektet gennemføres i samarbejde med DGI Østjylland, de århusianske idrætsorganisationer/idrætssamvirket og Århus Kommune (Sport og Fritid).

8210 Rap and dance center:

På basis af rap- og dansemiljøet, der udgår fra Vestbyen i Århus under begrebet ”8210” etableres et rap- og dansecenter for de ældre unge fra 18-25 år, som ikke har adgang til klubberne. Formålet er at sikre gode klubfaciliteter og dermed udfoldelses- og udviklingsmuligheder for unge fra de udsatte bydele. Det er vigtigt, at der skabes attraktive rammer for unge med interesse indenfor rap og street dance, så de kan udfolde sig i tæt kontakt med det mere professionelle miljø. De mere professionelle kan samtidig opretholde en lokal base, der hvor de kommer fra, hvor de kan udfolde deres kreative evner i forhold til at skrive, komponere, udvikle og performe rap og street dance. Dermed kan brandet ”8210” cementeres og yderligere styrkes, hvilket kan bidrage til at synliggøre nogle af de mange positive ressourcer i de udsatte boligområder. Black top team, Alle Kinds (piger), Pimp-A-Lot og lign. grupperinger tilbydes hjemsted i huset sammen med rappere/dansere som Mo og Mo J, L.O.C., Johnson, USO, Marwan og Shadi.

4.5. Forbedret image og borgerinddragelse

En af udfordringerne for de problemramte boligområder er, at de er ramt af megen negativ omtale, hvilket medfører et dårligt image i resten af byen. Folk der ikke færdes i områderne til daglig har ofte en forestilling om disse områder, som ikke er i trit med virkeligheden. Der er naturligvis en grund til at områderne betegnes som problemramte, men det betyder ikke, at der kun er problemer i områderne. Der er også positive historier – beboere der tager vare på hinanden, mange frivillige og gode kræfter, som gør et stort arbejde, mange beboere som rent faktisk er glade for deres boligområder på trods af problemerne. Disse historier skal også fortælles, og derfor oprettes en fælles borgerportal.

På borgerportalen vil hvert boligområde have sin egen side, hvor man kan finde oplysninger om aktiviteter, foreninger m.m. Endvidere vil fællessekretariatets hjemmeside også ligge på portalen. Drivkræfterne i portalen bliver udover de fastansatte, foreninger og andre frivillige kræfter fra områderne.

For at løfte de problemramte områder er der brug for så mange aktive og gode kræfter som muligt. Boligorganisationerne har mange aktive beboere, der gør et stort arbejde for at få afdelingerne til at fungere i dagligdagen. Dette arbejde foregår for det meste omkring beboernes egne bebyggelser, men der kunne være brug for at de aktive møder hinanden på tværs af afdelinger for at danne netværk, udveksle erfaringer og måske lave fælles aktiviteter.

En af de fælles aktiviteter, som der har været udtrykt ønske om, er en fælles fodbold turnering, hvor afdelingerne spiller mod hinanden én gang om året. Turneringen kaldes for "boligbold".

Oversigt over initiativer rettet mod et forbedret image og borgerinddragelse i helhedsplanen:

Indsats	Indhold
Borgerportal	Borgerportaler for de udsatte bydele.
"Boligbold" - samarbejde mellem aktive beboere	Årlig fodboldturnering for børn på tværs af boligområder.
Beboeraktive på tværs	Netværksaktiviteter for de aktive beboere i de århusianske boligorganisationer, som er interesseret i det boligsociale arbejde

Borgerportal:

Borgerportalens formål er at skabe en platform for kommunikationen på tværs af foreninger, projekter, borgere og professionelle aktører i bydelene. Hver bydel har sin portal, og disse er bundet sammen i et fælles design og fælles struktur for en overordnet portal for udsatte bydele i Århus. Portalen skal skabe overblik over de aktiviteter, arrangementer og tilbud til borgere, som findes i bydelene. I forbindelse med etablering af hver portal gennemføres uddannelse af et antal lokale borger-journalister, som sammen med borgerwebredaktører vil stå for formidling af informationer til og om bydelene.

Formålet er at forbedre de problemramte områders image, så der skabes et mere tidssvarende og nuanceret billede af boligområderne i folks bevidsthed. Ønsket er at ændre stemningen, så flere af de mange gode historier kommer ud til offentligheden. Det vil skabe en positiv indstilling til borgere med anden etnisk baggrund end dansk, og til de udsatte områder.

Borgerportalen kan både indadtil borgere i bydelen og udad i forhold til f.eks. borgere i resten af Århus, embedsmænd, politikere og pressen medvirke til pleje af bydelens image, og den kan formidle information og debat om de initiativer, der tages. Formålet er desuden at anvende bydelens egne beboere som den aktive ressource i kommunikationen.

Boligbold:

Der arrangeres en fodboldturnering kaldet "boligbold" én gang årligt, hvor afdelinger på tværs af hele Århus spiller fodbold mod hinanden. Turneringen målrettes børnene – både piger og drenge.

Formålet med turneringen er at styrke samarbejdet på tværs af boligområder, og på den måde skabe grobund for fremtidige aktiviteter på tværs af boligafdelinger og boligområder. Herunder også på tværs af afdelinger med mange sociale problemer og afdelinger med få sociale problemer.

Derudover er formålet også, at styrke de sociale netværk internt i boligområdet, idet dannelsen af lokale fodboldhold kan bringe beboerne sammen på kryds og tværs af boligområdet. Det kan danne grobund for andre initiativer i fremtiden.

Turneringen kan med fordel arrangeres med hjælp fra de aktive og frivillige ledere, som uddannes i samarbejde med idrætsorganisationerne ("Flere frivillige og ledere"). *Der har ikke været ressourcer til at gennemføre turneringen, så midlerne overføres til børn og unge aktiviteter ifm. Flere frivillige idrætsledere (Sporttrack), så der kan arrangeres turneringer eller lign. i det regi.*

Beboeraktive på tværs:

Der er mange aktive i beboerdemokratiet i de århusianske boligafdelinger, som er optaget af boligsociale spørgsmål. Mange af dem gør et stort arbejde i deres egen afdeling, men en del af dem, skal trække læsset selv for at få projekter m.m. op at stå. Derfor etableres der et århusiansk netværk for beboeraktive med særlig interesse for det boligsociale arbejde. Her kan man udveksle erfaringer og hente inspiration til sit daglige arbejde. Derudover kan netværket bidrage til at skabe et bedre overblik og en mere sammenhængende indsats i Århus.

Netværksmøderne vil bestå af fyraftensmøder, temaaftener med relevante oplægsholdere samt enkelte ekskursioner og studieture.

Udviklingspuljen

I den oprindelige ansøgning fra juni 2007 var der 5 puljer, som områderne kunne søge i Fællessekretariatet. Det drejer sig om:

Lektiehjælp	Lokal lektiehjælp i boligområderne til børn og unge
Aktiv kunst for alle	Kunstnere udarbejder sammen med beboerne en skulptur eller et kunstværk i boligområdet.
Tekstilværksted	Etablering af tekstilværksteder for kvinder i boligområderne.
De blå drenge	Fritidsjob til unge hos varmemesteren
Træfpunkter	Etablering af træfpunkter i områderne ifm. Nyvirk og beskæftigelsesindsatsen

Lektiehjælp:

Et af problemerne i de problemramte boligområder i Århus er, at der er mange børn samlet på forholdsvis få kvadratmeter sammenlignet med de øvrige bydele. Dette gælder både "inde" i lejlighederne og "ude" i fællesområderne. Derfor kan det være svært for disse børn at få den nødvendige ro til at lave lektierne og dermed følge med i skolen. Mange af børnene får endvidere heller ikke tilstrækkelig støtte i hjemmet, fordi forældrene er nydanskere, eller fordi de har sociale problemer.

Derfor er der behov for, at der etableres lokal lektiehjælp i en række af boligforeningernes afdelinger. I lektiehjælpen, som fx kan indrettes i en lejlighed eller i et fælleshus/beboerhus, vil der være voksne frivillige til stede om eftermiddagen, som kan hjælpe børnene med lektier og andre ting. Fx kan børnene også få noget at spise og drikke – og der vil være muligheder for at tage på "studieture" til museer m.m. Lektiehjælpen vil etableres i samarbejde med den stedlige beboerrådgiver/aktivitetsmedarbejder.

Lektiehjælpen arrangeres i samarbejde med Ungdommens Røde Kors og Dansk Flygtningehjælp, som har gode erfaringer med lektiehjælp i Århus.

Aktiv kunst for alle:

De udsatte boligområder har ikke kunst i det offentlige rum i samme omfang som andre bydele i Århus. Derfor er der som en del af helhedsplanen afsat midler til at en eller flere kunstnere med deltagelse af lokale beboere kan udforme et kunstværk, som passer ind i boligområdet. Alternativt kan beboerne vælge at gennemføre andre kulturelle arrangementer som fx koncerter m.m. Det væsentlige er ikke mængden af kulturelle aktiviteter, men at de sociale netværk i boligområderne styrkes ved at der lokalt skal arrangeres nogle kulturelle aktiviteter – og at områderne åbnes for andre end beboerne, hvilket kan bidrage til at nedbryde nogle af de fordomme, der eksisterer om boligområderne.

Tekstilværksted:

Der efterlyses i mange afdelinger et tilbud målrettet mod kvinderne, der ofte er meget bundet til deres lejlighed og derfor har et svagt socialt netværk. Én af de aktiviteter som erfaringsmæssigt kan tiltrække disse kvinder, er et tekstilværksted, hvor de kan beskæftige sig med forskellige former for håndarbejde. Gennem håndarbejdet og den fælles interesse kan kvinderne etablere

netværk og sociale kontakter – og derudover kan tekstilværkstederne på længere sigt også være udgangspunkt for andre tilbud rettet mod målgruppen som fx uddannelse, job m.m.

Derfor etableres der tekstilværksteder i de boligområder, hvor der er et behov.

De blå drenge:

Et af problemerne i flere af de problemramte boligområder er, at en mindre gruppe af utilpassede unge drenge laver ballade, hærværk og smårapserier m.m, hvilket fører til utryghed i boligområdet. Drengene klarer sig dårligt i skolen, er frustreret, har lavt selvværd og har generelt ringe håb for fremtiden. Der er derfor brug for, at et voksent ”praktisk orienteret” menneske som en gårdmand/vicevært – eller en ”blå mand” - tager hånd om dem i form af et fritidsjob-forløb efter skoletid. Formålet er, at de får noget fornuftigt at give sig til, at de kan opbygge et tillidsfuldt forhold til en voksen, får en fornemmelse af arbejdsmarkedet og det at tjene sine egne penge samt måske inspiration til at påbegynde en håndværksmæssig/praktisk uddannelse. Endelig vil de formentlig også tage bedre vare på deres eget boligområde, når de er med til at vedligeholde det.

Træfpunkter:

I forlængelse af Nyvirk Iværksætterrådgivning og beskæftigelsesindsatsen etableres der et træfpunkt – eller mødested - i hvert af de udsatte boligområder. Det kan fx være i et beboerhus eller i en centralt beliggende lejlighed. Her vil Nyvirk m.fl. kunne få en base i boligområderne og på den måde etablere kontakt til beboere, der går med iværksætterplaner eller mangler et job. Derfor skal der være faciliteter til rådighed såsom pc’ere, internet og møbler.

Der har været 2 ansøgningsrunder til puljerne (1. september og 1. marts), og der har været begrænset antal ansøgninger, fordi puljerne er meget specifikke. Derfor har Fællessekretariatet efter godkendelse i Landsbyggefonden besluttet at nedlægge de 5 puljer, og i stedet oprette en samlet åben pulje for de resterende midler i de 4 af puljerne. Midlerne i den sidste pulje, Træfpunkter, overføres efter aftale med Landsbyggefonden til udvidede aktiviteter i Fællessekretariatet.

Der er indtil oktober 2008 givet støtte til 4 tekstilværksteder, 3 lektiehjælpscafeer og 1 kunst/kulturprojekt.

Den nye udviklingspulje:

Udviklingspuljen kan søges to gange årligt (1. marts og 1. september) og er etableret for at støtte udviklingen af nye projekter og ideer i boligområderne. Nye måder at styrke naboskab/fællesskab på, nye måder at lave tilbud til børn og unge på osv. (der kan dog stadig søges til ovennævnte aktiviteter).

Derfor vil følgende initiativer blive prioriteret først:

- Nye initiativer til udvikling af den boligsociale indsats frem for eksisterende projekter
- Initiativer rettet mod børn og unge frem for andre målgrupper.

Der kan også søges om midler til eksisterende projekter som lektiecafeer osv., men nye projekter vil som ovenfor nævnt blive prioriteret først. Ligeledes kan der også søges til projekter for kvinder, voksne osv., men børn- og ungeprojekter vil blive prioriteret først. Det er Fællessekretariatets styregruppe, der foretager den endelige bevilling.

5. Organisering

Boligorganisationerne i Århus har nedsat en styregruppe, som bliver ansvarlig for gennemførelsen af helhedsplanen. Styregruppen består af:

- John Jensen, formand for boligorganisationerne i Århus og forretningsfører i Alboa
- Anders Rønnebro, direktør, AAB
- Hans Munk, forretningsfører, Statsbo
- Torben Overgaard, direktør, Brabrand Boligforening
- Niels Sørensen, afdelingschef, BL
- Jens Møller, sekretariatschef, fællessekretariatet

Den daglige iværksættelse af helhedsplanen foretages af fællessekretariatet med sekretariatschefen som den ansvarlige.

Helhedsplanen er lavet i samarbejde med Århus Kommune, som fremover vil organisere den boligsociale indsats på en ny måde. Det sker bl.a. ved at nedsætte en permanent tværmagistratslig arbejdsgruppe, der skal koordinere den kommunale indsats på det boligsociale område (se bilag 5). Fællessekretariatet vil blive repræsenteret i denne arbejdsgruppe for at sikre et tæt samarbejde og en koordinering af henholdsvis den kommunale og boligorganisationernes indsats i de problemramte boligområder.

6. Tidsramme og milepæle

Projekterne i helhedsplanen iværksættes over en 4-årig periode, mens sekretariatet vil fungere over en 5-årig periode – dels for at forberede helhedsplanen og dels for at afslutte den. Projekterne igangsættes i løbet af 2007/ 2008 og afsluttes inden 2012.

Milepæle 2007
Helhedsplanen godkendes i Landsbyggefonden
Fællessekretariatet etableres
Fællessekretariatet præsenteres for samtlige boligorganisationer i Århus
Fællessekretariatet forbereder analyser af boligområderne
Samarbejdsaftale med Århus kommune udarbejdes
Fællesansøgning 2 til Landsbyggefonden udarbejdes (frist 1. november)
Fællessekretariatet deltager i iværksættelsen af helhedsplanen for

Gellerup/Toveshøj
Kvindehus/Kvinder i job igangsættes
College Århus igangsættes
Højskole igangsættes (fase 1 - forberedelse)
Lektiehjælp igangsættes i et område
Borgerportal igangsættes og bydelsportal for Gellerup/Toveshøj og fællessekretariatet præsenteres
8210 – rap and dance center (fase 1) igangsættes
Milepæle 2008 (revideret oktober 2008)
Nyvirk igangsættes
Kvindehuset udvikles og videreføres
Flere frivillige og ledere igangsættes
Højskole fase 1 fortsættes
College Århus udvikles og planlægges videreført i 2009
Bydelsportaler igangsættes i 1 af områderne
8210 – rap and dance center (fase 1) igangsættes
Studietur for boligsociale medarbejdere afholdes
Netværk for boligsociale medarbejdere etableres
Fællessekretariatet får fuld bemanning
Beboeraktive på tværs igangsættes
Der gennemføres beboerundersøgelser i 2 områder
Milepæle 2009
Nyvirk udvikles og videreføres
Kvindehuset udvikles og videreføres (forankringsplan)
College Århus videreføres i ny organisering
Bydelsportaler igangsættes i 1 af områderne og indsatsen udvikles (forankringsplan)
Flere frivillige og ledere videreføres og udvikles
Højskolen starter fase 2 – drift af højskolen
8210 – rap and dance center i gang sættes (fase 2)
Beskæftigelsesindsats igangsættes
Kompetenceevaluering gennemføres i Fællessekretariatet
Studietur for boligsociale medarbejdere afholdes
Fællessekretariatet udgiver første analyse af boligområderne på baggrund af BoSocData
Fællessekretariatet gennemfører beboerundersøgelser i 2 boligområder
Beboeraktive på tværs udvikles og videreføres
Milepæle 2010
Fællessekretariatets evt. videreførelse afklares
Nyvirk evalueres og indsatsen forankres
Kvindehuset udvikles og videreføres
Bydelsportalerne forankres i lokalområderne og indsatsen udvikles
Flere frivillige og ledere evalueres og forankres
Drift af højskolen videreføres og udvikles

8210 – rap and dance center videreføres og udvikles (forankringsplan)
Beskæftigelsesindsats videreføres og udvikles (forankringsplan)
Studietur for boligsociale medarbejdere afholdes
Fællessekretariatet udgiver anden analyse af boligområderne på baggrund af BoSocData
Fællessekretariatet gennemfører beboerundersøgelser i 2 boligområder
Beboeraktive på tværs udvikles og videreføres (forankringsplan)
Milepæle 2011
Beskæftigelsesindsats evalueres og forankres
Kvindehuset udvikles og forankres
Nye initiativer indenfor kommunikation og image er igangsat (Bydelsportalen)
Højskolen udvikles og konsolideres
8210 – rap and dance center udvikles og forankres
Studietur for boligsociale medarbejdere afholdes
Fællessekretariatet udgiver tredje analyse af boligområderne på baggrund af BoSoc data
Fællessekretariatet gennemfører beboerundersøgelser i 2 boligområder
Beboeraktive på tværs evalueres og forankres
Milepæle 2012
Fællessekretariatet forankrer alle projekter
Fællessekretariatet afslutter iværksættelsen af den fælles helhedsplan
Afsluttende evaluering og revision

7. Mål og succeskriterier

De overordnede mål for helhedsplanen relaterer sig til indsatsområderne, som beskrevet ovenfor. For mere detaljerede mål for de enkelte projekter henvises til bilag 1.

Fællessekretariatet:

- At der en gang årligt udgives en analyse af udviklingen i de problemramte boligområder.
- At der skabes et samlet overblik over den boligsociale indsats i Århus inden 2010.
- At der skabes et fagligt netværk for beboerrådgivere og aktivitetsmedarbejdere, samt at der sikres videndeling samt faglig udvikling (fagligt netværk skal være etableret i 2008).
- At der sikres fundraising af minimum 10 fremtidige projekter.
- At der etableres et løbende samarbejde med Århus Kommune på baggrund af en samarbejdsaftale.
- At der årligt afholdes en studietur for de boligsociale medarbejdere i perioden 2008-11.

Beskæftigelse:

- At der igangsættes en beskæftigelsesindsats (konkrete mål følger, når den er fastlagt)
- At der etableres 75 nye virksomheder i de problemramte områder.

- At 20% af de kvinder som kommer i Kvindehuset starter uddannelse/beskæftigelse eller opnår anden form for afklaring i forhold til arbejdsmarkedet.
- At 2/3 af brugerne i Kvindehusets lektiehjælp for voksne gennemfører deres uddannelse som følge af blandt andet lektiehjælpens 1:1 undervisning

Uddannelse:

- At 100 unge under 26 år fra de problemramte områder hjælpes i gang med og fastholdes i et ungdomsuddannelsesforløb
- At College Århus forankres i Århus Kommune inden 1. februar 2010
- At 250 børn og unge deltager i lektiecafe-tilbud i boligområderne.

Fritid og Kultur:

- At 120 unge vil gennemgå en Unglederuddannelse og på den måde kvalificere sig til leder- eller trænergerningen i en idrætsforening eller i en anden social forening
- Ud af disse forventes det, at ca. 50% vil agere som idrætsinstruktører og ledere i foreninger og ifm. aktiviteter i boligområderne
- At 200 personer deltager på medborgerkurser med fokus på foreningslære, herunder ledelse og organisering af foreninger, tilskudsmuligheder mv.
- At fritids- og kulturkapaciteten i de problemramte områder øges og bringes tættere på gennemsnittet for Århus Kommune som helhed – eller at der er konkrete planer herom, som er vedtaget af byrådet.

Forbedret image og borgerinddragelse

- At antallet af positivt vinklede artikler i dagspressen om boligområderne øges. Dette sker bl.a. ved, at de etablerede medier optager historier fra borgerportalerne og enten kopierer dem direkte eller selv arbejder videre med historien. Den øgede positive vinkling kan måles vha. en indholdsanalyse af en kørsel i Infomedia.
- At antallet af aktive borgere i områderne øges med 10 %. Målingen sker i forbindelse med beboerundersøgelser (med et par års mellemrum) i udvalgte områder
- At medvirke til borgerinddragelse i formidling af helhedsplanen for Gellerup/Toveshøj ved at uddanne et hold borgerjournalister, som skal have fokus på helhedsplanen, bl.a. ved at køre en blog på Brabrand Boligforenings hjemmeside
- At indgå i et samarbejde med trykt dagspresse, hvor borgerjournalisterne leverer historien, og avisen sørger for, at den kommer ud til den brede offentlighed. Samarbejdet munder ud i en tryksag, som distribueres til alle husstande i Århus Vest og/eller Viby Syd.

8. Samlet Budget

Landsbyggefonden har givet forhåndstilsagn om 28.500.000 kr. med et krav om 9.500.000 kr. i lokal medfinansiering. Heraf betaler boligorganisationerne i Århus 5.000.000 kr. og Århus Kommune 4.500.000 kr. (se beslutningsreferat fra magistratsmøde d. 21. Maj).

Finansieringen af helhedsplanen tilvejebringes på følgende måde:

Landsbyggefonden	28,5 mio. kr.
Boligorganisationerne i Århus (kreds 5)	5,0 mio. kr.
Århus Kommune	4,5 mio. kr.
Helhedsplan i alt	38,0 mio. kr.

Indsats	Tidsramme (Begge år inkl.)	Finansiering (LBF, 5. Kreds og Århus Kommune)	Eksterne bidrag (fundraising)
Fællessekretariatet	2007 – 2012	14.013.400 kr.	0
Beskæftigelsesindsats	2009 - 2011	3.344.000 kr.	0
Nyvirke Iværksætterrådgivning	1/5/08 -1/5/10	4.500.000 kr.	0
Kvindehus/kvinder i job	2007 - 2010	1.504.600 kr.	1.018.254 kr.
College Århus	2007 – 2009	710.000 kr.	350.000 kr.
Højskole (forberedelse)	2007 – 2009	920.000 kr.	1.000.000 kr.
Flere frivillige og ledere	2008 – 2010	1.000.000 kr.	944.000 kr.
8210 rap and dance center (forberedelse)	2008 – 2009	935.000 kr.	47.000 kr.
Borgerportal	01/08/07 – 01/08/10	2.575.000 kr.	350.000 kr.
Udviklingspuljen	2008 – 2011	6.776.000 kr.	0
Boligbold/Børn og unge aktiviteter	2009 – 2011	400.000 kr.	0
Beboeraktive på tværs	2008 – 2011	Indgår i Fællessekretariatets budget	0
Evaluerings og revision af helhedsplanen	Kompetence- evaluering 2009 og slutevaluering 2012	200.000 kr.	0
Resterende budget		36.878.000 kr.	3.709.254 kr.
Uddelt fra de hidtidige 5 puljer	2007 – 2008	1.122.000 kr.	
I alt	2007 – 2012	38.000.000 kr.	

Kreds 5 og Århus Kommune leverer arbejdstimer til Fællessekretariatet svarende til henholdsvis 800.000 kr. og 750.000 kr.

Byråd er tilbudt et weekendophold i ghetto

■ Byens boligforeninger har sendt byrådets politikere tilbud om weekendophold, praktik, bustur og middag for at understrege boligforeningernes store, sociale indsats.

JONAS HVID

jonas.hvid@jp.dk

Et weekendophold i en lejlighed i Gellerupparken eller et andet udsat boligområde. En dag i praktik hos en boligsocial medarbejder eller en bustur med formænd og direktører i belastede boligforeninger.

Det er tre af flere tilbud,

som politikerne i det nye byråd i Århus har fået af Det Boligsociale Fællessekretariat.

Introduktionspakke

Byens boligforeninger står bag fællessekretariatet, som blev oprettet i 2007 for at koordinere det sociale arbejde i boligområderne. Og for at sikre sig, at politikerne er klar over, hvor stor en social opgave boligforeningerne løfter i Århus Kommune, har de lavet en introduktionspakke til byrådet.

»Men også fordi vi har en stor udfordring i Århus om-

kring at løfte disse boligområder i fællesskab. Det skal byrådet være bevidst om, at det gerne må prioritere,« siger sekretariatschef Jens Møller.

Ud over fire "gevinster" – weekendophold, praktik, bustur og middag med fællessekretariatets chef – har politikerne fået en dvd med sekretariatets årsrapport, en sort t-shirt med teksten "Jeg er også århusianer" og en pjece med titlen "85.000 århusianere kan ikke tage fejl".

Tallet henviser til, at der bor 85.000 århusianere i by-

Der bor 85.000 århusianere i byens 45.000 almene boliger. Nu kan politikerne prøve at bo i f.eks. Gellerupparken. Arkivfoto: Ole Lind

Kristian Würtz, har tilmeldt sig en praktikdag og en frokost med sekretariatschefen, fortæller Jens Møller.

Sjovt og utraditionelt

Kristian Würtz har taget imod tilbuddet, fordi han betragter de boligsociale udfordringer som en vigtig del af de fælles udfordringer.

»Det er altid fint at komme ud at se det konkrete arbejde, som bliver udført, og kommunen bruger penge på,« lyder det fra socialdemokraten, der roser introduktionspakken for at være en sjov og utraditionel måde at komme i kontakt med politikerne på.

ens 45.000 almene boliger. Budskabet på t-shirten, "Jeg er også århusianer" vil blive foldet ud i april, da en kamp-

agne skal sætte fokus på problemstillinger i byens boligområder, oplyser sekretariatschefen.

Endnu har ingen politiker taget imod et weekendophold, men Socialdemokratiets boligpolitiske ordfører,

Toveshøj er et af de områder, der kan få forbedret sit image ved hjælp af Indenrigs- og Socialministeriets penge. Arkivfoto: Ole Lind

453.000 kr. til imagepleje

■ Udsatte boligområder skal kendes for de gode historier.

LISE BRIX

lise.brix@jp.dk

Hvordan kan udsatte boligområder styrke deres image?

Det er et af de spørgsmål, et nyt projekt i Århus skal besvare.

Indenrigs- og Socialministeriet giver Det boligsociale fællessekretariat i Århus 453.000 kr. til et projekt, som skal undersøge, hvordan man kan åbne omverdens øjne for alle de positive sider i de udsatte boligområder.

Projektet tager udgangspunkt i områderne Gellerup-Toveshøj, Bispehaven og Herredsvang, og man øn-

sker at udvikle metoder og anbefalinger til fremtidige image-indsatser i socialt belastede boligområder.

»Der er en tendens til, at nogle boligområder altid omtales negativt. Det er vigtigt, at vi i stedet får de gode historier frem, så beboerne bliver stolte over at bo i området, og naboerne får kendskab til den store indsats, der gøres i disse boligområder,« siger indenrigs- og socialminister Karen Ellemann (V) i en pressemeddelelse.

Pengene til projektet kommer fra forsøgs- og udviklingsmidlerne til byfornyelse.

I alt uddeler Indenrigs- og Socialministeriet 7,8 mio. kr. til 13 forsøgsprojekter i hele landet.

Krævende unge mangler fritidstilbud

Rapport: Idrætsklubber har svært ved at rumme unge ballademagere, og et dårligt ry samt højt kontingent holder unge væk fra fritidsklubberne i udsatte bydele, viser en ny undersøgelse.

ANDERS LAI
JONAS HVID

anders.lai@jp.dk
jonas.hvid@jp.dk

Børn og unge i byens socialt belastede boligområder mangler idrætsforeninger i deres nabolag og bruger ikke fritidsklubberne så flittigt som børn i andre dele af Århus.

Det viser en ny undersøgelse, som Det Boligsociale Fællessekretariat har lavet for at få belyst børn og unges fritidsliv i de udsatte boligområder.

»Det halter med fritidstilbuddene i disse områder, og det er en stor udfordring at få skabt flere tilbud for at sikre gode og velfungerende boligområder, så man ikke taber mange børn og unge på gulvet,« siger Jens Møller, leder af fællessekretariatet, som byens boligforeninger står bag.

Foreningslivet i Bispehaven, Herredsvang, Gellerup-Toveshøj og Søndervan-

gen er svagt og uudviklet. Det skyldes bl.a., at der er få voksne i områderne, og at beboere med indvandrerbaggrund mangler tradition for frivilligt arbejde.

Hård tone

Samtidig fremhæver flere idrætsforeninger i undersøgelsen, at det kan være svært at rumme de unge, som med en hård tone skræmmer andre væk og giver særlige problemer med deres adfærd.

Derfor er en af anbefalingerne at ansætte støttepædagoger til at aflaste de frivillige trænere.

Trods det skrantende foreningsliv i de børnerige områder, hvor flere end hver tredje beboer er under 18 år mod hver femte i resten af byen, oplever klubberne en mindre søgning end i resten af kommunen bl.a. på grund af et højt kontingent, dårligt ry og mange socialt belastede børn.

Side 4-5

Ruko låsesystemer og nøgler

Brevkasseanlæg

- gratis opmåling samt tilbud

Gratis sikkerhedstjek

- bolig og erhverv

I byrådet

Nej til støttepersoner til foreninger

■ SF stod alene, da byrådet behandlede et forslag fra partiet om at yde økonomisk støtte til idrætsklubber i socialt belastede områder.

Flere foreninger med mange medlemmer fra de børnerige, udsatte boligområder Bispehaven, Herredsvang, Gellerup-Toveshøj og Søndervangen efterspørger muligheden for, at Århus Kommune støtter klubberne ved at finansiere personer, der både har den sportslige og pædagogiske ballast til at træne de unge.

Det sker i en ny rapport fra Det Boligsociale Fællessekretariat, som blev omtalt i JP Århus i går.

Trods opfordringen fra foreningerne mente flere af byrådets partier, at det vil gøre mere skade end gavn, hvis det bliver muligt for foreningerne at bruge penge på f.eks. ledere.

Venstres Bünyamin Simsek var ikke klar til at gøre det muligt for foreningerne at bruge penge på at lønne særligt udvalgte personer.

»Vi vil ikke være med til at lønne de frivillige kræfter. Pengene skal gå til aktiviteter i stedet for lønninger,« sagde han.

Forslag fra Hasle

I rapporten nævner en ungdomsleder fra Hasle Boldklub som eksempel, at klubberne f.eks. skal kunne købe pædagoger eller lærere fri fra deres arbejde nogle timer om ugen, så de i stedet kan træne de unge og følge nogle hold.

I Hasle Boldklub har man haft så store problemer med en rå omgangstone, at man for to år siden midt i sæsonen valgte at nedlægge holdene for de ældre drenge, da man fik klager fra såvel dommere som modstandere og egne trænere.

SF havde med Claus Thomasbjerg som ordfører foreslået, at Århus Kommune

skal yde økonomisk støtte til etablerede idrætsklubber og foreninger i områder med en høj andel af socialt boligbyggeri.

Rabih Azad-Ahmad (R) roste SF for at stille forslaget, men han ønskede ikke at støtte det.

»Der er ingen tvivl om, at der skal ske en styrket indsats på området, og man kan diskutere, hvad der kan hjælpe. Men det er vigtigt, at vi ikke blander frivillige og professionelle kræfter sammen, da vi så kommer til at fratage foreningslivet i Århus værdi,« sagde han.

Økonomisk støtte

SF foreslog bl.a., at kommunen skal understøtte foreningslivet i de sociale boligområder med økonomisk støtte og et tæt samarbejde frem for løsevne integrationsprojekter. Her skal en del af projektmidlerne erstattes af faste driftsmidler til foreningsarbejdet, og konsulenter til sociale projekter skal i højere grad erstattes af penge til klubber og foreninger.

»De aflastende medarbejdere skal ikke stå alene, og de skal ikke afløse de frivillige kræfter. De skal yde støtte til de frivillige. Hvis man ikke investerer i at støtte de frivillige, så opgiver man de udsatte unge, og det er altafgørende, at de får et fritidsliv, så de også bliver gode rollemodeller for de øvrige unge i områderne,« sagde Claus Thomasbjerg.

Han var skuffet over, at de øvrige partiers ordførere roste forslaget uden at støtte det. Han valgte derfor at sende sagen i udvalg og opfordrede de øvrige partier til at læse rapporten fra Det Boligsociale Fællessekretariat.

Rapporten fastslår også, at foreningslivet i Bispehaven, Herredsvang, Gellerup-Toveshøj og Søndervangen er svagt og uudviklet.

Social indsats for lejernes egne penge

Udsatte boligområder skal genoprettes, og det skal forhindres, at nye områder får alt for store sociale problemer.

Af Ole Jessen
olje@stiften.dk

HØJBJERG: Social genopretning for lejernes egne penge. Sådan kan en århusiansk nyskabelse beskrives. Det Boligsociale Fællesskretariat (DBF) hedder kontoret, som skal være med til at genoprette udsatte boligområder og ikke mindst forhindre, at andre områder ryger i samme grøft.

Tre ansatte har taget hul på denne store opgave. Hvor den slags før mest blev betalt af offentlige midler, som Urban med EU-euro og kommunale kroner i ryggen, er det fremover især lejerne selv, gennem Landsbyggefonden, der betaler.

38 millioner kroner over fem år er rammen for DBFs arbejde. Men kontorets leder Jens Møller mener, at der kan skaffes et tilsvarende beløb fra ministerier og fonde. Langt de fleste af pengene vil gå til projekter, som

NYSKABELSE. Socialministeren vil nøje følge det arbejde, som Det Boligsociale Fællesskretariat har sat i gang. De ansatte i sekretariatet er fra venstre kommunikationskonsulent Benedikte Erykke, analysekonsulent Mette Jørgensen og sekretariatschef Jens Møller. Foto: Flemming Krogh

socialt problemer i Gellerup, Bispehaven og Herredsvang. Ingen nævnte Rosenhøj som et udsat boligområde, indtil området i efteråret 2005 pludselig eksploderede med

socialt hærverk.

»Vi skal holde øje med boligområderne for at kunne sætte ind i tide,« siger Jens Møller.

Han synes, at det er flot, at

alle almene boligforeninger

i Århus er gået sammen om indsatsen, også de foreninger, der ikke har de store sociale problemer at slås med.

»Vi er udpeget som et

særligt fokusprojekt af daværende socialminister Eva Kjer Hansen (K), og jeg går ud fra, at den kommende

socialminister vil følge os lige så interesseret, da der ikke findes noget lignende andre steder i landet,« siger Jens Møller.

et udsat boligområde, nemlig Sættehus i Uue,« siger Jens Møller. Han synes, at det er flot, at pludselig eksploderede med.

ger, der ikke har de store sociale problemer at slås med. går ud fra, at den kommende Jens Møller.

kan skæres et udsat boligområde, nemlig Sættehus i Uue,« siger Jens Møller. Han synes, at det er flot, at pludselig eksploderede med.

skridt.

»Vi skal have kortlagt boligområderne, så vi kan sætte ind de rigtige steder,« siger Mette Jørgensen, der står for analyserne.

En kortlægning består af statistik over beboerne, men ikke bare det. Der skal også laves en beskrivelse af, hvordan det er at bo i områderne, og hvad folk synes om det.

I flere år har man talt om

UDSATTE OMRÅDER

Der er 43.000 almene lejeboliger i Århus.

De bebos af op mod 100.000 mennesker, altså op mod en tredjedel af kommunens indbyggere.

Det Boligsociale Sekretariat betegner følgende boligområder, med samlet 25.000 beboere, som udsatte:

Herredsvang, Bispehaven, Gellerup/Toveshøj, Trige-parken, Elstedhøj, Frydenlund og Rosenhøj/Søndervang/Kærslund.

Sekretariatet betegner følgende boligområder som i farezonen for at blive udsatte områder:

Langkærparken, Regnehøj, Vorrevangen, Lindholm-parken, Vejby Vest og Byagerparken.

DET BOLIGSOCIALE FÆLLESSEKRETARIAT

Kontor hos Boligselskabernes Landsforening, Saralyst Allé i Højbjerg.

Der er afsat 38 mio. kr. til arbejdet over fem år.

Pengene kommer fra følgende:

Landsbyggefonden 28,5 mio. kr., boligforeningerne i Århus 5 mio. kr. og Århus Kommune 4,5 mio. kr.

Kontoret har tre ansatte:

Sekretariatschef Jens Møller, Benedikte Erlykke (kommunikation) og Mette Jørgensen (analyse).

Som noget nyt sætter sekretariatet gang i større fælles projekter, som følgende:

Højskole, kvindehus, borgerportal, rap- og dansehus samt indsats for beskæftigelse, uddannelse og iværksætteri.

Det Boligsociale Fællessekretariat holder reception i dag kl. 14-16 i egne lokaler for at markere starten.

Dermed kan der forhåbentlig blive plads til ovenstående temaer, så kampagnen kommer til at vedrøre alle århusianske børn.

Jens Møller

Hvis man er vokset op i f.eks. Rosenhøj, har man ikke lige så gode chancer for at få en studentereksamen, som hvis man er vokset op i Skåde, Højbjerg eller Risskov. Arkivfoto: Thomas Priskorn

100 dage for alle børn?

Det er ikke lige nemt for alle børn at få en god begyndelse på livet.

JENS MØLLER
sekretariatschef
Det Boligsociale
Fællessekretariat
Saralyst Allé, Højbjerg

Den nye børn- og unge-rådmand Jacob Bundsgaard Johansen har netop lanceret en kampagne "Fælles om fremtiden – 100 dage for byens børn og unge". Kampagnen skal slå et slag for børn og unges vilkår for at få en god begyndelse på livet.

Man kan dog godt frygte, at de 100 dage blot kommer til at handle om madpakker og mobning. Ikke fordi de emner ikke er vigtige, men fordi de vil overskygge det, som ifølge kampagnen er »verdens vigtigste emne, børn og unges fremtid.«

Børn og unges fremtid er netop den kæmpestore udfordring, som vi står med i Århus. Alt for få af vores unge er i stand til at gennemføre en ungdomsuddannelse.

Hver femte århusianer, der forlader folkeskolen, får ikke efterfølgende en ungdomsuddannelse

» Børn og unges fremtid er netop den kæmpestore udfordring, som vi står med i Århus. «

og står derfor med dårlige kort på hånden i forhold til at sikre sig en fast plads på arbejdsmarkedet.

Social slagside

Som i så mange andre tilfælde er der også her en social slagside. Chancen for at stå med et studentereksamensbevis eller lignende for et barn, der vokser op i Gellerup, Rosenhøj eller Bispehaven, er nemlig markant mindre end for et tilsvarende barn, der vokser op i Skåde, Højbjerg eller Risskov.

Vi ved nu, at der skal en tidlig og intensiv indsats til for at rette op på denne skævhed. Det vil sige, at der skal sættes ind allerede i daginstitutionerne – men hvordan gør vi det på den bedste måde?

Vi ved, at en række af vores sko-

ler – særligt i Århus Vest – kæmper med faldende elevtal og en stadig mere ensidig elevsammensætning bestående af et flertal af nydanske børn. Hvordan løser vi den store udfordring?

Og i forlængelse heraf ved vi også, at stadig flere forældre vælger den århusianske folkeskole – og dermed fællesskabet – fra til fordel for en privatskole, og hvordan forholder vi os egentlig til det?

Ved vi, eller tror vi?

Endelig har mange den opfattelse, at det fremmer børns udvikling at sende dem med bus til en skole, der ligger langt fra deres boligområde, så de skal skabe sig et fritidsliv og kammeratskab både derhjemme og i skolen.

Men ved vi egentlig, at det fremmer børns udvikling? Eller er det noget, som vi tror?

Ser man på programmet for "100 dage", ser der heldigvis ud til at være en del huller, der skal fyldes ud.

Dermed kan der forhåbentlig blive plads til ovenstående temaer, så kampagnen kommer til at vedrøre alle århusianske børn.

Debat

Debatredaktør: Birgitte Thykjær Greve

Søndervangskolen skal løftes fra bund til top

For at få vendt det faglige niveau og den sociale udvikling i boligområdet, bør vi i Århus satse massivt på Søndervangskolen.

JENS MØLLER
sekretariatschef,
Det Boligsociale Fælles-
sekretariat,
Saralyst Allé 55, Højbjerg

En velfungerende skole er vigtig for et boligområde, og det gælder især i de udsatte områder, hvor skolen også kan være omdrejningspunkt for fritidsaktiviteter, forældresamarbejde og fællesskab.

Dermed er skolen foruden det rent uddannelsesmæssige aspekt en stor social motor for nærområdet, hvilket er med til at skabe liv og øge tiltrækningen til området.

I statistik fra 2008 hentet hos Undervisningsministeriet er Søndervangskolen i Viby placeret som en af de skoler i Århus med det laveste karaktergennemsnit. For at få vendt det faglige niveau og den sociale udvikling i boligområdet, bør vi i Århus satse massivt på Søndervangskolen.

Udviklingen kan vendes

Udviklingen kan nemlig vendes, hvilket Strandgårdsskolen i Ishøj er et eksempel på. Strandgårdsskolen havde tidligere de samme problemer som Søndervangskolen med fagligt svage elever, der kom fra socialt vanskelige kår samt mange nydanske børn. Imidlertid

har man på Strandgårdsskolen formået at vende udviklingen og oplever nu større tilgang af distriktets elever til skolen, markant forbedrede læseresultater, positive tilbagemeldinger fra skolens samarbejdspartnere samt positiv omtale i medierne.

En stor del af skylden for den positive udvikling skal tilskrives en massiv indsats fra lærere og ledelse på skolen. En anden helt central del af den positive udvikling i Ishøj har været, at byråd og forvaltning har bakket 100 pct. op om projektet og aktivt har deltaget i indsatsen i lokalområdet.

Ishøj Kommune søsatte i 2003 et storstilet renoveringsprojekt, hvor både Strandgårdsskolen og boligområdet omkring skolen blev renoveret. Desuden fik skolen penge til at knytte ekstra lærere til undervisningen, så der blev tildelt en ekstra lærer til hver af skolens årgange.

Internt på skolen begyndte en større fornyelsesproces. Lærerne er organiseret i teams, der laver en fælles årsplan og løbende arbejder med at planlægge, gennemføre og evaluere undervisningen. Desuden er der dannet et kompetencecenter med læsevejledere, matematikvejledere og vejledere inden for dansk som andetsprog.

Dansk som andetsprog er en dimension i alle fag og emner. På hver årgang er der mindst én lærer med linjefagsuddannelse i dansk

som andetsprog eller tilsvarende. Alle øvrige lærere er blevet efteruddannet i dansk som andetsprog.

Strandgårdsskolen er desuden fra august 2008 heldagsskole for elever fra 0-6. klasse. Den forlængede skoledag er bl.a. blevet brugt til en læseindsats, leg og bevægelse, ekskursioner og lektielæsning – aktiviteter, der afholdes i samarbejde med lokalområdet.

Gjort op med gamle forestillinger

En større kulturmæssig omvæltning i lærernes tilgang til eleverne har samtidig betydet, at man har gjort op med flere af skolens gamle forestillinger. Fokus er nu på, at ingen elev er så socialt eller fagligt svag, at han eller hun er uden for skolens faglige rækkevidde. Samtidig er udgangspunktet, at ingen elev er uønsket, og man har gjort sig stor umage med at kunne rumme og udvikle samtlige af skole-distriktets elever.

Med succeshistorien fra Ishøj i baghovedet er der al mulig grund til, at vi skal sætte ind for at få Søndervangskolen fra bund til top blandt de århusianske skoler. Især når erfaringerne fra Ishøj viser, at den massive satsning på skole og boligområde har ført til bedre resultater for skolen, øget tiltrækning til området fra ressourcestærke beboere samt en mere velfungerende bydel.

Nu ligger bolden hos byrådet i Århus.

Overvågning er ikke svaret på alt

Det er småt med dokumentation for, at videoovervågning skaber øget tryk i et boligområde. Der kræves en langsigtet social indsats.

JENS MØLLER

DORTHE HØGH
Det Boligsociale
Fællesskabet i Århus,
Saralyst Allé 55,
Højbjerg

I øjeblikket diskuteres det indgående, om man skal videoovervåge i udsatte boligområder som f.eks. Gellerupparken i Århus. Justitsminister Brian Mikkelsen og flere århusianske politikere ser positivt på overvågning i Gellerup.

Argumenterne er bl.a., at det kan nedbringe hærværk og kriminalitet, øge tryk og gøre det nemmere for politiet at opklare forbrydelser. Men er videoovervågning virkelig den mirakelkur, som mange gerne vil gøre den til?

På en konference om videoovervågning arrangeret af Boligselskabernes Landsforening fremgik via Peter Lauritsen fra Overvågningsstudier ved Aarhus Universitet, at der ikke er megen dokumentation for, at overvågning vil have den ønskede effekt på kriminalitet, hærværk, politiets opklaringsmuligheder eller beboernes tryk.

Måske forholder det sig endda ligefrem omvendt, når man f.eks. ser på tryk.

Vil sende et forkert signal

Der er stor sandsynlighed for, at videoovervågning vil sende det forkerte signal. Afdelingsformand i Gellerupparken Helle Hansen udtrykte det på denne måde i JP Århus 6/3:

» Men er videoovervågning virkelig den mirakelkur, som mange gerne vil gøre den til? «

»Tror du, at ressourcestærke mennesker vil flytte til et område, der er så slemt, at man er nødt til at overvåge det?«

For at kameraerne skal have den ønskede kriminalpræventive effekt, er det ifølge Peter Lauritsen afgørende, at den kriminelle dels er klar over, at han bliver overvåget i gerningsøjeblikket, og at han vurderer, at overvågningen vil føre til anholdelse. En sådan risikoanalyse foretager kun få gerningsmænd.

Der findes dog eksempler på, at videoovervågning har en mindskende effekt på hærværk i boligområder, f.eks. fra Skallerup i Aalborg Øst. Her blev antallet af hærværksepisoder kraftigt reduceret, efter at man begyndte at overvåge.

Kriminaliteten flyttede

Til gengæld viste det sig hurtigt, at kriminaliteten steg betragteligt i de nærliggende boligområder. Det grundlæggende problem blev altså ikke løst, men kun flyttet.

Inden man installerer kameraer i et boligområde, må man derfor medtænke risikoen for øget kriminalitet i andre boligområder eller bydele.

»Men politiet kan se, hvem der har begået kriminaliteten,« vil nogen hævde.

Ja, hvis ikke gerningsmanden bærer hættetrøje eller andet, der gør det svært at genkende vedkommende.

Endelig er det vigtigt at fastslå,

at overvågning faktisk er ret dyrt. Af førortale konference fremgik, at boligafdelingen i Aalborg Øst, der har 216 lejebolig, havde etableringsomkostninger på 800.000 kr. Hertil kommer så de løbende driftsudgifter, som beboerne skal finansiere over huslejen. Og beboerne befinder sig for en stor dels vedkommende i lavindkomstgruppen.

På baggrund af ovenstående usikkerhed om videoovervågnings effekt er det derfor værd at overveje andre veje til at opnå bedre resultater.

Sanering er vejen frem

En mulighed er sanering af fællesarealerne: F.eks. beskæring af buske og træer og øget belysning på gangarealer.

Der skal også skabes gode udefaciliteter, der får beboerne til at opholde sig mere på fællesarealerne. Disse tiltag vil gøre det svære at begå kriminalitet og bidrage til at øge tryk.

For at løse problemet med hærværk og tryk er det dog nødvendigt at tage fat i kernen – de utilpassede unge.

Ved at indgå samarbejde mellem boligforening, socialforvaltning, politi, skole og klub kan man få fat i de unge, der laver uro i området, og sætte ind med en hurtig indsats.

Et sådant princip har man i Bispehaven, hvor man samarbejder på tværs for at finde løsninger senest 24 timer efter, at der opstår uroligheder. Der bliver taget hurtigt og effektivt hånd om den unge.

Anbefalingen herfra er altså, at man skal tænke sig grundigt om, inden man etablerer overvågning – og at det hverken må erstatte den sociale indsats på kort eller langt sigt.

Idrætsforeningerne og de sociale projekter kunne med fordel samarbejde omkring deres aktiviteter, så begge parter i fællesskab kunne få gjort mange flere børn og unge aktive.

Jens Møller

Foreninger har sovet i timen

Idrætsforeningerne må selv tage ansvar for faldende medlemstal

JENS MØLLER
sekretariatschef,
Det Boligsociale
Fællessekretariat,
Saralyst Allé 55,
Højbjerg

TV2 Østjylland har et par aftener i træk præsenteret en historie om, at sociale projekter i Århus Vest dræner idrætsforeningerne for medlemmer.

I Det Boligsociale Fællessekretariat er vi involveret i en række sociale projekter i udsatte boligområder – herunder Århus Vest – og vi har en lidt anden opfattelse af den sag.

Kun få kan være uenige i, at deltagelse i idrætsforeninger er godt for børn og unge, men nogle idrætsforeninger har sovet i timen, og har ikke været dygtige nok til at følge med tiden.

Mere på hylderne

I dag vil børn og unge ikke kun spille fodbold om sommeren og håndbold om vinteren, som da jeg var barn i 1980'erne – de vil mange forskellige og nye idrætsgrene som f.eks. beachvolley, streetbasket, dance osv.

Hvis ikke de etablerede idrætsforeninger har de varer på hylderne, så går børnene andre steder hen – f.eks. til de sociale projekter.

I store dele af Århus Vest, f.eks. Bispehaven og Gellerup, er der dobbelt så mange børn og unge,

» Det er derfor lidt ærgerligt, at IHF griber til den nemme løsning, at skyde skylden for deres medlemsflugt på de sociale projekter, i stedet for at trække i arbejdstøjet og komme i gang med at tiltrække flere børn med nogle moderne og attraktive tilbud. «

som der er i andre bydele i Århus, men der er ikke dobbelt så mange fritidstilbud til de børn – selvom det jo netop er børn fra disse områder, der har allermost brug for gode fritidstilbud.

Der er derfor rigeligt med børn og unge til både idrætsforeninger og sociale tilbud.

Rummelighed

Dertil kommer, at det desværre ikke er alle idrætsforeninger, der har været gode nok til at rumme de børn og unge, som kræver noget ekstra støtte, for at kunne fungere i en idrætsforening. Derfor er det helt nødvendigt, at der er et alternativ i form af de sociale pro-

jekter – for hvor skal de børn ellers gå hen?

Det er derfor lidt ærgerligt, at IHF griber til den nemme løsning, at skyde skylden for deres medlemsflugt på de sociale projekter, i stedet for at trække i arbejdstøjet og komme i gang med at tiltrække flere børn med nogle moderne og attraktive tilbud.

Det er også ærgerligt, at flere byrådsmedlemmer på baggrund af – alene IHF's problemer – kan konkludere, at fremtidige bevilninger bør gå til etablerede foreninger frem for til sociale projekter. Endelig er det også lidt ærgerligt, at TV2 Østjylland kun lader den ene part i denne sag komme til orde.

Uddannelse af frivillige ledere

Idrætsforeningerne og de sociale projekter kunne med fordel samarbejde omkring deres aktiviteter, så begge parter i fællesskab kunne få gjort mange flere børn og unge aktive.

Et godt eksempel på et sådant samarbejde er et spritnyt projekt Sporttrack, som går ud på at udanne flere unge til at blive frivillige trænere og ledere i klubber og foreninger. Bag dette projekt står Det Boligsociale Fællessekretariat, DGI Østjylland, Idrætssamvirket i Århus og Århus Kommune (se www.bydele.dk).

Hvis integrationsudfordringerne og de sociale problemer skal løses, er der brug for, at mange flere børn og unge bliver aktive – uanset om det så er i foreninger eller i sociale projekter.